



Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Πανεπιστήμιο Πειραιά

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»

Τίτλος διπλωματικής

**Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA και η συμβολή του
στην αναζωογόνηση της οικονομίας στο Τοπικό και
Περιφερειακό Επίπεδο.**

Ονοματεπώνυμο

Θεολόγου Δέσποινα

Κόρινθος, Φεβρουάριος 2017



Department of Political Studies and International Relations - University of Peloponnese

Department of Economics - Democritus University of Thrace

Department of Economics - Aristotle University of Thessaloniki

Department of Business Administration - University of Piraeus

**Interuniversity Interdepartmental
Master Program in
«Local and Regional Government and Development»**

Thesis Title

**The new financial tool Jessica and its contribution to the
revitalization of the economy at both Local and Regional level**

Name

Theologou Despoina

Corinth, February 2017

Στη μνήμη του αδελφού μου.....

Η αέναη προσπάθεια απόκτησης γνώσης θεωρώ ότι είναι αυτή που μας κάνει καλύτερους ανθρώπους σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας αλλά και στους ρόλους που έταξε η ζωή στον καθένα μας.....

Η καθημερινότητά μου για ένα χρόνο άλλαξε, έγινε δημιουργικότερη, γεμάτη ζωντάνια, εντάσεις και πολλά συναισθήματα, θετικά και αρνητικά. Το ισοζύγιο ΘΕΤΙΚΟ ΑΝΑΜΦΙΒΟΛΑ.

Πολλά ευχαριστώ σε όλους τους δασκάλους μου και ιδιαίτερα στον καθηγητή μου τον κύριο Γρηγόρη Ζαρωτιάδη για την καθοδήγηση και την υποστήριξή του. Ευχαριστώ πολύ επίσης και τον κύριο Γιάννη Αναστασιάδη για την αμέριστη συμπαράστασή του και την ανεξάντλητη την υπομονή του!

Ευχαριστώ πολύ την οικογένειά μου, για την υπομονή τους... ιδιαίτερα την μητέρα μου για την αμέριστη συμπαράστασή της...

Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA και η συμβολή του στην αναζωογόνηση της οικονομίας στο Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο.

Σημαντικοί Όροι: Χρηματοδοτικό Εργαλείο, Ολοκληρωμένη Αστική Ανάπτυξη, Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, περιφερειακή πολιτική, Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης,

Περίληψη

Σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προωθεί τη δημιουργία μοντέρνων χρηματοδοτικών μηχανισμών, με κύριο χαρακτηριστικό τον πολλαπλασιαστικό χαρακτήρα των διατιθέμενων κεφαλαίων.

Ο σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού **JESSICA** - Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).) και ειδικότερα η διερεύνηση και αποτύπωση των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του στην Ελλάδα.. Η συμβολή του στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, εάν και εφόσον υιοθετηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κεντρικό Ερώτημα: Κατά πόσο το χρηματοδοτικό εργαλείο **JESSICA** μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικά αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο; Βαθμός κατανόησης και αποδοχής από την Τοπική και Περιφερειακή αυτοδιοίκηση.

Η διάρθρωση της εργασίας αναπτύχθηκε με το παρακάτω περιεχόμενο:

A. Εισαγωγή, θεωρητική προσέγγιση, διαχρονική παρουσίαση του πλαισίου των χρηματοδοτικών εργαλείων της ΕΕ

B. Παρουσίαση του χρηματοδοτικού εργαλείου Jessica. Αναλυτική παρουσίαση της πρώτης εφαρμογής του στην Προγραμματική περίοδο 2007-2013. Συνοπτική αναφορά στην Ευρωπαϊκή και Ελληνική εμπειρία.

Γ. Συνοπτική παρουσίαση των διαδικασιών έγκρισης των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης στις Περιφέρειες, Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, των προτάσεων που εγκρίθηκαν. Ποιοτική αξιολόγηση των εγκεκριμένων προτάσεων

Δ. Προτάσεις αποδοχής και βελτίωσης

The new financial tool named Jessica and its contribution to the revitalization of the economy at both Local and Regional level

Keywords: Financial tool, Intergrated Urban Development, Public Private Partnership, Regional Policy Urban Development Funds

Abstract

According to new data, the European Commission is promoting the creation of modern financial tools, characterized by the multiplier of the allocated funds.

The purpose of this study is to investigate the financial mechanism JESSICA - Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).) And in particular the exploration and mapping of the data of the first period in Greece. The contribution to the development of local and regional economy, if and when adopted by stakeholders.

Central Question: Whether the JESSICA financial tool can be considered as an essentially efficient tool for development at local and regional level? Understanding and acceptance Degree of Local and Regional authorities.

The structure of the work developed with the following content:

- A. Introduction, theoretical approach, timeless presentation of the framework of EU financial tools
- B. Presentation of Jessica financial tool. Explanation of the first application of the programming period 2007-2013. Brief reference to the European and Greek experience.
- C. Summary of procedures for approval of Urban Development Funds in the Regions, Western Macedonia, Central Macedonia and East Macedonia and Thrace, the proposals were approved. Qualitative evaluation of approved proposals
- D. Acceptance and improvement suggestions

Περιεχόμενα

| | |
|--|------|
| Περίληψη..... | v |
| Abstract | vi |
| Περιεχόμενα | vii |
| Κατάλογος Πινάκων | viii |
| Κατάλογος Εικόνων | ix |
| Εισαγωγή | 1 |
| Κεφάλαιο 1ο : Χρηματοδοτικά Εργαλεία ΕΕ | 1 |
| 1.1. Ορισμός | 1 |
| 1.2. Ιστορικό | 2 |
| 1.3. Περίοδος 2007-2013 | 4 |
| Κεφάλαιο 2 ^ο | 10 |
| Χρηματοδοτικό Εργαλείο Jessica | 10 |
| 2.1. Παρουσίαση Πρωτοβουλίας | 10 |
| 2.2. Σκοπός | 12 |
| 2.3. Κριτήρια Επιλεξιμότητας | 14 |
| 2.4. Θεσμικό Πλαίσιο | 16 |
| 2.5. Επίδραση | 19 |
| 2.6. Η Ελληνική Εμπειρία | 22 |
| Κεφάλαιο 3 ^ο Οι περιπτώσεις των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ) των Περιφερειών, Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και το Χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA | 33 |
| 3.1 Συνοπτική παρουσίαση των ΤΑΑ και των διαγωνισμών για την μόχλευση και προσέλκυση επενδύσεων για χρηματοδότηση από το Jessica | 33 |
| 3.1.1. Η Περίπτωση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας..... | 40 |
| 3.1.2. Η Περίπτωση της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης..... | 43 |
| 3.1.3. Η Περίπτωση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας..... | 44 |
| 3.2 Παρουσίαση-Καταγραφή των ενταγμένων έργων για χρηματοδότηση από το Jessica στην προγραμματική περίοδο 2007-2013..... | 45 |
| 3.2.1.Εγκεκριμένα έργα των υπό εξέταση Περιφερειών | 45 |
| 3.2.2.Γενική αναφορά | 52 |
| 3.3. Παρουσίαση αποτελεσμάτων έρευνας σε φορείς υλοποίησης | 53 |
| Κεφάλαιο 4 ^ο Εξαγωγή Συμπερασμάτων - Προτάσεις..... | 59 |
| Βιβλιογραφία..... | 66 |
| ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ..... | 72 |

Κατάλογος Πινάκων

| | |
|---|----|
| Πίνακας 2.1. Αρχική Κατανομή Πόρων JESSICA ανά Περιφερειακό πρόγραμμα | 25 |
| Πίνακας 2.2.Υπογεγραμμένα Έργα Χρηματοδοτικού Εργαλείου JESSICA..... | 27 |
| Πίνακας 2.3.Τελική Κατανομή Πόρων JESSICA ανά Περιφέρεια, 2015 | 29 |
| Πίνακας 2.4. Εκταμιεύσεις, Συμβάσεις, προβλέψεις και δεσμεύσεις υλοποίησης JESSICA, ανά Περιφέρεια 2015 | 30 |
| Πίνακας 2.5. Ανάλυση SWOT εφαρμογής JESSICA στην Ελλάδα..... | 32 |
| Πίνακας 3.1. Κριτήρια ανάθεσης και βαθμολογία αιτήσεων ενδιαφέροντος..... | 35 |
| Πίνακας 3.2 Υπογεγραμμένα έργα με βάση τα δελτία τύπου της Τράπεζας Πειραιώς και άλλα δημοσιεύματα..... | 46 |
| Πίνακας 3.3. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα των εγκεκριμένων έργων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας | 47 |

Κατάλογος Εικόνων

| | |
|---|----|
| Εικόνα 2.1. Σύστημα Εφαρμογής Jessica | 12 |
| Εικόνα 2.2. Συμβατικές σχέσεις σε ένα έργο ΣΔΙΤ | 19 |
| Εικόνα 2.3. Γεωγραφική Κατανομή Πόρων JESSICA..... | 24 |
| Εικόνα 3.1. Αρχικό χρονοδιάγραμμα για την υπογραφή των επιχειρησιακών συμβάσεων με τους ΤΑΑ | 38 |

Εισαγωγή

Κεφάλαιο 1ο : Χρηματοδοτικά Εργαλεία ΕΕ

1.1. Ορισμός

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ, είναι ένας αποδοτικός τρόπος κατανομής των πόρων στην ανάπτυξη της πολιτικής συνοχής και την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020. Οι πόροι των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων αλλά και αυτοί των τρεχόντων, έχουν κατανεμηθεί σε έργα με πιθανή οικονομική βιωσιμότητα, όπου τα χρηματοπιστωτικά μέσα παρέχουν υποστήριξη για επενδύσεις μέσω δανείων, εγγυήσεων, ιδίων κεφαλαίων και άλλων μηχανισμών. Τα εργαλεία αυτά έχουν σχεδιαστεί ως μηχανισμοί, και αντλούν πόρους, από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Λειτουργούν ως ανακυκλούμενα, μέσα που πρέπει να επιστραφούν από τους τελικούς δικαιούχους για διαδοχική επαναχρησιμοποίηση, με σαφή οριοθέτηση με μη ανακτήσιμες επιχορηγήσεις. Τα μέσα αυτά έχουν χρησιμοποιηθεί για πολλά χρόνια κάτω από την ομπρέλα της πολιτικής συνοχής στην Ευρώπη, κυρίως για την υποστήριξη των επιχειρήσεων (Nugent, 2010).

Σύμφωνα με τον κανονισμό 966/2012, άρθρο 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον όρο χρηματοδοτικά εργαλεία νοούνται *«τα μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την χρηματοδοτική ενίσχυση και την υλοποίηση ενός ή περισσότερων στόχων πολιτικής της Ένωσης, τα οποία είναι δυνατό να έχουν την μορφή δανείων, εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου και τα οποία έχουν την δυνατότητα να συνδυάζονται, εφόσον ενδείκνυται κατά περίπτωση, με επιδοτήσεις»* (ΕΚ, 966/2012).

Κατά την τελευταία προγραμματική περίοδο, τα χρηματοδοτικά εργαλεία μετονομάστηκαν σε «μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής» (financial engineering instruments). Ο όρος «engineering» αναφέρεται στην πρακτική εφαρμογή των μαθηματικών ή επιστημονικών αρχών, για την επίλυση προβλημάτων χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου, τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, είναι η διαδικασία σχεδιασμού ανάπτυξης και εφαρμογής καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων και η διαμόρφωση δημιουργικών λύσεων σε προβλήματα χρηματοδότησης. Με βασικά χαρακτηριστικά τους, την καινοτομία και την δημιουργικότητα, σκοπός τους είναι να προωθήσουν την αποτελεσματικότητα της αγοράς. Έτσι τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής συνεισφέρουν

ιδιαίτερα στην εταιρική χρηματοδότηση, στη διαχείριση επενδύσεων, στη διαχείριση οικονομικών πόρων, στις εμπορικές δραστηριότητες και τη διαχείριση του κινδύνου.

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ. Και ενώ οι πόροι της πολιτικής συνοχής, παραδοσιακά παρέχονται από επιχορηγήσεις για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στις προτεραιότητες των εθνικών ή περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων, οι διαχειριστικές αρχές έχουν χρησιμοποιήσει κάποιες από τις κατανομές των διαρθρωτικών ταμείων, μέσα από τα χρηματοδοτικά εργαλεία, με σκοπό την αύξηση του αντίκτυπου και της βιωσιμότητας των κονδυλίων της ΕΕ, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής. Αντί να επενδύσουν πόρους μέσω επιχορηγήσεων σε επενδύσεις, τα χρηματοδοτικά εργαλεία έχουν ως στόχο, την αύξηση των δημοσίων επενδύσεων. Υπάρχουν τρεις κύριες μορφές χρηματοδοτικών εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2007-13 στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής: ίδια κεφάλαια, δάνεια και εγγυήσεις. Χρησιμοποιώντας αυτά τα είδη των χρηματοδοτικών μέσων, οι στόχοι της πολιτικής συνοχής που ικανοποιούνται είναι (1) η ανάπτυξη των ΜΜΕ, (2) η αστική ανάπτυξη και (3) η ενεργειακή απόδοση (Kalvet et al, 2012).

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ, πέρα από τα προφανή πλεονεκτήματα που φέρουν λόγω της επαναχρησιμοποίησης των κεφαλαίων σε μακροπρόθεσμη βάση, επιδρούν στην κινητοποίηση πρόσθετων δημόσιων ή ιδιωτικών συν-επενδύσεων, με απώτερο στόχο, την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς. Η χρήση τους επίσης συνεπάγεται πρόσθετη εμπειρία και τεχνογνωσία, η οποία ενισχύει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα, της κατανομής των δημόσιων πόρων. Περαιτέρω, τα μέσα αυτά παρέχουν ένα εύρος κινήτρων για καλύτερη απόδοση, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης οικονομικής πειθαρχίας στο επίπεδο των υποστηριζόμενων έργων (EC, 2014).

1.2. Ιστορικό

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ, χρησιμοποιούνται στην χρηματοδότηση επενδύσεων, ήδη από την δεκαετία του 1980. Η ιστορική αναφορά σε αυτά συμπίπτει με το ιστορικό της πολιτικής συνοχής στην ΕΕ. Πηγαίνοντας πίσω ιστορικά, κατά την δημιουργία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η περιφερειακή πολιτική ήταν απύσχα στην Συνθήκη της Ρώμης το 1957, αν και στο προοίμιο της γινόταν λόγος για την μείωση των υφιστάμενων ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων περιοχών και την μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών. Στο κύριο σώμα της συνθήκης, το περιφερειακό ζήτημα αντιμετωπίστηκε σε μεγάλο βαθμό έμμεσα, δηλαδή,

μέσα από μια σειρά διατάξεων που αφορούσαν ειδικά τις τομεακές πολιτικές, όπως η γεωργία, οι μεταφορές και οι κρατικές ενισχύσεις. Το μόνο χρηματοδοτικό μέσο που δημιουργήθηκε για την άμεση προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης, ήταν η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η οποία είχε ως αποστολή της, την χορήγηση δανείων, με σκοπό την διευκόλυνση της χρηματοδότησης των έργων για την ανάπτυξη των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών (Bollen, 1997).

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, η κοινοτική περιφερειακή πολιτική ήταν σταθερά στην ημερήσια διάταξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Στην Διάσκεψη των αρχηγών κρατών του Παρισιού το 1972, και προκειμένου να βρεθεί μια κοινοτική λύση στα περιφερειακά προβλήματα, η Επιτροπή κλήθηκε να προετοιμάσει μια έκθεση, υποβάλλοντας μια πρόταση για τη δημιουργία ενός Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Ταμείου ήταν 1,3 δισεκατομμύρια ευρωπαϊκές λογιστικές μονάδες για την περίοδο 1975-78, που αντιπροσώπευε περίπου το 5% του κοινοτικού προϋπολογισμού (Manzella & Mendez, 2009).

Στο σημείο αυτό και λόγω της βαρύνουσας σημασίας του ΕΤΠΑ για τη μείωση των Ευρωπαϊκών περιφερειακών ανισοτήτων κάνουμε αναλυτικότερη αναφορά. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, λοιπόν, είναι χρηματοδοτικός μηχανισμός της ΕΕ, και η λειτουργία του αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τη διόρθωση των ανισορροπιών μεταξύ των περιφερειών της. Το Ταμείο εστιάζει σε επενδύσεις σε διάφορους βασικούς τομείς προτεραιότητας, όπως είναι η προώθηση των επενδύσεων των επιχειρήσεων στην έρευνα και ανάπτυξη (R&D), η επέκταση των εγκαταστάσεων των ευρυζωνικών συνδέσεων, η ανάπτυξη δικτύων υψηλής ταχύτητας, η ανάπτυξη προϊόντων ΤΠΕ, οι υπηρεσίες και το ηλεκτρονικό εμπόριο, η στήριξη των ΜΜΕ με σκοπό την ανάπτυξη τους και την ενίσχυση της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών μοντέλων, η προώθηση της παραγωγής και της διανομής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις, στις δημόσιες υποδομές και τη στέγαση, οι επενδύσεις για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος, οι επενδύσεις στους τομείς των αποβλήτων και του νερού, η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων της αναζωογόνησης των βιομηχανικών περιοχών, η υποστήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και η υποστήριξη πολυτροπικών και φιλικών προς το περιβάλλον μεταφορών και της περιφερειακής κινητικότητας (EC, 2016).

Αργότερα οι μεταρρυθμίσεις των ετών 1979 και 1984 στην περιφερειακή πολιτική της ΕΚ, εισήγαγαν πολλές σημαντικές αλλαγές, που στόχευαν κυρίως στην αύξηση του κοινοτικού προσανατολισμού της πολιτικής. Μεταξύ άλλων, οι χρηματοδοτήσεις για το ΕΤΠΑ αυξήθηκαν (αν και το μερίδιο του προϋπολογισμού της ΕΕ παρέμεινε σχετικά σταθερό), και διανεμήθηκαν στα

κράτη μέλη με βάση ένα νέο σύστημα αναδιανομής, διευρύνθηκε η ευχέρεια της Επιτροπής στη διαδικασία επιλογής των έργων και το πεδίο εφαρμογής των επιλέξιμων δαπανών, προκειμένου να συμπεριλάβει άυλες επενδύσεις. Τέλος, η προσέγγιση του προγράμματος ενισχύθηκε από την αύξηση του μεριδίου της συνολικής χρηματοδότησης που θα διοχετεύονταν μέσω προγραμμάτων, αντλώντας το 20% του προϋπολογισμού. Αυτό θα μπορούσε να λάβει τη μορφή κοινοτικών προγραμμάτων ή εθνικών προγραμμάτων κοινοτικού ενδιαφέροντος (Manzella & Mendez, 2009).

Περαιτέρω μεταρρυθμίσεις έγιναν και στα έτη που ακολούθησαν, με αποτέλεσμα το 1996, την δημιουργία του Χρηματοδοτικού Μέσου Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ), με σκοπό να βοηθήσει στην αναδιάρθρωση του τομέα της αλιείας. Μέχρι και το 2006, υπήρχαν δύο κύρια χρηματοοικονομικά μέσα ή κεφάλαια, που ασχολούνταν με την πολιτική συνοχής: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το οποίο αντιπροσώπευε το 49% της χρηματοδότησης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το οποίο αντιπροσώπευε το 30%. Πρόσθετη χρηματοδότηση ήταν διαθέσιμη από τέσσερις άλλες πηγές: το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού (ΕΓΤΠΕ) και το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας, αλλά και μια σειρά από κοινοτικές πρωτοβουλίες που διαχειρίζονταν άμεσα από την Επιτροπή. Σύμφωνα με την προοπτική χρηματοδότησης έργων και δράσεων της περιόδου 2007-2013, η χρηματοδοτική στήριξη της γεωργίας και της αλιείας, διαχωρίστηκε από τους υπόλοιπους τομείς οικονομικής δραστηριότητας με αποτέλεσμα τα χρηματοδοτικά μέσα να είναι τρία: το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής. Η μείωση του αριθμού των χρηματοδοτικών μέσων ήταν μέρος μιας προσπάθειας να καταστεί απλούστερη η πολιτική συνοχής, αλλά και πιο διαφανής, αλλά πάνω απ' όλα, πιο εστιασμένη (Baun & Marek, 2014).

1.3. Περίοδος 2007-2013

Στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, εισήχθησαν τρία νέα χρηματοδοτικά εργαλεία, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, σε συνεργασία με τον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και άλλες πολυμερείς τράπεζες. Τα δύο πρώτα, το JESSICA και το JEREMIE, στόχευαν να στηρίξουν τις περιφερειακές αρχές στην εισαγωγή ιδιωτικών και δημόσιων πόρων για τα επιχειρηματικά κεφάλαια και τους σκοπούς της αστικής ανάπτυξης, ενώ το Jaspers σχεδιάστηκε για να βοηθήσει τις τοπικές διοικήσεις να καθορίσουν καλύτερα επενδυτικά σχέδια (Kalvet et al, 2012).

Στην Ελλάδα, ο ρόλος των χρηματοδοτικών εργαλείων, ενισχύθηκε κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών και ιδιαίτερα στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, όπου έπαιξαν σημαντικό ρόλο, δεδομένης της οικονομικής ύφεσης στην χώρα, η οποία οδήγησε σε μεγάλη έλλειψη δημόσιων πόρων. Ειδικότερα, καθορίστηκαν δομημένες διαδικασίες για τη δημιουργία των μέσων αυτών, οι οποίες ενσωματώθηκαν στο κανονιστικό πλαίσιο που ίσχυε μέχρι τότε, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) (Benedetto & Milio, 2012). Την περίοδο 2007-2013 τα χρηματοδοτικά εργαλεία, προσέφεραν χρηματοδότηση σε τρεις επενδυτικούς τομείς: (1) τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, (2) την βιώσιμη αστική ανάπτυξη και (3) την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Οι πόροι που παρέχονται από το χρηματοδοτικό εργαλείο Jessica αναμένεται να εκμεταλλευθούν στο μέγιστο, μέχρι στο τέλος της τρέχουσας περιόδου 2014-2020 (Pwc, 2014).

Αυτά τα μέσα, μέσω δανείων και εγγυήσεων που απορρέουν από χρηματοδοτικά ταμεία της ΕΕ, προορίζονται τόσο για την προσέλκυση πρόσθετων δημόσιων ή / και ιδιωτικών κεφαλαίων (μόχλευση) και επιτρέπουν στις αρχικές κατανομές κονδυλίων να ανακυκλωθούν. Η Επιτροπή επιθυμεί τα κράτη μέλη να δεσμευτούν για την αύξηση της χρήσης τους, τουλάχιστον στο διπλάσιο, σε βασικούς τομείς επενδύσεων (ECA, 2015).

Σε αυτό το πλαίσιο, στην διάρκεια των ετών 2004-2013, η Ευρωπαϊκή Επενδυτική Τράπεζα (ΕΙΒ), συμμετείχε σε μια σειρά από πρωτοβουλίες τεχνικής βοήθειας, που αποσκοπούσαν στην υποστήριξη των διαχειριστικών αρχών για τη δημιουργία χρηματοοικονομικών μέσων σε συγκεκριμένους τομείς. Για παράδειγμα, η πρωτοβουλία JESSICA (Κοινή Ευρωπαϊκή Στήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές), στην οποία θα κάνουμε ιδιαίτερη αναφορά στις παραγράφους που έπονται, δημιουργήθηκε για να βοηθήσει τις διαχειριστικές αρχές, στον καθορισμό των χρηματοδοτικών μέσων στον τομέα της αστικής βιώσιμης ανάπτυξης. Η πρωτοβουλία, η οποία διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επενδυτική Τράπεζα, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχει διευκολύνει τη δημιουργία ανακυκλούμενων μηχανισμών για την υποστήριξη των αστικών υποδομών, καθώς και την υποστήριξη των επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης στις πόλεις. Άλλες παρόμοιες πρωτοβουλίες ξεκίνησαν, με σκοπό την υποστήριξη των χρηματοδοτικών εργαλείων, προς όφελος των ΜΜΕ (Κοινός Ευρωπαϊκός Πόρος για Πολύ Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, εργαλείο JEREMIE), για μικροπιστώσεις (Κοινή δράση για την υποστήριξη των μικροπιστωτικών ιδρυμάτων στην Ευρώπη, εργαλείο JASMINE) και συγκεκριμένα για την υποστήριξη των χωρών της ΕΕ κατά την περίοδο 2004 έως 2007. Η σημασία των χρηματοδοτικών εργαλείων, έχει ενισχυθεί ιδιαίτερα στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, δεδομένων των πλεονεκτημάτων της φύσης τους (αποτελεσματική ανακύκλωση των κονδυλίων, μόχλευση των πόρων του ιδιωτικού τομέα) (Baun & Marek, 2014).

Η έρευνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου «Financial Engineering Instruments in Cohesion Policy», παρέχει σημαντικές πληροφορίες για την αξιολόγηση της χρήσης των χρηματοδοτικών εργαλείων στην περίοδο 2007-2013. Σύμφωνα με τα ευρήματα της, η χρήση τους έχει αυξηθεί σημαντικά στα κράτη-μέλη της ΕΕ στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, σε σχέση με τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους. Πιο συγκεκριμένα οι πόροι που απορροφήθηκαν μέσω των εργαλείων χρηματοδότησης, αυξήθηκαν από 0.57 δις € (0,44% του συνόλου των χορηγήσεων των διαρθρωτικών ταμείων) κάτω από το ΕΤΠΑ κατά την περίοδο 1994-99, σε 1,3 δις € το 2000-06 (0,8% του συνολικών χορηγήσεων), και 11.6 δις € το 2007-13 (4,4% των συνολικών χορηγήσεων) (Ward, 2012).

Πιο αναλυτικά για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, μέχρι το τέλος του 2011, είχαν θεσπιστεί 592 Ταμεία, μέσω 178 Επιχειρησιακών Προγραμμάτων κυρίως στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ για την εφαρμογή χρηματοδοτικών εργαλείων, με στόχο τη συμβολή τους στην ανάπτυξη των ΜΜΕ, την αστική ανάπλαση και στην ενεργειακή αποδοτικότητα. Η συνολική αξία των εισφορών των επιχειρησιακών προγραμμάτων, για όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία ανήλθε 10.781 εκ. €, ενώ περίπου τα 7.078 εκ. € προήλθαν από την εισφορά του ΕΤΠΑ κυρίως και της ΕΚΤ (η εισφορά της αντιπροσωπεύει μόνο το 3% της συνολικής συνεισφοράς (EC, 2013).

Ωστόσο το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης που παρασχέθηκε, χρησιμοποιήθηκε, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, στο 90% των περιπτώσεων, στην στήριξη των ΜΜΕ και δευτερευόντως σε έργα αστικής ανάπλασης (7,8%) και σε έργα για την υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (2,5%). Σημαντικές διαφορές έχουν επίσης καταγραφεί και στο βαθμό της απορρόφησης της χρηματοδότησης μεταξύ των κρατών μελών. Στην πραγματικότητα, έχει καταγραφεί μια ισχυρή συγκέντρωση της χρήσης των χρηματοδοτικών εργαλείων στην Πολωνία, τη Γαλλία, την Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γερμανία (το ποσοστό της χρηματοδότησης που λήφθηκε στο σύνολο τους, αντιπροσώπευε συνολικά το 75% της συνολικής χρηματοδότησης που παρασχέθηκε από τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς στήριξης). Επίσης η χρηματοδότηση που παρασχέθηκε στην Ιταλία, την Ελλάδα, την Πολωνία, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο αντιπροσωπεύουν το 49% της συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων των χρηματοδοτικών εργαλείων. Οι βασικοί λόγοι για τις διαφορές αυτές, οφείλονται, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, στις διαφορές των κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών και των παραδόσεων που επικρατούν μεταξύ των διάφορων χωρών, αλλά και την έλλειψη γνώσεων και εμπειρίας κάποιων χωρών, σχετικά με τις εμπορικές πρακτικές μεταξύ των δημοσίων φορέων.

Η διαχρονική απορρόφηση των κονδυλίων μεταξύ των κρατών μελών είναι επίσης διαφορετική ανά κράτος. Η χρήση του ΕΤΠΑ για τη συγχρηματοδότηση των χρηματοδοτικών

εργαλείων, έχει αυξηθεί διαχρονικά στις περισσότερες χώρες, αλλά όχι σε όλες. Σε χώρες όπως το Βέλγιο, η Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η χρηματοδότηση διατέθηκε για πρώτη φορά κατά την περίοδο του προγράμματος 1994-1999, ενώ μια σειρά από άλλες χώρες ακολούθησαν κατά την περίοδο 2000-06, συμπεριλαμβανομένης της Ισπανίας, της Ολλανδίας και της Αυστρίας, καθώς και της Λετονίας και της Σλοβενίας μετά το 2004, όταν μπήκαν στην ΕΕ και κατέστησαν επιλέξιμες για την στήριξη από το ΕΤΠΑ (Ward, 2012). Στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ, η στήριξη του ΕΤΠΑ για τα χρηματοδοτικά εργαλεία ξεκίνησε το 2007-13. Σε γενικές γραμμές, η χρήση έχει επεκταθεί περισσότερο στις περιφέρειες σύγκλισης κατά την περίοδο από ό, τι στις περιφέρειες ανταγωνιστικότητας. Η επέκταση της χρήσης των χρηματοδοτικών εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν από την περίοδο 2000-06 έως την περίοδο 2007-13, ήταν εξ ολοκλήρου το αποτέλεσμα της μεγαλύτερης χρηματοδότησης που διατέθηκε για δάνεια, εγγυήσεις δανείων και άλλες μορφές πίστωσης, και όχι για τα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων, τα οποία κατά μέσο όρο παρέμειναν αμετάβλητα (Ward, 2012).

Η έρευνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μελετάει επίσης την περίπτωση της εφαρμογής των χρηματοδοτικών εργαλείων σε έξι διαφορετικές χώρες, την Γερμανία, τη Φιλανδία, την Γαλλία, την Πολωνία, τη Σλοβενία, και το Ηνωμένο Βασίλειο, προκειμένου να αναδείξει τις διαφορετικές προσεγγίσεις που ακολουθήθηκαν και τις διαφορετικές επιπτώσεις της εκμετάλλευσης των χρηματοδοτικών εργαλείων σε κάθε μία από αυτές. Στο Ηνωμένο Βασίλειο υπήρξε σημαντική εκμετάλλευση των πόρων την προγραμματική περίοδο 2007-2013, δεδομένου η χώρα διέθετε σημαντική εμπειρία και γνώση στην εφαρμογή τους μέσω της αξιοποίησης των χρηματοδοτικών εργαλείων στις περιόδους 1994-1999 και 2000-2006. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του επιχειρησιακού προγράμματος της Βορειοανατολικής Αγγλίας, για το οποίο η κυβέρνηση της χώρας, διόρισε το North East Finance να γίνει το ταμείο χαρτοφυλακίου για το πρόγραμμα JEREMIE, του ΕΤΠΑ, δεδομένης της πολυετούς εμπειρίας του στην στήριξη των ΜΜΕ. Άλλες χώρες που επίσης επωφελήθηκαν από την ήδη προηγούμενη εμπειρία τους, ήταν η Φιλανδία (ταμείο χαρτοφυλακίου Finnvera) (από το 1998) και η Σλοβενία (από το 1992). Ως εκ τούτου οι παραπάνω χώρες είχαν μια μακρά ιστορία στην παροχή πρόσβασης στη χρηματοδότηση για τις ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων και πιστωτικών εγγυήσεων (EC, 2013).

Γύρω από την ίδια λογική, τα χρηματοδοτικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν στην περίοδο 2007-2013, κυρίως για την στήριξη των ΜΜΕ, αποτελούν συνέχεια των εργαλείων που εφαρμόστηκαν στην περίοδο 2000-2006 και συγκεκριμένα (EC, 2013):

- 1) στην Πολωνία, συνεχίστηκε η χρηματοδότηση των τοπικών, περιφερειακών δανείων, μικροδανείων και εγγυήσεων κεφαλαίων από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο

2) στο Sachsen - Anhalt της Γερμανίας, συνεχίστηκε η λειτουργία του Ταμείου Επιχειρηματικών Κεφαλαίων IBG (Beteiligungsgesellschaft Sachsen - Anhalt), ύστερα από τις θετικές επιδόσεις του, την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Συνεπώς βλέπουμε ότι σε κάποιες ευρωπαϊκές χώρες, ο συνδυασμός γνώσης και εμπειρίας, είχε θετικό αντίκτυπο στην εκμετάλλευση των πόρων που προήλθαν μέσα των JESSICA και JEREMIE. Δυστυχώς κάτι τέτοιο δεν ίσχυσε για την περίπτωση της Ελλάδας, όμως η συμμετοχή της στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο αναμένεται να χρησιμοποιηθεί ως πλεονέκτημα για τις επόμενες περιόδους (EC, 2013).

Ένα ακόμα στοιχείο, το οποίο θεωρείται ότι συνέβαλλε επίσης θετικά σε κάποιες χώρες ήταν η άμεση και πλήρης ενημέρωση των ενδιαφερόμενων Περιφερειών και Τοπικών Αρχών. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του ταμείου North East Finance, της ΒΑ Αγγλίας και η επικοινωνιακή τακτική που ακολούθησε, ώστε να γίνουν γνωστά τα δύο αυτά εργαλεία (JESSICA και JEREMIE), γεγονός το οποίο αύξησε την επίγνωση γύρω από την χρηματοδότηση στους τομείς στήριξης των ΜΜΕ και της αστικής ανάπτυξης (EC, 2013).

Σε άλλες χώρες όπως η Πολωνία και η Γαλλία, οι αρχές ζήτησαν την εκπόνηση μελετών αξιολόγησης, σχετικά με την εφαρμογή των χρηματοδοτικών εργαλείων, την χρησιμότητα και την αποδοτικότητα τους μέσα από συνεντεύξεις με τις Διαχειριστικές Αρχές, ώστε να αντιμετωπιστούν τυχόν προβλήματα που εμφανίστηκαν στο σύνολο της διαδικασίας.

Στην χώρα μας, η 4η Ενδιάμεση Έκθεση για την πορεία εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007 – 2013, στους ΟΤΑ της Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε. , κατέγραψε βελτίωση στην εφαρμογή των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, τόσο από πλευρά απορρόφησης των πόρων, όσο και από την πλευρά της συμβασιοποίησης. Η χώρα μπορεί να μην διαθέτει εμπειρία, όμως ο βαθμός απορρόφησης των κονδυλίων μέχρι στιγμής, δείχνει τη θέληση των αρμόδιων Αρχών προς όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αξιοποίηση των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων (EC, 2013).

Το γεγονός ότι κάποιες χώρες αξιοποίησαν σε μεγαλύτερο βαθμό τα χρηματοδοτικά εργαλεία, ή ότι επωφελήθηκαν από αυτά, δεν σημαίνει ωστόσο ότι δεν υπήρξαν δυσκολίες στην εφαρμογή ή ότι δεν δημιουργήθηκαν προβλήματα στην ενεργό φάση της εκμετάλλευσης των πόρων. Τα σημαντικότερα προβλήματα που καταγράφονται είναι ότι σε κάποιες χώρες όπως η Ελλάδα, η Ουγγαρία, η Πολωνία και η Σλοβακία, οι διαδικασίες δόμησης ήταν χρονοβόρες, γεγονός που καθυστέρησε την υλοποίηση των προγραμμάτων, σε χώρες όπως η Ουγγαρία και το Ηνωμένο Βασίλειο τέθηκαν ζητήματα σχετικά με την συνεισφορά του δημοσίου τομέα, σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Πολωνία, η Ανδαλουσία και η Σαρδηνία, τέθηκαν διοικητικά εμπόδια σε επίπεδο δημοσίου τομέα, σε χώρες όπως η Ελλάδα και η Σλοβακία αντιμετωπίστηκαν προβλήματα σχετικά με κυβερνητικές ρυθμίσεις, και στην Ουγγαρία υπήρξε αβεβαιότητα σχετικά με την επιλεξιμότητα του εργασιακού κεφαλαίου. Από τα παραπάνω παρατηρούμε ότι τόσο η Ελλάδα όσο και η

Σλοβακία είναι δύο χώρες στις οποίες τα περισσότερα προβλήματα που καταγράφηκαν είχαν να κάνουν με την πλευρά του δημόσιου τομέα, και αρκετές ρυθμίσεις του οι οποίες ήταν χρονοβόρες (EC, 2013; 2014).

Τα διδάγματα από την διαχρονική εφαρμογή των χρηματοδοτικών μέσων, αποκαλύπτουν ότι τα μέσα αυτά παρουσιάζουν τόσο πλεονεκτήματα όσο και προκλήσεις. Η ανακυκλούμενη φύση τους, μπορεί να αυξήσει σίγουρα την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα των δημόσιων πόρων σε μακροπρόθεσμη βάση, ενώ η απαίτηση αποπληρωμής, μπορεί να τονώσει την καλύτερη απόδοση και την ποιότητα των επενδυτικών σχεδίων. Ωστόσο, τα χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να συνεπάγονται υψηλό κόστος διαχείρισης και αμοιβές, καθώς και πολύπλοκες διαδικασίες εγκατάστασης. Αν και τα χρηματοδοτικά μέσα, μπορεί να είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για τη βελτιστοποίηση της χρήσης του προϋπολογισμού για τη συνοχή, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι επιδοτήσεις μπορούν να είναι πιο αποτελεσματικές. Είναι επίσης σημαντικό να έχουμε κατά νου ότι ο πρωταρχικός στόχος των χρηματοδοτικών μέσων είναι να στηρίζει τους στόχους της πολιτικής συνοχής και όχι μόνο να δημιουργήσει οικονομικές αποδόσεις. Αυτές οι εκτιμήσεις είναι πιθανό να τροφοδοτήσουν τη συζήτηση σχετικά με το πλαίσιο της πολιτικής συνοχής μετά το 2020.

Κεφάλαιο 2^ο

Χρηματοδοτικό Εργαλείο Jessica

2.1. Παρουσίαση Πρωτοβουλίας

Η Κοινή Ευρωπαϊκή Στήριξη για Βιώσιμες Επενδύσεις σε Αστικές Περιοχές (πρόγραμμα JESSICA) είναι μια πολιτική πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αξιοποιήσει τους μηχανισμούς χρηματοοικονομικής στήριξης, που υποστηρίζουν τις επενδύσεις στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της Ευρώπης 2020. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, με στόχο την χρηματοοικονομική στήριξη, σε ολοκληρωμένα προγράμματα αστικής ανάπτυξης. Τα έργα που περιλαμβάνονται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, μπορούν να χρηματοδοτηθούν, μέσω δανείων, ομολόγων, εγγυήσεων και ιδίων κεφαλαίων (jessicafund.gr).

Η αστική ανάπλαση είναι μια διαδικασία κατά την οποία μια αστική περιοχή βελτιώνεται και αποκαθίσταται. Η διαδικασία ανανέωσης μπορεί να περιλαμβάνει την κατεδάφιση παλαιών ή υποβαθμισμένων κτιρίων, την κατασκευή νέων, την αναπαλαίωση κτιρίων ή την προσθήκη νέων υποδομών όπως ένα θέατρο ή γήπεδο. Προκειμένου, να καταστεί μια πόλη ελκυστικός προορισμός επενδύσεων είναι απαραίτητη η βελτίωση των υποδομών της, η παροχή οικονομικών κινήτρων για τους επενδυτές καθώς και η προβολή του πολιτισμού της. Η επίτευξη του στόχου αυτού υλοποιείται μέσα από συλλογικές παρεμβάσεις στο αστικό περιβάλλον, με στόχο την αναβάθμιση υποβαθμισμένων αστικών κέντρων και των περιφερειακών τους περιοχών. Τα σύγχρονα αστικά κέντρα επιθυμούν και επιδιώκουν να εισβάλουν δυναμικά σε ένα διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον μέσα από την προβολή των πλεονεκτημάτων και των δυνατοτήτων τους. Οι πόλεις συγκεντρώνουν δραστηριότητες και ανθρώπινο δυναμικό που προσπαθεί να συνεισφέρει στην πολιτισμική ολοκλήρωση. Τα αποτελέσματα σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι τόσο εμφανή. Η αναμόρφωση του αστικού τοπίου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ύπαρξη ενός σχεδίου στην περιοχή ως απόρροια συλλογικής προσπάθειας. Στην προσπάθεια αυτή εμπλέκεται η διοίκηση αλλά και άλλοι φορείς που έχουν την δυνατότητα να συμβάλλουν στην αναβίωση του αστικού περιβάλλοντος και στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας. Οι φορείς είναι απαραίτητο να βρίσκονται σε διαρκή επαφή μεταξύ τους τόσο κατά το στάδιο του σχεδιασμού όσο και κατά την εφαρμογή του. Η αστική ανάπτυξη είναι άμεσα συνυφασμένη με τον στρατηγικό σχεδιασμό. Ο

στρατηγικός σχεδιασμός αποτελεί μια πολυσύνθετη και χρονοβόρα διαδικασία, η οποία εξελίσσεται μέσα σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο αστικό περιβάλλον (Πολύζος, 2015).

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, οι Φορείς του Δημοσίου γενικότερα αλλά και η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχουν επιδείξει ενδιαφέρον για την κινητοποίηση των πόρων τους, με στόχο τις επενδύσεις σε έργα αστικών αναπλάσεων. Οι αναπλάσεις έχουν συνήθως μεγάλη επίδραση στην αξία της γης. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, καταγράφηκε μια τάση για την εκτροπή της γης και των αστικών υπηρεσιών σε ιδιωτικά χέρια, κυρίως με τη χρήση τεχνικών αστικής χρηματοδότησης, μαζί με άλλες μεθόδους. Το εργαλείο JESSICA θεσμοθετήθηκε, με στόχο την αξιοποίηση πρόσθετων πόρων για τις Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και γενικότερα για την αστική ανανέωση και ανάπτυξη στις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Τράπεζα Πειραιώς, 2012).

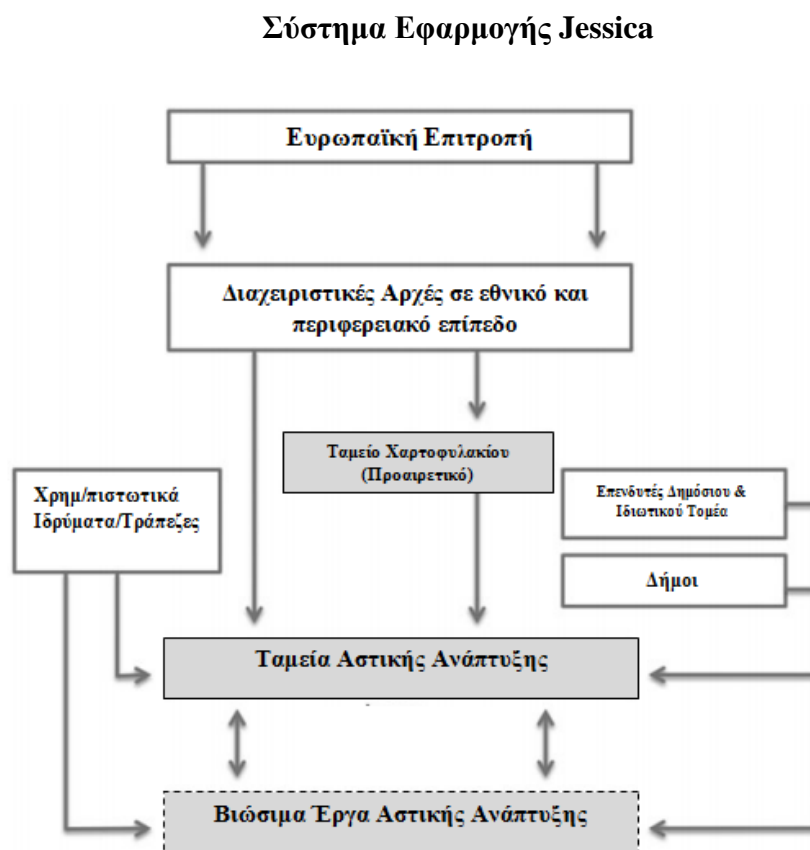
Το εργαλείο JESSICA σχεδιάστηκε ως συμπληρωματικό μέσο για τη χρήση των παραδοσιακών διαρθρωτικών ταμείων και παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν μέρος των κεφαλαίων αυτών, για να πραγματοποιούν επενδύσεις σε έργα, που αποτελούν μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Η πρωτοβουλία αυτή ορίζεται ως ένα εργαλείο για την ενίσχυση του ρόλου της αστικής ανάπτυξης, ως κινητήρια δύναμη για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Η επίτευξη του στόχου αυτού, απαιτεί συγκεκριμένες στρατηγικές που καθορίζουν το πλαίσιο για επενδύσεις σε πολλαπλούς τομείς, που συμπληρώνουν τη διάταξη του πρώτου σταδίου των υποδομών και των δημοσίων πόρων, σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, αλλά επίσης κινητοποιεί ένα ευρύ φάσμα εταιρών με διαφορετικές δυνατότητες χρηματοδότησης και δεξιότητες διαχείρισης - το σύνολο των οποίων, συντελούν στην εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με τη χρήση του εργαλείου JESSICA (Triantafyllopoulos & Alexandropoulou, 2010).

2.2. Σκοπός

Το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA, αποτελεί έναν καινοτόμο μηχανισμό για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το οποίο προσφέρει οικονομική στήριξη σε έργα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σε μια περιστρεφόμενη βάση. Αυτό σημαίνει ότι τα κεφάλαια μπορούν να ανακυκλωθούν σε νέα έργα, επιτρέποντας έτσι την «ανακύκλωσή τους». Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται ο ρόλος της αστικής αναγέννησης, στην οικονομική ανάπτυξη (Schneidewind et al, 2013)

Σε επίπεδο διακυβέρνησης, το JESSICA, αναμένεται να επεκτείνει την οριζόντια διάστασή του, δεδομένου ότι θα εφαρμοστεί σε συνεργασία με ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και ιδιώτες επενδυτές (Dąbrowski, 2015), όπως φαίνεται στο σχήμα που ακολουθεί.

Εικόνα 2.1.



Πηγή: Dąbrowski, 2015

Το Jessica αποτελεί τόσο ένα τεχνικό μέσο, όσο και μια νέα μορφή χρηματοδότησης, η οποία επιδιώκει να συμπληρώσει την παραδοσιακή χρήση των διαρθρωτικών ταμείων (δηλαδή τις

επιχορηγήσεις). Μακροπρόθεσμος στόχος του είναι η ανάπτυξη των αστικών κέντρων και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η χρήση του είναι δυνατόν να επηρεάσει την συμπεριφορά όλων των εμπλεκόμενων μερών στην δράσης, δημιουργώντας περισσότερο προβληματισμό σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων, την ποιότητα και τη βιωσιμότητα τους, αλλά και το όφελος τους για την κοινότητα. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι ότι εξασφαλίζεται μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στις παρεμβάσεις, και ταυτόχρονα, δημιουργούνται νέα κίνητρα για διατομεακή συνεργασία (Schneidewind et al, 2013).

Η επίτευξη των στόχων του JESSICA, απαιτεί συγκεκριμένες στρατηγικές στο πλαίσιο των επενδύσεων που θα ακολουθήσουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, κινητοποιώντας ένα ευρύ φάσμα εταίρων με διαφορετικές δυνατότητες χρηματοδότησης και δεξιότητες διαχείρισης. Μέσω του JESSICA, ο δημόσιος τομέας συνεχίζει να διατηρεί τον ρόλο του ως βασική κινητήρια δύναμη, στην αστική ανάπτυξη, ενώ ο ρόλος του αναμένεται να ενισχυθεί μελλοντικά, δεδομένης της αυξανόμενης σημασίας που αποκτά το JESSICA. Παράλληλα ο ιδιωτικός τομέας θα αποτελεί επίσης έναν βασικό επενδυτή σε έργα αστικής ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης, αλλά και σε επίπεδο Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης, ως διαχειριστής ή συνεπενδυτής, από κοινού με δημόσιους φορείς (Dąbrowski, 2015).

Το JESSICA, μπορεί επίσης να λειτουργήσει ως ισχυρός καταλύτης για την καθιέρωση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών, των περιφερειών, και των πόλεων. Για τη νέα προγραμματική περίοδο καταβάλλεται προσπάθεια να αποδειχθεί ότι η πρωτοβουλία αυτή δεν αποτελεί απλώς έναν μηχανισμό χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ (Dąbrowski, 2015).

Συνοψίζοντας το Jessica τεχνικά αποτελεί ένα χρηματοδοτικό εργαλείο με σκοπό την αστική ανάπτυξη. Πέρα από αυτό, μέσω της δράσης απώτεροι στόχοι είναι η ενίσχυση των αστικών κέντρων και της αστικής αναγέννησης, και η δημιουργία θέσεων εργασίας, με επακόλουθα στην οικονομική ανάπτυξη. Περαιτέρω αποτελεί ένα μέσο για τη ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Μεμονωμένα και σε ότι αφορά τους δύο αυτούς τομείς, από την μία σκοπός είναι να ενισχύσει τον ρόλο του δημόσιου τομέα σε έργα αστικής ανάπτυξης, ενώ από την άλλη να αναδείξει τον ρόλο του ιδιωτικού τομέα, ως βασικό επενδυτή στα έργα αυτά. Μακροπρόθεσμος στόχος της δράσης είναι η ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών, των περιφερειών, και των πόλεων.

2.3. Κριτήρια Επιλεξιμότητας

Το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA λειτουργεί με τη χρήση πόρων από διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ, και κυρίως από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Μια Διαχειριστική Αρχή μπορεί να λάβει την απόφαση, να αναπτύξει ένα μέρος των πόρων του ΕΤΠΑ, μέσω των ταμείων αστικής ανάπτυξης (ΤΑΑ) για να κάνει επενδύσεις σε έργα που εντάσσονται στο πλαίσιο ολοκληρωμένων σχεδίων για την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτές οι επενδύσεις, οι οποίες μπορούν να λάβουν τη μορφή ιδίων κεφαλαίων, δανείων και εγγυήσεων, θα πρέπει να γίνουν σε έργα, που αποτελούν μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδίου αστικής ανάπτυξης, εστιάζοντας κατά κύριο λόγο, αλλά όχι αποκλειστικά, στα έργα τα οποία θεωρούνται επιλέξιμα από την Επιτροπή στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ (Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας, 2006).

Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΤΕπ, θα πρέπει να ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια, ώστε μια βιώσιμη επένδυση σε μια αστική περιοχή, να μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τον χρηματοδοτικό μηχανισμό JESSICA (Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας, 2006):

- 1) Οι συνθήκες ή τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τις επενδύσεις, θα είναι τα ίδια με εκείνα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων, με ιδιαίτερη έμφαση στις απαιτήσεις της προσέγγισης εταιρικής σχέσης στην αστική ανάπτυξη. Το εκάστοτε έργο θα πρέπει να αναπτυχθεί κάτω από μια ολοκληρωμένη προοπτική, και οι επενδύσεις θα γίνουν σε έναν από τους ακόλουθους τομείς: (α) αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. (β) χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις, (γ) αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου, (δ) χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης, (ε) πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων, (στ) βελτιώσεις στην ενεργειακή αποδοτικότητα.
- 2) Το έργο θα πρέπει να περιλαμβάνεται σε ένα ολοκληρωμένο, βιώσιμο σχέδιο αστικής ανάπτυξης. Το σχέδιο αυτό αποτελεί το πλαίσιο για ένα ολοκληρωμένο έργο που περιλαμβάνεται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, που πληροί ένα ή περισσότερα από τα προαναφερθέντα κριτήρια, και ισχύει σε όλες τις αστικές περιοχές που έχουν ανάγκη.

3) Τα έργα θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του χρηματοδοτικού μηχανισμού JESSICA, όσον αφορά στην απόδοση των κεφαλαίων και τη συμμετοχή των ιδιωτικών φορέων. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κριτηρίων της πρωτοβουλίας JESSICA, η απόδοση των έργων πρέπει να είναι θετική - ή τουλάχιστον όχι αρνητική - προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιστροφή στο τέλος ή κατά τη διάρκεια χρονοδιαγράμματος του έργου. Η επιστροφή των κεφαλαίων και των αντίστοιχων αποδοχών, επανεπενδύονται σε άλλα παρόμοια έργα στο μέλλον.

Για να εξασφαλιστεί λοιπόν, μεγαλύτερη ευελιξία στην εφαρμογή του χρηματοδοτικού μηχανισμού JESSICA, όταν μια χώρα αποφασίσει να προχωρήσει με τον μηχανισμό αυτό, και στην περίπτωση που δεν υπάρχει κάποιο ταμείο αστικής ανάπτυξης για να χρηματοδοτήσει τα έργα, οι κανονισμοί επιτρέπουν την δημιουργία ενός Ταμείου Χαρτοφυλακίου (Holding Fund- HF), το οποίο θα μπορεί να αντλήσει πόρους από το ΕΤΠΑ και από την Επιτροπή, προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία της δημιουργίας ενός ταμείου αστικής ανάπτυξης, υπό την εποπτεία του διορισμένου διευθυντή του Ταμείου Χαρτοφυλακίου (Τράπεζα Πειραιώς, 2012).

Ο ορισμός του Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης είναι ιδιαίτερα ευρύς, καθώς περιλαμβάνει τα κεφάλαια που επενδύονται σε ΣΔΙΤ και σε άλλα έργα, που περιλαμβάνονται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Ο κανονισμός δεν επιβάλλει το ταμείο αυτό να έχει νομική προσωπικότητα, ούτε συγκεκριμένη οργανωτική μορφή που πρέπει να ακολουθηθεί. Τα εργαλεία χρηματοοικονομικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων χαρτοφυλακίου, θα πρέπει να συσταθούν ως ανεξάρτητες νομικές οντότητες που θα διέπονται από συμφωνίες μεταξύ των εταιρών ή των μετόχων συγχρηματοδότησης, ή ως ξεχωριστή χρηματοδοτική μονάδα στο πλαίσιο ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Ως εκ τούτου, τα ταμεία αστικής ανάπτυξης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν, είτε για να αναπτύξουν έναν μηχανισμό αποκλειστικής χρηματοδότησης, που θα προέρχεται από το Ταμείο Χαρτοφυλακίου, είτε θα μοιραστούν τις επενδύσεις με τις υπόλοιπες οντότητες συγχρηματοδότησης. Οι οντότητες αυτές, μπορούν εναλλακτικά, να επενδύσουν στο επίπεδο του κάθε έργου (Τράπεζα Πειραιώς, 2012).

Σε επίπεδο κράτους μέλους, η φύση της δραστηριότητας των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το JESSICA, οδηγείται από τη στρατηγική εστίαση του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος και των ειδικών απαιτήσεων (δραστηριότητα, δαπάνες και εκροές) από τον Άξονα Προτεραιότητας του εν λόγω επιχειρησιακού προγράμματος στο οποίο έχουν συμβάλει καθοριστικά οι πόροι του JESSICA. Η δραστηριότητα του ΤΑΑ μπορεί στη συνέχεια να βελτιωθεί

περαιτέρω με την κατάρτιση μιας κατάλληλης επενδυτικής στρατηγικής (Triantafyllopoulos & Alexandropoulou, 2009).

Οι περιορισμοί επιλεξιμότητας που θέτει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), ισχύουν στην πλειοψηφία τους, μόνο για το αρχικό στάδιο των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από το ΤΑΑ. Σε επόμενο στάδιο το ΤΑΑ θα είναι σε θέση να αναπτύξει με τους εταίρους του, μια ευρύτερη στρατηγική, ακόμα και για τα έργα που έχουν κριθεί ως μη επιλέξιμα. Σε όλα τα επίπεδα των επενδύσεων, το κατάλληλο εύρος της δραστηριότητας είναι ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση μιας επαρκώς ευέλικτης προσέγγισης που είναι δυνατό να ληφθεί για την επιλογή των επενδυτικών σχεδίων (Webb et al, 2011).

Οι κανόνες όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών των έργων στο πλαίσιο του JESSICA είναι οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για τη χρήση των διαρθρωτικών ταμείων στο σύνολό τους, ενώ ισχύουν επίσης κάποιο ειδικό περιορισμοί σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, με εξαίρεση ορισμένες μη επιλέξιμες δαπάνες, που καθορίζονται στους Κανονισμούς - όπως π.χ. οι σχετικές με τη στέγαση δαπάνες σε ορισμένα κράτη μέλη - το JESSICA παρέχει αυξημένη ευελιξία στη διαχείριση των έργων, με παράλληλη τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας. Παραδείγματος χάρι, οι μη επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να ενσωματωθούν σε ένα ευρύτερο, πολυτομιακό πρόγραμμα, εφόσον προσελκυστούν, από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές, επαρκείς πόροι για τη χρηματοδότησή τους (Kreuz & Nadler, 2011).

Συνοψίζοντας, το Jessica έχει θέσει συγκεκριμένα κριτήρια επιλεξιμότητας για τα έργα που θα χρηματοδοτήσει, και τα οποία αφορούν την φύση της επένδυσης (αστικές υποδομές, χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς, αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών, χώροι γραφείων για ΜΜΕ στην πληροφορική και το R&D, πανεπιστημιακά κτίρια, ενεργειακή αποδοτικότητα), την χρηματοδότηση της επένδυσης (θετική απόδοση και συμμετοχή ιδιωτικών φορέων), ενώ επιπρόσθετα υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί σε εθνικό επίπεδο. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας έχουν τεθεί με τρόπο, που δεν δεσμεύει την ευελιξία διαχείρισης των έργων.

2.4. Θεσμικό Πλαίσιο

Η πρωτοβουλία JESSICA έχει αποτελέσει αντικείμενο σημαντικής ανάπτυξης από την ΕΤΕπ στο πλαίσιο της εντολής της από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αγορά και την εφαρμογή του JESSICA σε ολόκληρη την ΕΕ. Το νομικό καθεστώς του JESSICA, βασίζεται στα άρθρα 36, 44, 45 και 78 του κανονισμού της ΕΚ 1083/2006 της 11ης Ιουλίου, το 2006, στα άρθρα 7 και 8 του

κανονισμού της ΕΚ 1080/2006 της 5ης Ιουλίου 2006 και στα άρθρα 43, 44, 46, 47 και 51 του κανονισμού της ΕΚ 1828/2006, του Δεκεμβρίου 2006.

Η χρήση του ταμείου χαρτοφυλακίου, όπως αναφέραμε και νωρίτερα, δεν υπόκεινται σε καμία διαδικασία δημοσίων συμβάσεων, που να επιβάλλονται από το Προεδρικό Διάταγμα 60/2007, το οποίο ενσωματώνει τις οδηγίες της ΕΚ 18/2005. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του κανονισμού 1083/2006, η επιλογή του ταμείου χαρτοφυλακίου, μπορεί να υλοποιηθεί μέσω της σύναψης μιας δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο περί δημοσίων συμβάσεων ή τη χορήγηση επιδότησης, που ορίζεται ως άμεση χρηματοδοτική συνεισφορά με τη μορφή δωρεάς, είτε προς την ΕΤΕπ, είτε προς κάποιο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Δεν υπάρχει καμία ανάγκη να ξεκινήσει οποιαδήποτε διαδικασία δημοσίων συμβάσεων για την επιλογή του ταμείου χαρτοφυλακίου.

Στην Ελλάδα, τα ταμεία χαρτοφυλακίου που θεσπίστηκαν ανά περιφέρεια είναι τα εξής:

- Για τις Περιφέρειες Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων και για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» το αρμόδιο ΤΑΑ, είναι η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας
- Για τις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Μακεδονίας και Ηπείρου, το αρμόδιο ΤΑΑ είναι η Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας
- Για τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου το αρμόδιο ΤΑΑ, είναι η Eurobank
- Για τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας το αρμόδιο ΤΑΑ, είναι η Τράπεζα Πειραιώς
- Για την Περιφέρεια Κρήτης το αρμόδιο ΤΑΑ, είναι η Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα

Μετά την επιλογή του ταμείου χαρτοφυλακίου, οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να εφαρμόζονται για την επιλογή των υποψηφίων που θα διαχειρίζονται το ταμείο αστικής ανάπτυξης. Σύμφωνα με τον κανονισμό της ΕΚ 1828/2006, άρθρο 44 (σχετικά με τις διατάξεις που ισχύουν για ταμεία χαρτοφυλακίου), η συμφωνία χρηματοδότησης που έχει συναφθεί μεταξύ του ταμείου χαρτοφυλακίου και της διαχειριστικής αρχής ή του κράτους μέλους, απευθύνεται σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ή σε ταμεία αστικής ανάπτυξης ή στην αξιολόγηση, την επιλογή και την διαπίστευση ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών από το ταμείο χαρτοφυλακίου (Servulo & Asociados, 2009).

Τα αστικά έργα που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του JESSICA, θα επιλεγούν από το ταμείο αστικής ανάπτυξης, το οποίο θα ελέγξει προηγουμένως τη συνολική τους ποιότητα και η επιλογή αυτή, ρυθμίζεται από τις ειδικές διατάξεις των κριτηρίων που εφαρμόζονται για την επιλογή των ενεργειών που περιλαμβάνονται στην σύμβαση χρηματοδότησης, που θα υπογραφεί μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του ταμείου χαρτοφυλακίου ή μεταξύ του ταμείου χαρτοφυλακίου και του ταμείου αστικής ανάπτυξης. Οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις θα ισχύουν σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα για τις εθνικές δημόσιες συμβάσεις 60/2007. Αν το ταμείο αστικής ανάπτυξης δεν έχει υιοθετήσει δημόσια μορφή, αλλά αντιστοιχεί σε μια αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του οργανισμού δημοσίου δικαίου, επίσης υπόκειται σε κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, αν και με διαφορετικούς όρους (Triantafyllopoulos & Alexandropoulou, 2009).

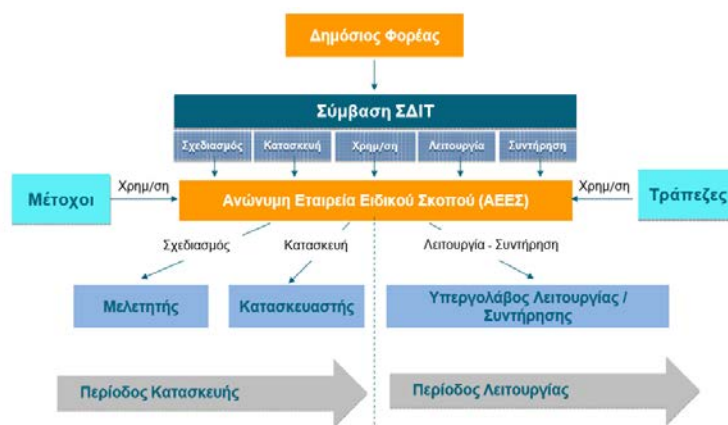
Όσον αφορά στην επιλογή των έργων στα οποία το ταμείο αστικής ανάπτυξης θα επενδύσει, είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψη, ότι τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν από τα προγράμματα των επιχειρησιακών ταμείων, όπως επιχορηγήσεις, οι ειδικές συμφωνίες υπόκειται στη συμμόρφωση με τους εθνικούς κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων (Schneidewind et al, 2013).

Η παροχή νέων χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα της αστικής ανάπτυξης, έχει προβληθεί ως ιδιαίτερα σημαντική, δεδομένου ότι υπάρχουν λίγα οικονομικά «οχήματα» στην αγορά των χρηματοδοτικών εργαλείων, που παίζουν παρόμοιο ρόλο στην αστική ανάπτυξη (Michie & Wishlade 2011). Η πρωτοβουλία JESSICA μπορεί να λειτουργήσει, όχι μόνο ως καταλύτης για την ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών, αλλά και μεμονωμένα μεταξύ των περιφερειών, της ΕΤΕπ, και των λοιπών τραπεζών, των ενδιαφερόμενων μερών και των επενδυτών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα των αστικών περιοχών. Η ενθάρρυνση συμμετοχής νέων φορέων στον τομέα της αστικής ανάπτυξης, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα, είναι κάτι που συχνά αναφέρεται στις μελέτες σκοπιμότητας του JESSICA. Η χρήση του χρηματοδοτικού εργαλείου, μέσα από την συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, θα ενισχύσει την μόχλευση της χρηματοδότησης, μέσω των συμβάσεων δημόσιου – ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) (Schneidewind et al, 2013).

Το χρηματοδοτικό σχήμα που διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παραγωγή έργων με τη συνεργασία του ιδιωτικού τομέα είναι οι Συμπράξεις Δημοσίου με αυτόν (ΣΔΙΤ). Οι ΣΔΙΤ είναι μικτές συμβάσεις, κατά κανόνα μακροχρόνιες, οι οποίες συνάπτονται μεταξύ δημόσιου φορέα και ιδιωτικού, με σκοπό αφενός την παραγωγή δημοσίων έργων (Βενιέρης, 2007). Στο πλαίσιο της ανάλυσης, της Πράσινης Βίβλου σχετικά με τις ΣΔΙΤ, για την επιλογή των ΣΔΙΤ μπορεί να εφαρμοστεί η ακόλουθη διάκριση (Πρέζα & Μεταξάς, 2013):

- 1) ΣΔΙΤ καθαρά συμβατικού τύπου, στις οποίες η σύμπραξη μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα βασίζεται σε αποκλειστικά συμβατικούς δεσμούς, και
- 2) ΣΔΙΤ θεσμικού χαρακτήρα, που αφορούν τη συνεργασία μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο ενός άλλου φορέα.

Εικόνα 2.2.
Συμβατικές σχέσεις σε ένα έργο ΣΔΙΤ



Πηγή: Ματζούφας, 2014

Σύμφωνα με τους Triantafylloropoulos & Alexandropoulou, (2010), εντοπίζονται τουλάχιστον δύο περιπτώσεις υπό εξέταση: (1) η δημιουργία του αστικού ταμείου ανάπτυξης, το οποίο μπορεί να συνδυάζει τις ιδιωτικές και δημόσιες συμμετοχές, και (2) τα έργα ΣΔΙΤ, στα οποία επενδύονται τα κεφάλαια, και ως τέτοια επένδυση μπορεί να γίνει μέσω της καθαρής θέσης. Βεβαίως, και στα δύο επίπεδα, μπορεί να εφαρμόζονται οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, ενώ η εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος 60/2007 είναι υποχρεωτική.

2.5. Επίδραση

Ο χρηματοδοτικός μηχανισμός JESSICA, ως νέα μορφή χρηματοδότησης στην αγορά, στοχεύει στην άμβλυση των επιπτώσεων που δημιουργεί το κόστος των δημόσιων υποδομών, στον ιδιωτικό τομέα και τους μηχανισμούς της αγοράς. Το εργαλείο JESSICA, έχει σημαντικά πρακτικά και πολιτικά πλεονεκτήματα, στη μείωση της εξάρτησης από το χρέος και τους δημοσιονομικούς κινδύνους που η χρηματοδότηση του χρέους εισάγει. Σε χώρες όπου είναι δύσκολο να ληφθεί πίστωση για τη χρηματοδότηση των αστικών υποδομών κατά τα τελευταία

χρόνια, όπως είναι η Ελλάδα, η κεφαλαιοποίηση των εσόδων που προκύπτουν από την ανάπτυξη της δημόσιας και ιδιωτικής περιουσίας, ευνοεί την ευελιξία στη χρηματοδότηση των υποδομών (Πρέζα & Μεταξάς, 2013).

Το σημαντικότερο πλεονέκτημα του, είναι ότι η αξία του JESSICA, απορρέει τόσο από την φύση των παρεχόμενων κεφαλαίων, αλλά και από την ευελιξία του προγράμματος, σχετικά με τις προθεσμίες για την επιστροφή των κεφαλαίων. Πρόκειται στην ουσία για μια πρωτοβουλία η οποία, αν χρησιμοποιηθεί σωστά, θα μπορούσε να είναι η κατάλληλη απάντηση στις δυσκολίες που περιβάλλουν τη χρηματοδότηση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης (Porreta & Pes, 2016).

Σε επίπεδο έργου, η χρήση των κεφαλαίων από το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA ως χρέος, μεμονωμένα ή με ίδια κεφάλαια, μπορεί να εμφανιστεί ως η καλύτερη επιλογή από την πλευρά των ιδίων κεφαλαίων και μόνο, γιατί ανταπεξέρχεται με περισσότερη ευκολία στις δυσκολίες απόκτησης εμπορικών δανείων ή στις δυσκολίες συμμετοχής των ιδιωτικών φορέων. Ωστόσο, στην περίπτωση που τα ίδια κεφάλαια του εργαλείου JESSICA, δεν επαρκέσουν για την εξασφάλιση της συμμετοχής των ιδιωτικών εταίρων, και στην περίπτωση που διατηρείται η κεφαλαιακή διάρθρωση τους, τότε οι πόροι που θα προέλθουν από το JESSICA, θα πρέπει να είναι ένα μίγμα μεταξύ ιδίων κεφαλαίων και δανεισμού (Saravelos, 2007).

Από την πλευρά του δημοσίου τομέα, οι πρωτοβουλίες αστικής ανάπτυξης, μέσω του εργαλείου JESSICA, έχουν την δυνατότητα να αποφέρουν έσοδα, τα οποία θα μπορούσαν να αντισταθμίσουν τις δημόσιες επενδύσεις. Το πρόγραμμα στο σύνολο του, αποτελεί έναν πιο αποτελεσματικό τρόπο για την εξασφάλιση της σωστής και αποτελεσματικότερης χρήσης των δημόσιων πόρων από τις επιχορηγήσεις, λόγω του πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος που προκύπτει από το λαμβανόμενο αντάλλαγμα. Οι επιχορηγήσεις για παράδειγμα, δεν παράγουν επιστροφή, καθώς εφαρμόζονται άπαξ, για κάθε συγκεκριμένο έργο, και αυτό τις καθιστά λιγότερο αποτελεσματικές, σε σχέση με το JESSICA. Στο επενδυτικό πλαίσιο του JESSICA, κυρίως οι συμπράξεις ΣΔΙΤ δίνουν τη δυνατότητα στο δημόσιο τομέα να αξιοποιήσει όχι μόνο τα κεφάλαια του ιδιωτικού τομέα αλλά και την εμπειρία και τις ικανότητές του. Ο δημόσιος τομέας θα επωφεληθεί εν ολίγοις από την μεταφορά τεχνογνωσίας από τον ιδιωτικό, καθώς τα ταμεία αστικής ανάπτυξης μπορούν να διοχετεύσουν αποτελεσματικά τα απαραίτητα κεφάλαια για βιώσιμα έργα αστικής ανάπτυξης (Triantafylloropoulos & Alexandropoulou, 2010). Επιπρόσθετα οι ΣΔΙΤ έχουν επίσης και άλλα σημαντικά πλεονεκτήματα για τον δημόσιο τομέα τα οποία είναι η απελευθέρωση των δημοσίων πόρων, η τήρηση χρονοδιαγραμμάτων και υπηρεσιών η οποία αυξάνει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του, ενώ η αποπληρωμή γίνεται στη βάση της ποιότητας του έργου και των προσφερόμενων υπηρεσιών (Μαντζούφας, 2014).

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με την σειρά τους, μπορούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, ως δανειστές σε επίπεδο έργου και ως διευθυντές στα αστικά ταμεία χρηματοδότησης. Σύμφωνα με την ΕΤΕπ και τις βασικές αρχές του χρηματοδοτικού εργαλείου JESSICA, αυτό γίνεται προκειμένου (Triantafyllopoulos & Alexandropoulou, 2010):

- 1) Να δημιουργηθεί ένα πιο ισορροπημένο μίγμα απόδοσης / κινδύνου για τους εταίρους του ιδιωτικού τομέα που συμμετέχουν στα έργα αστικής ανάπτυξης.
- 2) Να αποκτηθεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που θα προκύπτει από τη δυνατότητα σύνδεσης του ρόλου των τραπεζών, με τον ρόλο των επενδυτών σε επίπεδο έργου.
- 3) Να υπάρξει πρόσθετη εγγυημένη ροή μετρητών που θα λαμβάνονται μέσω των τελών διαχείρισης.
- 4) Να υπάρξει μεγαλύτερη διαφοροποίηση του κινδύνου μέσα από τη συμμετοχή σε διάφορα έργα σε συνεργασία με τους δημόσιους φορείς.
- 5) Να διαμοιραστεί η προηγούμενη τεχνογνωσία, καθώς κάποιοι συμμετέχοντες, μπορεί ήδη να έχουν συμμετάσχει στα προγράμματα ή να έχουν εμπειρία στη διαχείριση επενδυτικών κεφαλαίων.

Επιπρόσθετα η αξιοποίηση των δημοσίων ακινήτων με στόχο την αστική ανάπτυξη, μέσω των έργων ΣΔΙΤ στο πλαίσιο του JESSICA, είναι ένα ακόμα σημαντικό στοιχείο του προγράμματος. Τα έργα αστικής ανάπτυξης αποτελούν σημαντικές ευκαιρίες για τη χρηματοδότηση των υποδομών, μέσω της αξιοποίησης των δημοσίων ακινήτων, όταν είναι διαθέσιμα, ή μπορούν να αποκτηθούν. Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε έργα αστικής ανάπτυξης σε πολλές χώρες πραγματοποιείται για την ανάκτηση του κόστους από τις πωλήσεις γης (Porreta & Pes, 2016).

Συνοψίζοντας η επίδραση του χρηματοδοτικού εργαλείου JESSICA, αναμένεται να έχει επιπτώσεις σε τρία επίπεδα: (1) στην ενίσχυση της αστικής ανάπτυξης: αναμένεται να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις δυσκολίες χρηματοδότησης της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, εν όψει των δύσκολων μακροοικονομικών συνθηκών που επικρατούν σε πολλές χώρες, και στην Ελλάδα σε μεγάλο βαθμό, στο πλαίσιο της κρίσης χρέους στην Ευρώπη, η οποία αποθαρρύνει την χρηματοδότηση σε αυτόν τον τομέα από τους εσωτερικούς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς των κρατών και από τα ίδια κεφάλαια, (2) στα οφέλη που θα παρέχουν οι συμπράξεις ΣΔΙΤ: θα ευνοήσουν ιδιαίτερα τον δημόσιο τομέα, τόσο μέσα από την αξιοποίηση των κεφαλαίων του ιδιωτικού τομέα, όσο και μέσα από την μεταφορά τεχνογνωσίας, η οποία θα βελτιώσει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του δημοσίου τομέα, (3) στα οφέλη που θα προέλθουν από την συμμετοχή των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στον ρόλο του ΤΑΑ: η μεταφορά τεχνογνωσίας θα πραγματοποιηθεί και από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, προς τους εταίρους του

ιδιωτικού τομέα που θα αξιοποιήσουν τα κεφάλαια της χρηματοδότησης, ενώ παράλληλα η συμμετοχή των ΤΑΑ θα επιφέρει πρόσθετα πλεονεκτήματα όπως η δημιουργία ενός πιο ισορροπημένου μίγματος απόδοσης / κινδύνου, στους ωφελούμενους του ιδιωτικού τομέα, η διαφοροποίηση του κινδύνου και η πρόσθετη εγγυημένη ροή μετρητών που θα λαμβάνεται μέσω των τελών διαχείρισης.

2.6. Η Ελληνική Εμπειρία

Στην Ελλάδα, η υλοποίηση της πρωτοβουλίας JESSICA ξεκίνησε ουσιαστικά με την υπογραφή της σύμβασης χρηματοδότησης μεταξύ του τότε Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Ναυτιλίας και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), τον Ιούλιο του 2010 για τη σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου JESSICA Ελλάδας ως διακριτή χρηματοδοτική μονάδα εντός της ΕΤΕπ. Με την υπογραφή της σύμβασης έγινε και η δέσμευση των ανάλογων πόρων, ενώ οι αντίστοιχες πράξεις εντάχθηκαν στα συμμετέχοντα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Κατόπιν, μετά από 2 χρόνια το 2012, συστάθηκαν και τα ταμεία αστικής ανάπτυξης, μέσω της σύναψης των σχετικών συμβάσεων με την ΕΤΕπ, ενώ στο τέλος του ίδιου έτους εγκρίθηκε και το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων. Η επιλεξιμότητα των δαπανών εκτάθηκε μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2016 (Grant Thornton, 2016).

Η υπογραφή σύμβασης χρηματοδότησης, έγιναν μετά από δύο έτη προετοιμασίας της χώρας, η οποία ξεκίνησε με την υπογραφή του μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της ΕΤΕπ. Στο πλαίσιο αυτής της προετοιμασίας πραγματοποιήθηκαν επίσης τρεις μελέτες αξιολόγησης για τις δυνατότητες εφαρμογής του χρηματοδοτικού μέσου JESSICA οι οποίες τεκμηρίωσαν τις σημαντικές προοπτικές αξιοποίησής του στην Ελλάδα. (jessicafund.gr).

Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει σημαντική απουσία εκθέσεων και μελετών, σχετικά με τις πρακτικές χρηματοδότησης της αστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα. Αυτή η έλλειψη είναι σχεδόν βέβαιο ότι οφείλεται στην έλλειψη προηγούμενης εμπειρίας των έργων ΣΔΙΤ στον τομέα της αστικής ανάπτυξης. Η βασικότερη πηγή στοιχείων είναι οι εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με την αποτίμηση της χρήσης του εργαλείου στην Ελλάδα (EC, 2008, 2013, 214), καθώς και μια πρόσφατη έρευνα της Grand Thornton που δημοσιεύτηκε μέσα στο 2016 (Grant Thornton, 2016). Όσο αφορά την επιστημονική κοινότητα, εντοπίστηκαν μόνο δύο έρευνες, και μάλιστα από τους ίδιους συγγραφείς (Triantafyllopoulos & Alexandropoulou, 2009, 2010).

Πρακτικά η πρωτοβουλία JESSICA, φάνηκε να είναι μια σημαντική ευκαιρία για την Ελλάδα, στην προώθηση των ΣΔΙΤ σε επενδυτικά έργα αστικής ανάπτυξης, δεδομένης της έλλειψης δημόσιων πόρων, και δεδομένης της υποβάθμισης του δομημένου περιβάλλοντος των αστικών κέντρων, κυρίως των αστικών κέντρων της Αθήνας, του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης. Το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA είναι η πιο κατάλληλη ΣΔΙΤ, για επενδύσεις σε μεγάλα έργα υποδομής, δεδομένου ότι οι προηγούμενες παρόμοιες προσπάθειες, υπήρξαν μάλλον ανεπιτυχής. Πιο συγκεκριμένα, και ενώ είχε εισαχθεί ο νόμος 3389/2005 - ΦΕΚ 232/Α/22.9.2005 σχετικά με τις "Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα", μέχρι και το 2009, ελάχιστες ΣΔΙΤ είχαν υπογραφεί στην Ελλάδα. Το JESSICA θα μπορούσε ενδεχομένως να είναι ένα χρήσιμο εργαλείο, δεδομένου ότι μπορεί να βελτιώσει το προφίλ της κερδοφορίας και να μειώσει τους κινδύνους που εμπλέκονται στα έργα αστικής ανάπτυξης (Μαντζούφας, 2014).

Οι Triantafyllopoulos & Alexandropoulou (2009, 2010), μελετώντας την εφαρμογή του εργαλείου JESSICA στην Ελλάδα καταλήγουν σε μια σειρά από τεχνικά και θεσμικά εμπόδια στην χρηματοδότηση των έργων αστικής ανάπτυξης. Ως σημαντικό πρόβλημα, μεταξύ άλλων, αναφέρεται, η σαφήνεια των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, καθώς το σύστημα δεν επιτρέπει αποτελεσματικές διαδικασίες. Τα νομικά προβλήματα που ανακύπτουν είναι επίσης πολλά. Αρχικά το JESSICA, είναι ευάλωτο σε νομικές ή πολιτικές πράξεις που αλλάζουν τους κανόνες που καθορίζουν τους τρόπους διάθεσης των κερδών από τις δημόσιες πωλήσεις γης. Δεύτερον ανακύπτουν δικαστικά προβλήματα, στην περίπτωση που υπάρχουν πολλές απαιτήσεις από ιδιώτες για τίτλους γης. Η αβεβαιότητα των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας όσον αφορά τα δημόσια ακίνητα, θεωρείται ότι είναι ένα από τα κύρια προβλήματα στην εφαρμογή του JESSICA στην Ελλάδα. Επιπλέον, υπάρχουν συνήθως πολλές αντιδράσεις από κάθε είδους οργανώσεις ακτιβιστών και ΜΚΟ, ενώ οι πολιτικές τριβές είναι μερικές φορές πολύ σημαντικές, προβλήματα τα οποία, μπορεί να οδηγήσουν ακόμη και στην απένταξη πολλών έργων (Triantafyllopoulos & Alexandropoulou, 2010).

Τα ευρήματα αυτά είναι σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής (2008), η οποία ανέφερε ότι η επιτυχία του JESSICA, θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την προθυμία και την ικανότητα του δημόσιου τομέα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, να καινοτομήσει, να αναζητήσει και να εντοπίσει τα κατάλληλα έργα, τα μοντέλα και τις προϋποθέσεις των επενδύσεων για την λειτουργική συνένωση των δημόσιων, ιδιωτικών και τραπεζικών πόρων (EC, 2008).

Έρευνα που διεξήχθη μεταγενέστερα από την Ευρωπαϊκή Επενδυτική Τράπεζα και την Επιτροπή (2010), είχε ως σκοπό να αξιολογήσει τις δυνατότητες εφαρμογής του JESSICA στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης στην Ελλάδα, η οποία είχε ανατεθεί στην REMACO A.E από την

ΕΤΕ. Η έρευνα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι έχει αναπτυχθεί ένα σημαντικό πεδίο δράσης στον τομέα αυτό, από την στιγμή που εντοπίστηκε σημαντική ζήτηση για χρηματοδοτική κάλυψη ανάλογων έργων. Ωστόσο η πλειοψηφία των έργων αυτών δεν εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό που θα μπορούσε να τεκμηριώσει την χρηματοδότησή τους από το JESSICA.

Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν επαρκή επιστημονικά ευρήματα που να μελετούν την επίπτωση του JESSICA στην Ελλάδα, υπάρχουν διαθέσιμα αρκετά στατιστικά στοιχεία, σχετικά με τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν από τον μηχανισμό.

Τα ποσά της χρηματοδότησης ανά περιφέρεια που αρχικά κατανεμήθηκαν φαίνονται επίσης και στην εικόνα του χάρτη της Ελλάδας που ακολουθεί, αλλά και στον πίνακα 2.1.:

Εικόνα 2.3.

Γεωγραφική Κατανομή Πόρων JESSICA



Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, 2015

Πίνακας 2.1.
Αρχική Κατανομή Πόρων JESSICA ανά Περιφερειακό Πρόγραμμα

| α/α | Επιχειρησιακό Πρόγραμμα | Ενδεικτική Θεματική προτεραιότητα | Άξονας Προτεραιότητας | Ποσό (EUR) |
|----------------|---|--|--|-------------------|
| 1 | ΕΠ Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη | 43 | Προστασία Ατμοσφαιρικού Περιβάλλοντος – Αντιμετώπιση Κλιματικής Αλλαγής (Άξονας Προτεραιότητας 6) | 10,000,000 |
| 2 | Περιφερειακό ΕΠ Μακεδονίας – Θράκης | 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Άξονας Προτεραιότητας 7) | 20,000,000 |
| 3 | Περιφερειακό ΕΠ Μακεδονίας – Θράκης | 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (Άξονας Προτεραιότητας 8) | 15,000,000 |
| 4 | Περιφερειακό ΕΠ Μακεδονίας – Θράκης | 44, 59, 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Άξονας Προτεραιότητας 9) | 10,000,000 |
| 5 | Περιφερειακό ΕΠ Αττικής | 61 | Αναζωογόνηση Αστικών Περιοχών (Άξονας Προτεραιότητας 4) | 50,000,000 |
| 6 | Περιφερειακό ΕΠ Κρήτης και Νήσων Αιγαίου | 49, 61, 44 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Κρήτης (Άξονας Προτεραιότητας 7) | 15,000,000 |
| 7 | Περιφερειακό ΕΠ Κρήτης και Νήσων Αιγαίου | 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (Άξονας Προτεραιότητας 8) | 10,000,000 |
| 8 | Περιφερειακό ΕΠ Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου | 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (Άξονας Προτεραιότητας 4) | 20,000,000 |
| 9 | Περιφερειακό ΕΠ Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου | 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (Άξονας Προτεραιότητας 5) | 40,000,000 |
| 10 | Περιφερειακό ΕΠ Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου | 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Ηπείρου (Άξονας Προτεραιότητας 6) | 15,000,000 |
| 11 | Περιφερειακό ΕΠ Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου – Ιονίων Νήσων | 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (Άξονας Προτεραιότητας 7) | 15,000,000 |
| 12 | Περιφερειακό ΕΠ Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου – Ιονίων Νήσων | 44, 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (Άξονας Προτεραιότητας 8) | 28,000,000 |
| 13 | Περιφερειακό ΕΠ Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου – Ιονίων Νήσων | 61 | Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (Άξονας Προτεραιότητας 9) | 10,000,000 |
| Σύνολο: | | | | 258,000,00 |

Πηγή: jessicafund.gr, 2016

Από τα παραπάνω στοιχεία παρατηρούμε ότι στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου JESSICA τοποθετήθηκαν €258 εκατ., τα οποία προέρχονται από πέντε Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και ένα Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Στατιστικά στοιχεία επίσης παραθέτονται και για τις ΣΔΙΤ. Όπως γνωρίζουμε μέσω του χρηματοδοτικού εργαλείου JESSICA, οι επενδύσεις μπορούσαν να γίνουν με την μορφή Συμβάσεων Ιδιωτικού - Δημοσίου Τομέα (ΣΔΙΤ). Ως εκ τούτου στο σημείο αυτό κρίνεται χρήσιμο να παραθέσουμε και κάποια στατιστικά στοιχεία σχετικά με αυτό το είδος των συμβάσεων που έχουν συναφθεί στην Ελλάδα. Η Γενική Γραμματεία Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα δημοσιεύει ετησίως στατιστικά στοιχεία για τις ΣΔΙΤ. Σύμφωνα με την έκθεση του 2014, το πρώτο εξάμηνο του 2014 υπογράφηκαν 3 συμβάσεις ΣΔΙΤ συνολικής αξίας 130 εκ. €, ενώ τα έτη 2012-2014 είχαν εγκριθεί από τη Διυπουργική Επιτροπή (ΔΕΣΔΙΤ) 15 νέα έργα, συνολικού προϋπολογισμού €1,8 δις. Η Ελλάδα, κατά το 2014 ήταν 4^η στην κατάταξη με βάση την αξία των ΣΔΙΤ που υπέγραψε (0,14%) αν και η αξία αυτή είναι κατά πολύ μικρότερη σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη χώρα στην κατάταξη (Ιρλανδία, 0,41%). Τα 2 έργα που υπεγράφησαν το πρώτο εξάμηνο του 2014, αφορούσαν την υλοποίηση και διαχείριση 14 και 10 σχολικών μονάδων αντίστοιχα στην Αττική (Μαντζούφας, 2014). Τα δύο αυτά έργα βραβεύτηκαν ως η Συμφωνία της Χρονιάς στον τομέα της εκπαίδευσης (Υπουργείο Οικονομικών, 2015). Η Τρίτη ΣΔΙΤ αφορά ένα έργο τηλεματικής οδικών συγκοινωνιών. Στον πίνακα που ακολουθεί μπορούμε να δούμε τα έργα αυτά, που χρηματοδοτήθηκαν από το JESSICA, ανά περιφέρεια της Ελλάδας.

Πίνακας 2.2.
Υπογεγραμμένα Έργα Χρηματοδοτικού Εργαλείου JESSICA

| Είδος Έργου | Μορφή | Π/Υ Επένδυσης | JESSICA | Περιφέρεια | Βαθμός Μόχλευσης |
|--|-----------------|------------------|-----------|-----------------------------|---------------------|
| Κατασκευή & Διαχείριση 14 Σχολικών Μονάδων | ΣΔΙΤ | 57,9 | 19,1 | Αττική | 3,03 |
| Κατασκευή & Διαχείριση 10 Σχολικών Μονάδων | ΣΔΙΤ | 52,0 | 16,7 | Αττική | 3,11 |
| Έργο Τηλεματικής Οδικών Συγκοινωνιών | ΣΔΙΤ | 18,9 | 3,9 | Αττική | 4,85 |
| Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου Χανίων | Ιδιώτης | 10,6 | 4,8 | Κρήτη | 2,21 |
| Δημιουργία Χώρου Στάθμευσης | Δήμος Χανίων | 2,0 | 0,7 | Κρήτη | 2,86 |
| Κατασκευή Μονάδας Υγείας στο Ηράκλειο | Ιδιώτης | 8,2 | 3,3 | Κρήτη | 2,48 |
| Μονάδα Βιοενέργειας | Ιδιώτης | 3,1 | 1,2 | Κρήτη | 2,58 |
| Κατασκευή Εμπορικού Κέντρου | Ιδιώτης | 6,4 | 3,0 | Κρήτη | 2,13 |
| Βελτίωση Οδικού Άξονα | Ιδιώτης | 0,7 | 0,2 | Κρήτη | 3,50 |
| Μονάδα Βιοενέργειας | Ιδιώτης | 5,3 | 3,6 | Κεντρική Μακεδονία | 1,47 |
| Μονάδα Βιοενέργειας | Ιδιώτης | 3,8 | 2,6 | Κεντρική Μακεδονία | 1,46 |
| Μονάδα Βιοενέργειας | Ιδιώτης | 3,9 | 2,4 | Κεντρική Μακεδονία | 1,63 |
| Εκσυγχρονισμός του Δημοτικού φωτισμού σε επιλεγμένους οδικούς άξονες και πάρκα | Δήμος Θεσ/νίκης | 5,8 | 2,65 | Κεντρική Μακεδονία | 2,19 |
| Μονάδα Βιοενέργειας | Ιδιώτης | 15,0 | 10,5 | Θεσσαλία | 1,43 |
| Ανακατασκευή καπνοθηκών σε ξενοδοχείο στη Δράμα | Ιδιώτης | 13,8 | 1,9 | Ανατολική Μακεδονία & Θράκη | 7,25 |
| Κατασκευή νέου Σύγχρονου Σταθμού Υπεραστικού Κτελ Κέρκυρας | Ιδιώτης | 2,3 | 1,4 | Ιονίων Νήσων | 1,64 |
| Υλοποίηση Αθλητικών Υποδομών & Εγκαταστάσεων Αναψυχής | Ιδιώτης | 1,5 | 1,1 | Ήπειρος | 1,43 |
| Έργο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας | ΣΔΙΤ | 49 | 13 | Δυτική Μακεδονία | 3,77 |
| Σύνολο | - | 260,1 | 92 | - | 2,83 |

Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, 2015 και Δήμος Θεσσαλονίκης, 2016

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι κάποιες Περιφέρειες όπως η Περιφέρεια Κρήτης, η Περιφέρεια Αττικής, και Κεντρικής Μακεδονίας έχουν συνάψει την πλειοψηφία των

έργων. Επίσης τα μεγαλύτερα έργα από άποψη πόρων συγκεντρώνονται στην Περιφέρεια της Αττικής.

Μέσω του προϋπολογισμού του κάθε έργου είναι δυνατό να εκτιμηθεί και ο βαθμός μόχλευσης που επιτεύχθηκε σε κάθε περίπτωση. Όπως αποτυπώνεται και στα σχετικά στοιχεία, ένας μεγάλος αριθμός έργων έχει υλοποιηθεί στην Περιφέρεια Κρήτης και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Ως προς τη φύση των έργων, τα περισσότερα που υλοποιήθηκαν αφορούσαν δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, μέσω χρηματοδότησης της κατασκευής μονάδων βιομάζας, βιοενέργειας και βιοαερίου. Από τα μεγαλύτερα σε προϋπολογισμό έργα είναι εκείνα της τηλεματικής οδικών συγκοινωνιών, της κατασκευής και διαχείρισης σχολικών μονάδων στην περιφέρεια Αττικής και της διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Ο συνολικός βαθμός μόχλευσης που επιτεύχθηκε ανέρχεται σε 2,83 με το έργο της ξενοδοχειακής μονάδας της Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης να επιτυγχάνει τον υψηλότερο βαθμό (7,25) (Grand Thornton, 2014).

Παρά το γεγονός όμως ότι το αρχικό πρόγραμμα διέθεσε €258 εκατ, στο τέλος του έτους 2015, οι πόροι αυτοί μειώθηκαν σε € 123,12 εκ., αφού το υπόλοιπο ποσό, δηλαδή τα € 135 εκ, επιστράφηκαν στα επιχειρησιακά προγράμματα των περιφερειών από όπου είχαν αρχικά δεσμευτεί, αφού ο βαθμός απορρόφησης του αρχικού κεφαλαίου ήταν μικρός. Η δέσμευση των πόρων ανά περιφερειακό και τοπικό πρόγραμμα φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, για το έτος 2015.

Πίνακας 2.3.

Τελική Κατανομή Πόρων JESSICA ανά Περιφέρεια, 2015

| Περιφερειακά & Τομεακά Προγράμματα | Περιφέρεια | Τελικοί Δεσμευμένοι Πόροι |
|---|--|---------------------------|
| Αττικής | Αττική | 48.976.850 |
| Μακεδονίας –Θράκης | Ανατολική Μακεδονία και Θράκη | 2.543.028 |
| Κρήτης και Νήσων Αιγαίου | Βόρειο Αιγαίο | 618.688 |
| Μακεδονίας & Θράκης | Κεντρική Μακεδονία | 14.932.305 |
| Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου | Ήπειρος | 1.990.606 |
| Μακεδονίας –Θράκης | Δυτική Μακεδονία | 13.700.618 |
| Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιόνιων Νήσων | Ιόνια Νησιά | 2.087.153 |
| Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιόνιων Νήσων | Δυτική Ελλάδα | 1.026.888 |
| Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιόνιων Νήσων | Πελοπόννησος | 1.845.038 |
| Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου | Θεσσαλία | 20.000.000 |
| Κρήτης και Νήσων Αιγαίου | Κρήτη | 12.068.058 |
| Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου | Στερεά Ελλάδα | 2.561.500 |
| Περιβάλλον–Αειφόρος Ανάπτυξη | ΑΜΘ, Βόρειο Αιγαίο, Ήπειρος, Θεσσαλία, Ιόνια Νησιά, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Πελοπόννησος | 769.363 |
| Σύνολο | | 123.120.095 |

Πηγή: Grand Thornton, 2016

Η μείωση των διαθέσιμων πόρων του προγράμματος, είχε ως επακόλουθο την αύξηση του ποσοστού απορρόφησης. Συγκεκριμένα τα ποσά των συμβάσεων που είχαν υπογραφεί μέχρι και

τον Μάιο του 2016, αποτελούσαν το 75% των τελικών δεσμεύσεων. Στο πίνακα που ακολουθεί υπάρχουν επίσης στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των συμβάσεων που υπογράφηκαν τα ποσά των εκταμιεύσεων και το ποσοστό απορρόφησης ανά Περιφέρεια.

Πίνακας 2.4.

Εκταμιεύσεις, Συμβάσεις, προβλέψεις και δεσμεύσεις υλοποίησης JESSICA, ανά Περιφέρεια 2015

| Περιφέρεια | Τελικοί Δεσμευμένοι Πόροι | Συμβάσεις | Εκταμιεύσεις | Απορρόφηση (% σύμβαση προς τελική δέσμευση) |
|--------------------|---------------------------|-------------------|-------------------|---|
| Κεντρική Μακεδονία | 14.932.305 | 10.081.625 | 9.122.000 | 67,52% |
| Δυτική Μακεδονία | 13.700.618 | 12.718.504 | 12.718.504 | 92,83% |
| ΑΜΘ | 2.543.028 | 1.901.933 | 1.901.933 | 74,79% |
| Δυτική Ελλάδα | 1.026.888 | - | - | 0,00% |
| Πελοπόννησος | 1.845.038 | - | - | 0,00% |
| Ιόνια Νησιά | 2.087.153 | 1.386.000 | 1.386.000 | 66,41% |
| Κρήτη | 12.068.058 | 10.851.950 | 3.850.000 | 89,92% |
| Βόρειο Αιγαίο | 618.688 | - | - | 0,00% |
| Θεσσαλία | 20.000.000 | 14.225.000 | - | 71,13% |
| Στερεά Ελλάδα | 2.561.500 | - | - | 0,00% |
| Ήπειρος | 1.990.606 | 1.050.000 | 604.036 | 52,75% |
| Αττική | 48.976.850 | 39.806.372 | 38.815.852 | 81,28% |
| ΕΠ ΠΕΑΑ | 769.363 | - | - | 0,00% |
| Σύνολο | 123.120.095 | 92.021.384 | 68.398.325 | 74,74% |

Πηγή: Grand Thornton, 2016

Εξετάζοντας τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία ανά περιφέρεια, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ήταν αυτή στην οποία καταγράφηκαν τα μεγαλύτερα ποσοστά απορρόφησης, ακολουθούμενη από την Περιφέρεια Κρήτης και την Περιφέρεια Αττικής. Επίσης βλέπουμε ότι σε κάποιες περιφέρειες η απορρόφηση των πόρων ήταν προβληματική, όπως στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας. Σε αυτές τις περιοχές το ποσοστό απορρόφησης ήταν μηδενικό, ενώ και για κάποιες άλλες βλέπουμε ότι καταγράφονται μικρά ποσοστά απορρόφησης, όπως στην Περιφέρεια Ηπείρου (Grand Thornton, 2016).

Συγκεντρωτικά στην Ελλάδα, σύμφωνα με την έρευνα της Grand Thornton (2016) οι δημόσιες αρχές φαίνεται να ενδιαφέρονται για τους νέους μηχανισμούς JESSICA και την κατανομή των πόρων στις αστικές υποδομές και τα έργα αστικής ανάπτυξης, κυρίως λόγω της οικονομικής ύφεσης στην χώρα και επειδή η Ελλάδα έχει υποστεί το υπερβολικό χρέος, χάνοντας την πρόσβαση στην αγορά εμπορικού χρέους. Έτσι, οι ΣΔΙΤ φαίνεται να είναι ο πιο κατάλληλος τρόπος για την προώθηση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης για τους πολίτες σε ένα καλύτερο αστικό περιβάλλον μέσω των αειφόρων επενδύσεων. Ωστόσο το γεγονός ότι η υλοποίηση του προγράμματος ξεκίνησε το 2012, ήταν ένα θέμα το οποίο επηρέασε την εφαρμογή του, λόγω των προαναφερθέντων δύσκολων οικονομικών συνθηκών, αλλά και του ασταθούς πολιτικού κλίματος εκείνη την περίοδο.

Άλλα προβλήματα και αστοχίες που επίσης καταγράφηκαν κατά την διάρκεια της υλοποίησης του προγράμματος στην Ελλάδα, ήταν το γεγονός ότι η χώρα δεν είχε εμπειρία στην εφαρμογή, το οποίο επίσης επισημάνθηκε και στο προηγούμενο κεφάλαιο. Η μη ύπαρξη προηγούμενης γνώσης ήταν κάτι που καθυστέρησε τις διαδικασίες από την υπογραφή των συμβάσεων (Ιούλιος 2010), μέχρι και την έγκριση των κρατικών καθεστώτων (Δεκέμβριος, 2012). Δεδομένου ότι το πρόγραμμα είχε περίοδο εφαρμογής μέχρι το τέλος του 2013, ο εναπομείναν χρόνος για την υλοποίηση των συμβάσεων ήταν πολύ μικρός. Το περιορισμένο αυτό διάστημα κατά το οποίο έπρεπε να εφαρμοστεί, με την σειρά του, δεν επέτρεψε στους εμπλεκόμενους φορείς να το κατανοήσουν σε βάθος, το οποίο επίσης επηρέασε και την αποδοτικότητα των έργων.

Ακόμα ένας σημαντικός παράγοντας ο οποίος λειτούργησε αποθαρρυντικά και ενδεχομένως μπορεί να έχει συνεισφέρει στα μικρά ποσοστά απορρόφησης σε κάποιες περιφέρειες, ήταν το γεγονός ότι την ίδια περίοδο υπήρχε διαθεσιμότητα πόρων και από άλλες πηγές. Την ίδια χρονική στιγμή, εκτός από το JESSICA, υπήρχε διαθεσιμότητα κεφαλαίων και από το ΕΣΠΑ, αλλά και από τον επενδυτικό νόμο. Τα εναλλακτικά αυτά εργαλεία χρηματοδότησης ήταν ήδη γνωστά στους επενδυτές, δεδομένης της χρήσης του στα προγενέστερα έτη, γεγονός που τους οδήγησε να στραφούν προς την χρήση τους και όχι προς την εφαρμογή ενός νέου εργαλείου (JESSICA) με ανακυκλούμενες πιστώσεις, το οποίο και δεν είχε εφαρμοστεί ξανά στην αγορά, αλλά και εφαρμόστηκε σε μια περίοδο οικονομικής και πολιτικής αστάθειας.

Λοιπά τεχνικά προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν, σχετίστηκαν με τις δυσλειτουργίες της δημόσιας διοίκησης, ήταν η γραφειοκρατία σε επίπεδο αδειοδότησης έργων. Στο πλαίσιο αυτό η διαδικασία ωρίμανσης των έργων αποδείχθηκε χρονοβόρα και πολυεπίπεδη, χωρίς να λείπουν περιπτώσεις στις οποίες τα έργα καθυστέρησαν να ωριμάσουν λόγω κωλυμάτων στην έκδοση αδειών (Grand Thornton, 2016).

Για την σύνοψη της εμπειρίας από την εφαρμογή του JESSICA στην Ελλάδα, παρατίθεται ο πίνακας SWOT, ο οποίος περιλαμβάνει αρχικά τις δυνάμεις στην εφαρμογής, οι οποίες εντοπίζονται κυρίως στα πλεονεκτήματα του JESSICA ως χρηματοδοτικό εργαλείο. Ο πίνακας επίσης περιλαμβάνει τις αδυναμίες, ευκαιρίες και απειλές της εφαρμογής του στην Ελλάδα και οι οποίες παρατέθηκαν στο κεφάλαιο αυτό.

Πίνακας 2.5.

Ανάλυση SWOT εφαρμογής JESSICA στην Ελλάδα

| ΔΥΝΑΜΕΙΣ | ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ανακυκλούμενος χαρακτήρας των πόρων ✓ Μόχλευση ✓ Οφέλη για την κοινωνία και το περιβάλλον ✓ Κεφαλαιοποίηση της εξειδίκευσης και τεχνογνωσίας ιδιωτικού τομέα ✓ Καινοτόμο εργαλείο χρηματοδότησης ✓ Υλοποίηση αστικών έργων που δεν θα είχαν διαφορετικά υλοποιηθεί ✓ Αποδοτικότερη Διαχείριση Πόρων | <ul style="list-style-type: none"> ✗ Περιορισμένη εμπειρία ✗ Καθυστερήσεις στις διαδικασίες ✗ Σχετικά ασαφές πλαίσιο εντασσόμενων δράσεων ✗ Περιορισμοί επιλεξιμότητας έργων |
| ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ | ΑΠΕΙΛΕΣ |
| <ul style="list-style-type: none"> ✓ Περιορισμός σχήματος εφάπαξ ενισχύσεων και υιοθέτηση επιστρεπτών ενισχύσεων ✓ Συνδυαστική χρήση πόρων και από άλλες πηγές ✓ Μεταφορά εξειδίκευσης και τεχνογνωσίας στο δημόσιο τομέα ✓ Ανάδειξη χαρτοφυλακίου έργων τα οποία υπό τις κατάλληλες προϋποθέσεις μπορούν να ωριμάσουν και να χρηματοδοτηθούν ✓ Δημιουργία θέσεων εργασίας ✓ Σύναψη ισχυρών εταιρικών σχέσεων μεταξύ εμπλεκόμενων σε διαφορετικά επίπεδα μερών | <ul style="list-style-type: none"> ✗ Αυξημένη επίδραση οικονομικής κρίσης στις αποφάσεις υλοποίησης από φορείς και επενδυτές ✗ Ύπαρξη ελκυστικότερων χρηματοδοτικών προγραμμάτων ✗ Περιορισμοί κανονιστικού πλαισίου αναφορικά με τις κρατικές ενισχύσεις ✗ Περιορισμένη διάθεση ανάληψης ρίσκου από ιδιωτικό και δημόσιο τομέα ✗ Διαχειριστικά και νομικά θέματα που δυσχεραίνουν τον τρόπο λειτουργίας του εργαλείου (π.χ. δυσλειτουργίες δημόσιας διοίκησης) |

Πηγή: Grand Thornton, 2016

Κεφάλαιο 3^ο Οι περιπτώσεις των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ) των Περιφερειών, Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και το Χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA

3.1 Συνοπτική παρουσίαση των ΤΑΑ και των διαγωνισμών για την μόχλευση και προσέλκυση επενδύσεων για χρηματοδότηση από το Jessica

Στην Ελλάδα το Ταμείο Χαρτοφυλακίου (Κεφαλαίου) με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ JESSICA». ιδρύθηκε το 2010 με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών – Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας [ΚΥΑ 35996/ΕΥΣ 5362 (ΦΕΚ Β 1388/3.9.2010), όπως αυτή τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ 44915/ΕΥΣ 6091 (ΦΕΚ Β 1607/4.10.2010)]

Το Ταμείο Χαρτοφυλακίου είχε την δυνατότητα να επενδύει σε περισσότερα από ένα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης, και στη συνέχεια, τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης να επενδύουν σε συμπράξεις δημόσιου – ιδιωτικού τομέα ή σε άλλα έργα που περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένα σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης είχαν επίσης την δυνατότητα να επενδύσουν σε διάφορους τύπους προϊόντων χρηματοοικονομικής τεχνικής όπως δάνεια, εγγυήσεις ή ανάλογα μέσα ή συμμετοχή σε μετοχικό κεφάλαιο ή συνδυασμό των ανωτέρω. (άρθρο 1 παράγραφο 2 της ΚΥΑ 35996/ΕΥΣ 5362)

Για την αποτελεσματικότερη κινητοποίηση πόρων αποφασίστηκε η ένταξη όλων των υπό σύσταση Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης στα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Προγράμματα των παρακάτω πράξεων με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό για τη συνεισφορά από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης:

α) Η πράξη με τίτλο: «Συμμετοχή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στη Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου JESSICA» δημόσιας δαπάνης είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000,00) ευρώ, εντάσσεται στο ΠΕΠ Μακεδονίας – Θράκης, άξονας προτεραιότητας 7 «Αειφόρος Ανάπτυξη και ποιότητας ζωής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας».

β) Η πράξη με τίτλο: «Συμμετοχή της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στη Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου JESSICA» δημόσιας δαπάνης δέκα εκατομμυρίων (10.000.000,00) ευρώ και εντάσσεται στο ΠΕΠ Μακεδονίας – Θράκης, άξονας προτεραιότητας 9 «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην ΑΜΘ». Και

γ) Η πράξη με τίτλο: «Συμμετοχή της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στη Σύσταση Ταμείου Χαρτοφυλακίου JESSICA» δημόσιας δαπάνης δέκα πέντε εκατομμυρίων (15.000.000,00) ευρώ χρηματοδοτείται και εντάσσεται στο ΠΕΠ Μακεδονίας – Θράκης, άξονας προτεραιότητας 8 «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην ΠΔΜ». (Άρθρο 2 της ΚΥΑ 35996/ΕΥΣ 5362)

Στην συνέχεια η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στις 18 Μαρτίου 2011 με την με αριθμό Ref. VP-959 και Τίτλο: Ταμείο Χαρτοφυλακίου JESSICA Ελλάδα κάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους να υποβάλλουν φάκελο προκειμένου για την επιλογή των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης σε όλες τις Περιφέρειες της Ελλάδος όπως επίσης και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλοντος (ΕΙΒ, 2011).

Στην προκήρυξη αναφερόταν ότι τα ΤΑΑ θα λάβουν πόρους από το Ταμείο Χαρτοφυλακίου JESSICA για την Ελλάδα, ώστε να διευκολυνθεί η εκταμίευση των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ μέσω των χρηματοδοτικών εργαλείων, με τη μορφή ενεργειών που πραγματοποιούν επιστρεπτές επενδύσεις σε συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα ή άλλα έργα αστικής ανάπτυξης που περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένα σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης ("Urban Projects").(Call for Expressions of Interest: Ref. VP-959 Title: JESSICA Holding Fund Greece) (ΕΙΒ, 2011).

Για την επιλογή των ΤΑΑ (ΕΙΒ, 2011):

- 1) Εφαρμόστηκαν πρωτίστως κριτήρια αποκλεισμού. Αυτό σημαίνει ότι οι εκδηλώσεις ενδιαφέροντος που υποβλήθηκαν, αξιολογήθηκαν αρχικά με βάση τα κριτήρια αποκλεισμού, τα οποία όριζαν ότι προκειμένου οι αιτούντες να μην αποκλειστούν θα πρέπει α) να μην βρίσκονται σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εκκαθάρισης, παύσης δραστηριοτήτων και να μην έχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις, β) οι ιδιοκτήτες/διευθυντές τους να μην έχουν καταδικαστεί για αδικήματα που να αφορούν την επαγγελματική τους διαγωγή, ή να μην έχουν διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, γ) να έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή την πληρωμή των φόρων, δ) να μην έχουν κατηγορηθεί για απάτη, δωροδοκία, συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα, και ε) να μην δηλώσουν ψευδή στοιχεία κατά την παροχή πληροφοριών στην αίτηση τους.
- 2) Εφαρμόστηκαν κριτήρια επιλογής. Οι ενδιαφερόμενοι οι οποίοι εξαιρέθηκαν με βάση τα συγκεκριμένα κριτήρια που τέθηκαν, αξιολογήθηκαν στην συνέχεια με βάση τα κριτήρια επιλογής. Τα κριτήρια επιλογής απαιτούσαν α) η αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος να είναι συμπληρωμένη κατά το πρότυπο, β) οι αιτούντες να έχουν εμπειρία στην αγορά - στόχο κατά τα τελευταία 5 έτη ή να έχουν διαχειριστεί παρόμοια έργα γ) για μη

- χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, να έχει παρασχεθεί αναφορά από τραπεζικό ίδρυμα ότι ο αιτών έχει την οικονομική δυνατότητα ή καταλληλότητα να συμμετέχει στην πρωτοβουλία, και δ) στην περίπτωση κοινοπραξίας, απαιτούνταν επίσης η κατάθεση τραπεζικής αναφοράς. Εφόσον οι αιτούντες πληρούσαν και τα κριτήρια επιλογής, αξιολογήθηκαν στην συνέχεια με βάση τις προσφορές τους και συγκεκριμένους όρους που τέθηκαν επ' αυτού.
- 3) Εφαρμόστηκαν κριτήρια ανάθεσης. Οι προσφορές οι οποίες δεν αποκλείστηκαν, αξιολογήθηκαν στην συνέχεια με βάση συγκεκριμένα κριτήρια ανάθεσης, λαμβάνοντας βαθμολογία. Τα κριτήρια αυτά και η βαθμολογία φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 3.1.

Κριτήρια ανάθεσης και βαθμολογία αιτήσεων ενδιαφέροντος

| Κριτήριο | Βαθμολογία |
|--|--------------|
| Επενδυτική Πολιτική | 0-15 |
| Προϋπολογισμός και Χρηματοοικονομικές Προβλέψεις | 0-10 |
| Χαρτοφυλάκιο έργων | 0-15 |
| Μεθοδολογία εντοπισμού και αξιολόγησης έργων | 0-15 |
| Εταιρική διακυβέρνηση | 0-10 |
| Ομάδα διαχείρισης | 0-5 |
| Ετήσια αμοιβή διαχείρισης | 0-12.5 |
| Επιτόκιο διαθεσίμων | 0-5 |
| Πόροι που μοχλεύονται στο Ταμείο | 0-12.5 |
| Συνολική Βαθμολογία | 0-100 |

Πηγή: Χρήστος Κοντογεώργιος, επικεφαλής Jessica Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, και Ηλίας Παπαγεωργίου υπεύθυνος του Ταμείου Χαρτοφυλακίου Jessica Ελλάδος Ηράκλειο (2011)

Οι προσφορές που δεν τηρούσαν τους προδιαγεγραμμένους όρους αποκλείστηκαν από τη διαδικασία ανάθεσης στις αρχικό στάδιο της αξιολόγησης των προσφορών.

- 4) Οι επιλεγθέντες κλήθηκαν να διαπραγματευτούν τις επιχειρησιακές συμφωνίες, και συγκεκριμένα τους τελικούς όρους και τις προϋποθέσεις των επιχειρησιακών συμφωνιών που θα υπογράφονταν με την ΕΤΕπ. Οι επιχειρησιακές συμφωνίες με πλειοδότες έπρεπε να ολοκληρωθούν πριν από το τέλος του Ιουλίου του 2011. Στην περίπτωση που οι διαπραγματεύσεις με τον προτιμώμενο ή τους προτιμώμενους πλειοδότες ήταν ανεπιτυχής, η ΕΤΕπ είχε τη διακριτική ευχέρεια να προχωρήσει σε διαπραγματεύσεις με τον δεύτερο

κατά σειρά επιλεχθέντα πλειοδότη, με βάση την συνολική βαθμολογία που είχε συγκεντρώσει.

Όσο αφορά τα κριτήρια ανάθεσης αυτά αναλυτικά έχουν ως εξής:

- 1) Επενδυτική πολιτική. Στο κριτήριο αυτό οι κανόνες αξιολόγησης αφορούσαν α) το επίπεδο κατανόησης των στόχων JESSICA και τους Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠ και την εκδήλωση αυτής της κατανόησης στην Επενδυτική Πολιτική, β) την συμμόρφωση της αγοράς-στόχου με την επενδυτική πολιτική και την γεωγραφική διαφοροποίηση και γ) το γεγονός ότι οι όροι και οι προϋποθέσεις της χρηματοδότησης JESSICA εξασφαλίζουν τη βελτιστοποίηση της χρήσης των πόρων, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της πολιτικής Επενδύσεων.
- 2) Προϋπολογισμός και Χρηματοοικονομικές Προβλέψεις. Στο κριτήριο αυτό ο μοναδικός κανόνας αξιολόγησης αφορούσε την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πρόβλεψης και τη συμμόρφωση της, με την επενδυτική πολιτική και το χαρτοφυλάκιο του έργου.
- 3) Χαρτοφυλάκιο. Στο κριτήριο αυτό τέθηκαν τέσσερα κριτήρια αξιολόγησης τα οποία αφορούσαν α) την συμβολή των έργων στα ποσοτικά αποτελέσματα των ΕΠ και τη συμμόρφωση των έργων με τις παραδοχές και τις κατευθυντήριες γραμμές του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, όσον αφορά τα ολοκληρωμένα σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, β) το στάδιο της προετοιμασίας των αστικών έργων και την πιθανότητα εκτέλεσής τους μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, γ) το επίπεδο του ποσοστού απόδοσης των έργων, και δ) την πληρότητα των εκτιμήσεων κινδύνου και την αξιοπιστία των δράσεων μετριασμού.
- 4) Μεθοδολογία εντοπισμού και αξιολόγησης έργων. Στο κριτήριο αυτό τέθηκαν δύο κριτήρια αξιολόγησης τα οποία αφορούσαν α) την καταλληλότητα της μεθοδολογίας στην εξειδίκευση των Αστικών Έργων, β) το επίπεδο ετοιμότητας του αιτούντος να υποστηρίξει τις τοπικές αρχές σε συνδυασμό με την ικανότητα και την εμπειρία του αιτούντος από την άποψη αυτή.
- 5) Εταιρική διακυβέρνηση. Στο κριτήριο αυτό τέθηκαν 6 διαφορετικοί κανόνες αξιολόγησης οι οποίοι αφορούσαν α) η αξιοπιστία της ιδιοκτησιακής δομής και η καταλληλότητά της για τους στόχους που καθορίζονται για το ΤΑΑ, καθώς και η διαφοροποίηση των γνώσεων και η ικανότητα συμμετοχής των τοπικών φορέων, β) την αξιοπιστία των προβλέψεων για την πολιτική εξόδου από τις επενδύσεις στα χρηματοοικονομικά μέσα, γ) την αξιοπιστία της διαχείρισης, των διοικητικών διαδικασιών και της οργανωτικής ικανότητας του ΤΑΑ να εκτελέσει τα καθήκοντα του, δ) την δύναμη και την αξιοπιστία των λογιστικών διαδικασιών και των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου, ε) την αξιοπιστία της παρακολούθησης, της

υποβολής εκθέσεων και τον έλεγχο των διαδικασιών και στ) τη δύναμη και την αξιοπιστία των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου.

- 6) Ομάδα διαχείρισης. Στο κριτήριο αυτό, ο κανόνας αξιολόγησης αφορούσε την αξιολόγηση της εμπειρίας των βασικών εμπειρογνομώνων.
- 7) Ετήσια αμοιβή διαχείρισης. Στο κριτήριο αυτό, όσο χαμηλότερο είναι το επίπεδο της αμοιβής που υποδεικνύεται από τον αιτούντα, τόσο μεγαλύτερος είναι και ο αριθμός των μονάδων που θα λάμβανε.
- 8) Επιτόκιο διαθεσίμων. Στο κριτήριο αυτό, όσο υψηλότερο είναι το επιτόκιο που υποδεικνύεται από τον αιτούντα τόσο μεγαλύτερος είναι και ο αριθμός των μονάδων που θα λάμβανε.
- 9) Πόροι που μοχλεύονται στο ταμείο. Στο κριτήριο αυτό, ο κανόνας αξιολόγησης αφορούσε την αξιολόγηση του ύψους των εξωτερικών κεφαλαίων και την πιθανότητα απόκτησης πρόσθετων κεφαλαίων που αναφέρονται στο Επιχειρηματικό Σχέδιο.

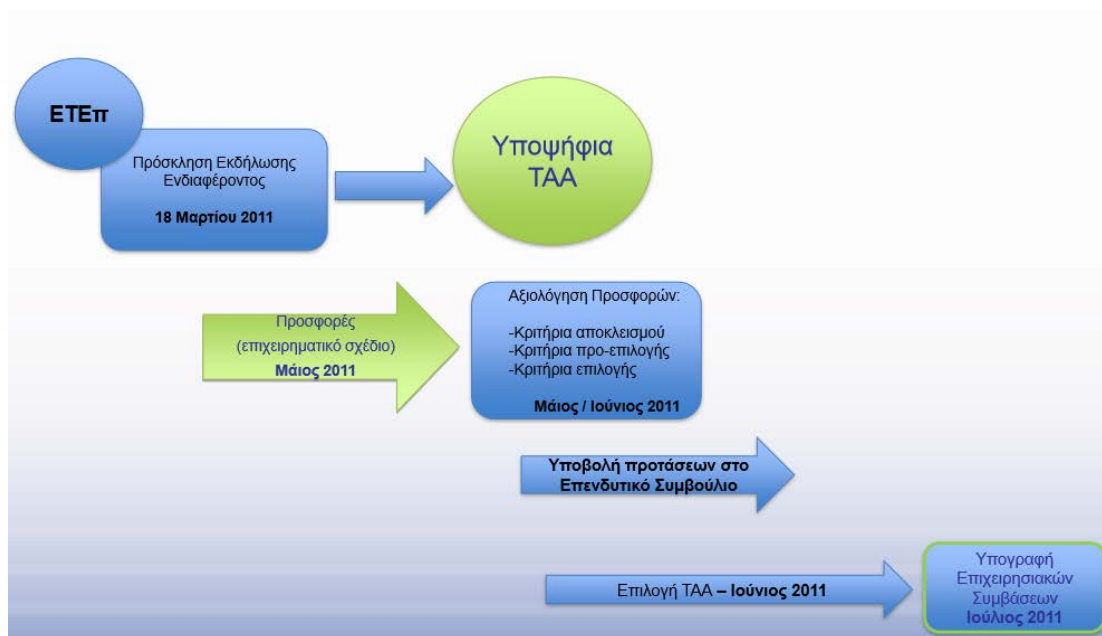
Το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του Διαγωνισμού μέχρι και την υπογραφή των Επιχειρησιακών συμφωνιών με τα ΤΑΑ ήταν (ΕΙΒ, 2011):

- ⇒ Η προθεσμία για αιτήσεις από τους ενδιαφερόμενους και για την παροχή διευκρινιστικών πληροφοριών, ήταν η 18^η Μαρτίου 2011, η οποία στην συνέχεια παρατάθηκε στην 19^η Απριλίου 2011, από όπου θα προέκυπταν και τα υποψήφια ΤΑΑ.
- ⇒ Η προθεσμία για την υποβολή προσφορών Επιχειρηματικού Σχεδίου ήταν η 30^η Μαΐου 2011. Οι προσφορές θα αξιολογούνταν μέσα στον Ιούνιο του 2011, ώστε να ελεγχθεί αν πληρούσαν τα κριτήρια αποκλεισμού, προ-επιλογής και επιλογής. Η υποβολή προτάσεων στο επενδυτικό συμβούλιο θα γινόταν την ίδια χρονική περίοδο, όπως επίσης και η έκδοση των επενδυτικών αποφάσεων. Μέσα στην ίδια χρονική περίοδο θα γινόταν επίσης η επιλογή των ΤΑΑ.
- ⇒ Η προθεσμία για την υπογραφή των επιχειρησιακών συμβάσεων ήταν η 31^η Ιουλίου του 2011.

Το αρχικό χρονοδιάγραμμα που είχε τεθεί, φαίνεται και στην εικόνα που ακολουθεί:

Εικόνα 3.1.

Αρχικό χρονοδιάγραμμα για την υπογραφή των επιχειρησιακών συμβάσεων με τους ΤΑΑ



Πηγή: Χρήστος Κοντογεώργιος, επικεφαλής Jessica Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, και Ηλίας Παπαγεωργίου υπεύθυνος του Ταμείου Χαρτοφυλακίου Jessica Ελλάδος Ηράκλειο 2011

Ωστόσο το χρονοδιάγραμμα αυτό δεν τηρήθηκε, και παρά το γεγονός ότι στην προκήρυξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας επενδύσεων εκτιμήθηκε ότι θα προκύψουν συμφωνίες με κάποια από τα υποψήφια Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης στο τέλος Ιουλίου, τελικά η υπογραφή των Επιχειρησιακών συμφωνιών ξεκίνησε το Νοέμβριο 2011 και το Δεκέμβριο 2011 με την Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα και την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας αντίστοιχα, και ολοκληρώθηκαν την 9^η Φεβρουαρίου του 2012 με την EFG Eurobank Εργασίας, την Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας και την Τράπεζα Πειραιώς ως Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης. Ο λόγος της καθυστέρησης αυτής όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο, αποδόθηκε στην έλλειψη εμπειρίας των ΤΑΑ που συστάθηκαν, δεδομένου ότι ήταν η πρώτη εφαρμογή του JESSICA στην Ελλάδα.

Πιο αναλυτικά η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ), με την ιδιότητα του διαχειριστή του Ταμείου Χαρτοφυλακίου Ελλάδας, υπέγραψε τις Επιχειρησιακές Συμφωνίες για την ίδρυση Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης με:

- Την EFG Eurobank Εργασίας στο ρόλο του ΤΑΑ, για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα αστικής ανάπτυξης στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (€40 εκ.) και Πελοποννήσου (€28 εκ.).
- Την Εθνική Τράπεζα στο ρόλο του ΤΑΑ, για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα αστικής ανάπτυξης στις Περιφέρειες Αττικής (€50 εκ.), Δυτικής Ελλάδας (€15 εκ.), Ιονίων Νήσων (€10 εκ.) και το ΕΠΠΕΡΑΑ (€10 εκ.).
- Την Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας στο ρόλο του ΤΑΑ, για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα αστικής ανάπτυξης στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (€10 εκ.), Βορείου Αιγαίου (€10 εκ.), Δυτικής Μακεδονίας (€15 εκ.) και Ηπείρου (€15 εκ.)
- Την Τράπεζα Πειραιώς στο ρόλο του ΤΑΑ, για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα αστικής ανάπτυξης στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (€20 εκ.) και Θεσσαλίας (€20 εκ.).
- Την Παγκρήτεια Συνεταιριστική Τράπεζα στο ρόλο του ΤΑΑ, για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε έργα αστικής ανάπτυξης στην Περιφέρεια Κρήτης (€15 εκ.).

Η κατανομή των πόρων Jessica, ανά Περιφέρεια Ελλάδας και επιχειρησιακό πρόγραμμα, αναφέρεται αναλυτικά στον Πίνακα 2.2.

Ο στόχος των επιχειρησιακών αυτών συμφωνιών ήταν η στήριξη βιώσιμων επενδύσεων αστικής ανάπλασης και προστασίας του περιβάλλοντος που θα συνέβαλλαν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της κοινωνικής συνοχής και της βιωσιμότητας των αστικών περιοχών. Το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων των ΤΑΑ μπορούσε να περιλαμβάνει έργα αστικής ανάπτυξης σε τομείς όπως: αναβάθμιση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών, έργα βασικής υποδομής, ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών (clusters) υψηλής τεχνολογίας και υποδομών που προσφέρουν προστιθέμενη αξία, έργα διαχείρισης υδάτων και αποβλήτων, δίκτυα ενέργειας, έργα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης κ.ά. (<https://www.jessicafund.gr/index.php/news/announcements/eib-final-agreements/>)

Επομένως συγκεκριμένα για τις 3 Περιφέρειες (Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας) που εξετάζουμε στην παρούσα διπλωματική παραθέτουμε, τα ΤΑΑ έχουν ως εξής:

- 1) Η Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδας λειτούργησε ως ΤΑΑΜΘ (Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης Μακεδονίας Θράκης)

- 2) Η Τράπεζα Πειραιώς λειτούργησε ως ΤΑΑΚΜ (Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας)

Στην συνέχεια της εργασίας θα δούμε τις περιπτώσεις των ΤΑΑ που συστήθηκαν στις Περιφέρειες Μακεδονίας-Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας. Για κάθε μια από αυτές θα παραθέσουμε αρχικά, τα βασικά σημεία των προσκλήσεων ενδιαφέροντος που δημοσίευσαν προς τους φορείς, και στην συνέχεια θα μελετήσουμε τα εγκεκριμένα έργα. Οι πληροφορίες που παρατίθενται στην συνέχεια της παρούσας, συλλέχθηκαν από τις ηλεκτρονικές σελίδες των εταιρειών που χρηματοδοτήθηκαν από το Jessica και στις 3 Περιφέρειες, από τα Δελτία τύπου των ΤΑΑ- Τραπεζών (Πειραιώς για την Κεντρική Μακεδονία και Επενδυτική Τράπεζα για Μακεδονία-Θράκη και Δυτική Μακεδονία), από τις Δημοσιεύσεις σε Μέσα Επικοινωνίας και από τις επίσημες ιστοσελίδες της ΕΤΠ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3.1.1. Η Περίπτωση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Η Τράπεζα Πειραιώς ανέλαβε τη διαχείριση συνολικά € 20εκ περίπου, τα οποία προήλθαν από το Ταμείο Χαρτοφυλακίου JESSICA- Πρόγραμμα Ελλάδας, και προορίστηκαν για την χρηματοδότηση έργων αστικής ανάπτυξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Η Τράπεζα Πειραιώς, ενεργώντας ως Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ), προσκάλεσε κάθε ενδιαφερόμενο να υποβάλει φάκελο πρότασης για χρηματοδότηση έργων. Οι προτάσεις μπορούσαν να υποβληθούν από Επιλέξιμους Φορείς σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κάθε Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Η πρόσκληση δημοσιεύτηκε τον Μάιο του 2012 (Τράπεζα Πειραιώς, 2012).

Όσο αφορά στη συμμετοχή του ΤΑΑΚΜ στην χρηματοδότηση των επενδύσεων, αυτή δεν μπορούσε να υπερβαίνει το 70% του συνολικού κόστους της επένδυσης. Παράλληλα τέθηκαν ανώτατα και κατώτερα όρια χρηματοδότησης σύμφωνα με τα οποία το ποσό χρηματοδότησης κάθε έργου αστικής ανάπτυξης δεν μπορούσε να είναι μικρότερο από € 1,0 εκ, αλλά ούτε και να υπερβαίνει το 25% των συνολικών κεφαλαίων του ΤΑΑΚΜ, δηλαδή περίπου τα €5 εκ. Παράλληλα η Τράπεζα Πειραιώς ως ΤΑΑ, ανέλαβε την υποχρέωση να προχωρήσει στην εκταμίευση της χρηματοδότησης προς επιλέξιμα έργα αστικής ανάπτυξης, σύμφωνα με το παρακάτω χρονοδιάγραμμα (Τράπεζα Πειραιώς, 2012):

- 1) τουλάχιστον το 50% των κονδυλίων θα πρέπει να εκταμιευτούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013

- 2) τουλάχιστον το 80% των κονδυλίων θα πρέπει να εκταμιευτούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014
- 3) και το 100% των κονδυλίων θα πρέπει να εκταμιευτούν έως τις 30 Ιουνίου 2015

Στην συνέχεια θα αναφέρουμε τα κριτήρια επιλεξιμότητας και την διαδικασία της αξιολόγησης των έργων, τα οποία πρέπει να τονίσουμε ότι είναι κοινά μεταξύ και των ΤΑΑΔΜ και ΤΑΑΑΜΘ.

Σύμφωνα με την δημόσια πρόσκληση του ΤΑΑΚΜ η διαδικασία αξιολόγησης έλαβε χώρα σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο (Pass - Fail), εξετάστηκε αν τα υποψήφια έργα ακολουθούσαν συγκεκριμένα κριτήρια επιλεξιμότητας, και εφόσον πληρούσαν, τότε περνούσαν στο δεύτερο στάδιο της αξιολόγησης. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας ήταν τα εξής (Τράπεζα Πειραιώς, 2012):

1. Βασικές προτεραιότητες. Τα υποψήφια έργα ή η λειτουργία τους, ή το αποτέλεσμα τους, ήταν απαραίτητο να ενισχύουν ή να είναι συναφή με τουλάχιστον μία από τις βασικές προτεραιότητες της πρωτοβουλίας JESSICA, οι οποίες αναφέρθηκαν αναλυτικά σε προγενέστερο κεφάλαιο της παρούσης.
2. Ικανοποίηση / συμβολή στην επίτευξη των στόχων του Άξονα Προτεραιότητας 7 του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Μακεδονίας-Θράκης, «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας». Σε αυτόν τον Άξονα Προτεραιότητας εντάχθηκαν δράσεις και επιμέρους προγράμματα σε συγκεκριμένους τομείς της αστικής ανάπτυξης, οι οποίοι επίσης αναφέρθηκαν αναλυτικά σε προγενέστερο κεφάλαιο στην παρούσα εργασία.
3. Λοιπές προϋποθέσεις και όροι που έπρεπε να ικανοποιούνται από τα υποψήφια έργα στον τομέα της αστικής ανάπτυξης ήταν να εντάσσονται σε ή να υποστηρίζονται από ΟΣΑΑΑ (εκτός από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας), να υποβάλλονται από υποψήφιους επιλέξιμους φορείς, το υποψήφιο έργο ή ο υποψήφιος φορέας να μην περιλαμβάνει την δημιουργία και την ανάπτυξη χρηματοοικονομικών εργαλείων, όπως κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, δάνεια και ταμεία εγγυήσεων, η αίτηση για χρηματοδότηση να μην αφορά σε αναχρηματοδότηση υφιστάμενου έργου, το άθροισμα όλων των ταμειακών ροών που παράγει το έργο να είναι θετικό, η συμμετοχή ιδίων κεφαλαίων να ανέρχεται κατ' ελάχιστο στο 10% του συνολικού κόστους επένδυσης, η συμμετοχή δανειακών κεφαλαίων από τρίτους να ανέρχεται κατ' ελάχιστο στο 10% του συνολικού κόστους επένδυσης, η εισφορά σε είδος από τρίτες πηγές να μην ξεπερνά το 10% του συνολικού κόστους επένδυσης και το 100% των κονδυλίων που χορηγούνται από το ΤΑΑΚΜ στο έργο αστικής ανάπτυξης πρέπει να έχει εκταμιευτεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία, 30 Ιουνίου 2015.

Εφόσον λοιπόν τα έργα πληρούσαν τις ως άνω προϋποθέσεις, κρίθηκαν ως επιλέξιμα και πέρασαν στο δεύτερο στάδιο της αξιολόγησης, στο οποίο βαθμολογήθηκαν με βάση συγκεκριμένα κριτήρια. Τα κριτήρια έδιναν από 0-5 μονάδες, σε κάθε έναν από τους κανόνες αξιολόγησης που τέθηκαν (Τράπεζα Πειραιώς, 2012):

- 1) Το πρώτο κριτήριο αφορούσε την τεχνική και νομική ωριμότητα του έργου, στο οποίο περιλαμβάνονταν 5 κανόνες αξιολόγησης , συγκεκριμένα α) τις περιβαλλοντικές άδειες και εγκρίσεις, β) τις μελέτες έργου, γ) τα τεύχη δημοπράτησης, δ) το επιχειρηματικό σχέδιο, ε) το ιδιοκτησιακό καθεστώς
- 2) Το δεύτερο κριτήριο αφορούσε την υλοποίηση του έργου, και ο κανόνας αξιολόγησης που περιλάμβανε ήταν το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης.
- 3) Το τρίτο κριτήριο αφορούσε την εκτιμώμενη οικονομική βιωσιμότητα/ κερδοφορία και οι κανόνες αξιολόγησης περιελάμβαναν με την σειρά τους α) την μέση ετήσια απόδοση της επένδυσης (ROI), β) την διάρκεια αποπληρωμής της επένδυσης, γ) τον ελάχιστο δείκτη κάλυψης δανειακών υποχρεώσεων, δ) τον ελάχιστο δείκτη κάλυψης διάρκειας δανείων σε κάθε περίοδο υπολογισμού και ε) την επάρκεια - τεκμηρίωση του χρηματοοικονομικού σχεδίου.
- 4) Το τέταρτο κριτήριο αφορούσε την απορρόφηση των κονδυλίων και οι κανόνες αξιολόγησης ήταν α) το ποσοστό εκταμίευσης κονδυλίων JESSICA μέχρι 31.12.2013, β) το ποσοστό εκταμίευσης κονδυλίων JESSICA μέχρι 31.12.2014
- 5) Το πέμπτο κριτήριο αφορούσε την συγχρηματοδότηση και οι κανόνες αξιολόγησης ήταν α) το Ποσοστό Ιδίων Κεφαλαίων τρίτων (εκτός JESSICA δηλαδή) επί του Συνολικού Κόστους Επένδυσης, β) τα Δανειακά Κεφάλαια τρίτων (εκτός JESSICA δηλαδή) επί του Συνολικού Κόστους Επένδυσης
- 6) Το έκτο κριτήριο αφορούσε την εμπειρία και την ικανότητα του φορέα και οι κανόνες αξιολόγησης περιελάμβαναν α) την εμπειρία του φορέα (πλήθος αντίστοιχων έργων που έχει πραγματοποιήσει κατά την τελευταία επταετία), β) την πιστοληπτική ικανότητα του φορέα του έργου (το εν λόγω κριτήριο καθορίζεται κατόπιν αξιολόγησης ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών του Έργου σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες αξιολόγησης έργων παρόμοιου τύπου), γ) την προηγούμενη εμπειρία του φορέα σε έργα ΣΔΙΤ ή Συμβάσεις Παραχώρησης ή Συμβάσεις Μακροχρόνιας Μίσθωσης (κατά την τελευταία επταετία), δ) το προτεινόμενο σχήμα / δομή ανάπτυξης και λειτουργίας του έργου.
- 7) Το έβδομο κριτήριο αφορούσε την εμπειρία και την ικανότητα του φορέα και οι κανόνες αξιολόγησης ήταν μια σειρά α) από κοινωνικά οφέλη όπως η ενίσχυση της απασχόλησης και η βελτίωση της προσβασιμότητας στον αστικό ιστό και β) από περιβαλλοντικά οφέλη,

όπως το ποσοστό χρήσης συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (επί της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης) στη λειτουργία της εγκατάστασης, η χρήση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας (ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας σε σχέση με ενέργεια που καταναλώνεται από κατασκευή που καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας), η πρόβλεψη συστήματος περιβαλλοντικά φιλικής επεξεργασίας στερεών απορριμμάτων και υγρών αποβλήτων και η πρόβλεψη συστήματος ανακύκλωσης.

- 8) Το όγδοο κριτήριο αφορούσε τους κινδύνους της υλοποίησης και οι κανόνες αξιολόγησης περιελάμβαναν α) τους κινδύνους μη τήρησης χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου, β) τους κινδύνους της αγοράς, γ) τους κινδύνους μη λήψης εγκρίσεων /αδειών και δικαστικών εμπλοκών, δ) τους κινδύνους από μεταβλητότητα των χρηματοοικονομικών παραδοχών.

3.1.2. Η Περίπτωση της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

Η Επενδυτική Τράπεζα η οποία λειτούργησε ως ΤΑΑΑΜΘ δημοσίευσε την αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος τον Φεβρουάριο του 2012. Παράλληλα όπως ήδη αναφέραμε διόρισε ως Σύμβουλο Διαχείρισης την IBG MANAGEMENT S.A. Η IBG ως ΤΑΑΑΜΘ, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, επρόκειτο (ΕΤΕ, 2012):

- 1) να διαθέσει, κατά περίπτωση, δανειακά κεφάλαια απ' ευθείας στους δυνητικούς δικαιούχους ή/και
- 2) να συμμετάσχει στο κεφάλαιο των εταιριών, που θα συσταθούν (ακόμα και στην περίπτωση ΣΔΙΤ ή Συμβάσεων Παραχώρησης), με ειδικό σκοπό την εκτέλεση των έργων.

Το συνολικό ποσό, που είχε διαθέσιμο προς διάθεση η IBG ως ΤΑΑΑΜΘ, κατά τους όρους της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ανήλθε σε 10.000.000 ευρώ και το ύψος της χρηματοδότησης για κάθε έργο, που θα επιλέγονταν, δεν μπορούσε να ξεπερνάει το 20% του παραπάνω ποσού. Η IBG ως ΤΑΑΑΜΘ θα μπορούσε να προβεί σε χρηματοδότηση με δάνειο ή/και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο, κατά τα ανωτέρω, κάθε έργου το οποίο θα επέλεγε, καλύπτοντας αποκλειστικά επιλέξιμες δαπάνες, με μέγιστο ποσοστό χρηματοδότησης μέχρι 70% του συνολικού κόστους του έργου. Επιπλέον, επισημάνθηκε ότι (ΕΤΕ, 2012):

- 1) Ποσοστό 10% τουλάχιστον του συνολικού κόστους του έργου θα καλύπτονταν από ίδια συμμετοχή του φορέα υλοποίησης του έργου ή/και τρίτων επενδυτών. Σχετικά με την ίδια

συμμετοχή, ποσοστό μέχρι 10% του συνολικού κόστους μπορούσε να καλυφθεί με εισφορά σε είδος (π.χ. ακίνητο).

- 2) Ποσοστό τουλάχιστον 10% του συνολικού κόστους του έργου θα καλύπτονταν από τραπεζικό δανεισμό από την IBG ή/και από άλλο χρηματοπιστωτικό οργανισμό, με εμπορικούς όρους και βάσει τραπεζικών κριτηρίων, της πιστοδοτικής πολιτικής που ακολουθούσε ο εκάστοτε χρηματοπιστωτικός οργανισμός (συμπεριλαμβανομένης και της IBG) και κατόπιν των απαιτούμενων εγκρίσεων βάσει της λειτουργίας και πρακτικής του χρηματοπιστωτικού οργανισμού (συμπεριλαμβανομένης και της IBG).

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας των έργων και οι κανόνες αξιολόγησης τους ήταν ίδια με αυτά που προτάθηκαν από το ΤΑΑΚΜ, με την μόνη διαφορά ότι θα αφορούσαν έργα που θα υλοποιούνταν σε Δήμους και αστικά κέντρα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Η απορρόφηση (χορήγηση) των σχετικών χρηματοδοτήσεων από την IBG ως ΤΑΑΑΜΘ θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί έως τις 30/06/2015 (ΕΤΕ, 2012).

3.1.3. Η Περίπτωση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Η επενδυτική τράπεζα η οποία επίσης λειτούργησε και ως ΤΑΑΔΜ δημοσίευσε την αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος τον Φεβρουάριο του 2012. Επίσης διόρισε ως Σύμβουλο Διαχείρισης την IBG MANAGEMENT S.A. Η IBG, η οποία θα συνέδραμε στην αξιολόγηση και στη διαδικασία επιλογής των έργων που θα χρηματοδοτούνταν, καθώς και στην εν γένει διαχείριση του ΤΑΑΔΜ, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που λειτούργησε και ως ΤΑΑΑΜΘ, με τη μόνη διαφορά ότι το συνολικό ποσό, που θα μπορούσε να διαθέσει για χρηματοδότηση, θα ανέρχονταν σε 15.000.000 ευρώ.

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας των έργων και οι κανόνες αξιολόγησης τους ήταν ίδιοι με αυτά που προτάθηκαν από το ΤΑΑΚΜ και το ΤΑΑΑΜΘ, με την μόνη διαφορά ότι θα αφορούσαν έργα που θα υλοποιούνταν σε Δήμους και αστικά κέντρα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Η απορρόφηση (χορήγηση) των σχετικών χρηματοδοτήσεων έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί έως τις 30/06/2015 (ΕΤΕ, 2012).

3.2 Παρουσίαση-Καταγραφή των ενταγμένων έργων για χρηματοδότηση από το Jessica στην προγραμματική περίοδο 2007-2013

3.2.1.Εγκεκριμένα έργα των υπό εξέταση Περιφερειών

Κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, στις Περιφέρειες αναφοράς υφίστατο 7 εγκεκριμένα έργα εκ των οποίων το 1 αποτελεί ΣΔΙΤ, τα 5 Ιδιωτικές επενδύσεις και το 1 δημοτική επένδυση. Τα έργα αυτά θα παρουσιάσουμε αναλυτικότερα σε αυτή την υποενότητα.

Στο Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας έχουν εγκριθεί 5 συνολικά έργα, 4 ανήκουν στην κατηγορία «Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα» και 1 στην κατηγορία «Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ». Επίσης τα 4 από τα 5 αποτελούν ιδιωτικά έργα, ενώ 1 είναι δημοτικό.

Στα πλαίσια της εργασίας και με στόχο την αναλυτικότερη παρουσίαση των επενδύσεων που χρηματοδοτήθηκαν από το Jessica πραγματοποιήθηκε ενδελεχής έρευνα πρωτογενών πηγών όπως δελτία τύπου του ίδιου του ΤΑΑΚΜ-Τράπεζα Πειραιώς, δημοσιεύματα στον τύπο της εποχής αλλά και τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια των 2 Φορέων που χρηματοδοτήθηκαν από το Jessica και που έχουν έδρα την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Οι 2 αυτοί φορείς είναι μεταξύ αυτών που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο που εστάλη στα πλαίσια της έρευνας που πραγματοποιήσαμε στους 7 φορείς που υλοποίησαν τελικά επενδύσεις με χρηματοδότηση του Jessica συνολικά στις 3 Περιφέρειες αναφοράς. Η ποιοτική ανάλυση των 3 ερωτηματολογίων παρατίθεται παρακάτω, στην υποενότητα 3.3., και αυτό γιατί θεωρήθηκε ότι οι απαντήσεις τους, παρότι στατιστικά δεν είναι επαρκής πληθυσμός μπορούν να αποδώσουν επαρκώς την πραγματικότητα.

Πίνακας 3.2

Υπογεγραμμένα έργα με βάση τα δελτία τύπου της Τράπεζας Πειραιώς και άλλα δημοσιεύματα

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός έργου | Χρηματοδότηση Jessica |
|-----|------------------------------|--|----------------------|-----------------------|
| 1 | Βιοαέριο Πέλλας ΑΕ | Κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο με τη χρήση βιομάζας | 4,5 | 2,4 |
| 2 | Βορειοελλαδική Αειφορία ΑΒΕΕ | Κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο με τη χρήση βιομάζας | 4,4 | 3,77 |
| 3 | Δέλτα Αξιού Ενεργειακή ΑΕ, | Κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο με τη χρήση βιομάζας | 5,27 | 3,6 |
| 4 | Βιοαέριο Λαγκαδά ΑΕ | Κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο με τη χρήση βιομάζας | 3,84 | 0,96 |
| 5 | Δήμος Θεσσαλονίκης | Εκσυγχρονισμός του Δημοτικού φωτισμού σε επιλεγμένους οδικούς άξονες και πάρκα | 5,8 | 3,3 |

Πηγή: Ερωτηματολόγιο, Δελτία Τύπου Τράπεζας Πειραιώς

Ο αριθμός των εγκεκριμένων έργων τελικά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι 5 και όχι 4 όπως αναφέρεται στον Πίνακα 2.1. με τίτλο Υπογεγραμμένα Έργα Χρηματοδοτικού

Εργαλείου JESSICA με Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών , Ναυτιλίας και Τουρισμού, 2015 (Grant Thornton, 2016).

Πίνακας 3.3.

Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα των εγκεκριμένων έργων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

| Πηγή χρηματοδότησης | Βιοαέριο Πέλλας ΑΕ | Βορειοελλαδική Αειφορία ΑΒΕΕ | Δέλτα Αξιού Ενεργειακή ΑΕ | Βιοαέριο Λαγκαδά ΑΕ | Δήμος Θεσσαλονίκης |
|----------------------------------|--------------------------|---------------------------------|---------------------------------|---------------------------|-----------------------|
| Ίδια κεφάλαια | 34 | | 25 | 30 | 33 |
| Δανειακά κεφάλαια | 13 | 14 | 10 | | 10 |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | | | | | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | 53 | 86 | 65 | 70 | 57 |
| | 100% | 100% | 100% | 100% | 100% |

Πηγή: Ερωτηματολόγιο, Δελτία Τύπου Τράπεζας Πειραιώς

Αναλυτικότερα η πρώτη σύμβαση υπεγράφη στις 06 Μαρτίου 2014, στη Θεσσαλονίκη, μεταξύ της Τράπεζας Πειραιώς, και της εταιρίας ΒΙΟΑΕΡΙΟ ΠΕΛΛΑΣ ΑΕ. Το έργο αυτό αφορά στην κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο με τη χρήση βιομάζας ισχύος 0,95 ΜWe, που εγκαταστάθηκε στην Κρύα Βρύση του Δήμου Πέλλας, στην Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας (Τράπεζα Πειραιώς, 2014).

Πρόκειται για μια ιδιωτική επένδυση, συνολικού ύψους 4,5 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 2,4 εκατ. ευρώ από δάνειο 10ετούς διάρκειας με σταθερό επιτόκιο 5% από το πρόγραμμα Jessica και το υπόλοιπο από δάνειο της Πειραιώς. Η επένδυση υλοποιήθηκε από τη «Βιοαέριο Πέλλας ΑΕ», στην οποία συμμετέχουν η Big Solar του ομίλου Μπήτρος, με ποσοστό 60% και η Σφαγιοτεχνική ΑΕ με το υπόλοιπο 40%. Η επένδυση σήμερα, είναι άρτια και λειτουργική. Το ηλεκτρικό ρεύμα που παράγεται διοχετεύεται στο σύστημα ηλεκτροδότησης της ΔΕΗ και έχει υπολογιστεί πως θα είναι αξίας 2,1 εκατ. ευρώ, ετησίως, με την απόδοση για τους επενδυτές να προσδιορίζεται στο 19%. Με δεδομένο, πάντως, ότι η μονάδα εκτός από ηλεκτρική ενέργεια, θα παράγει και θερμική, στα σχέδια του επενδυτικού σχήματος είναι, μεσομακροπρόθεσμα, να

εξετάσει ακόμη και την πιθανότητα δημιουργίας θερμοκηπίου, ώστε να αξιοποιεί την παραγόμενη θερμότητα.

Τα επόμενα κατά χρονική σειρά έργα, εγκρίθηκαν στις 22 Δεκεμβρίου του 2014 και αφορούν (Τράπεζα Πειραιώς, 2014):

Την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο με τη χρήση βιομάζας ισχύος 0,999 MWe από τη Βορειοελλαδική Αειφορία ΑΒΕΕ. Η μονάδα βιοαερίου εγκαταστάθηκε στη Δημοτική Ενότητα Πενταλόφου του Δήμου Ωραιοκάστρου. Για την κατασκευή της επενδύθηκαν συνολικά 4,4 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 3,77 εκατ. χρηματοδοτήθηκαν από το πρόγραμμα JESSICA. Η μονάδα παραγωγής βιοαερίου τροφοδοτείται με πρώτες ύλες προερχόμενες κυρίως από απόβλητα (κοπριές) βουστασίων και δευτερευόντως πτηνοτροφείων. Το παραγόμενο μείγμα από τη διαδικασία της χώνευσης θα διατίθεται σε καλλιεργητές της περιοχής ως λίπασμα, ενώ το υγρό κλάσμα θα χρησιμοποιείται για αρδευτικούς και λοιπούς αντίστοιχους σκοπούς.

- 1) Την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο με τη χρήση βιομάζας ισχύος 1 MWe, από τη Δέλτα Αξιού Ενεργειακή ΑΕ, θυγατρική της ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, συνολικού προϋπολογισμού 5,27 εκατ. ευρώ (τα 3,6 εκατ. ευρώ από το JESSICA). Η μονάδα βιοαερίου εγκαταστάθηκε στο Δημοτικό Διαμέρισμα Παρθενίου του Δήμου Χαλκηδόνος. Η μονάδα παραγωγής βιοαερίου τροφοδοτείται με πρώτες ύλες που προέρχονται κυρίως από απόβλητα (κοπριές) βουστασίων και δευτερευόντως, καλλιεργειών (ενσίρωμα καλαμποκιού). Το παραγόμενο μείγμα από τη διαδικασία της χώνευσης θα διατίθεται σε καλλιεργητές της περιοχής ως λίπασμα, ενώ το υγρό κλάσμα θα χρησιμοποιείται για αρδευτικούς και λοιπούς αντίστοιχους σκοπούς.

Στο τέταρτο έργο εγκρίθηκε και υπογράφηκε η σύμβαση στις 30 Οκτωβρίου του 2015. Το έργο αφορά στην κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο με τη χρήση βιομάζας ισχύος 0,998 MWe από τη Βιοαέριο Λαγκαδά ΑΕ συνολικού προϋπολογισμού 3,84 εκατ. ευρώ (τα 0,96 εκατ. ευρώ από το JESSICA). Η μονάδα βιοαερίου εγκαταστάθηκε στην περιοχή Κολχικό του Δήμου Λαγκαδά της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Τράπεζα Πειραιώς, 2015). Η μονάδα αυτή πλέον βρίσκεται σε πλήρη απόδοση, όπως αναμένονταν άλλωστε ότι θα συνέβαινε μέχρι και τις αρχές του 2017.

Οι παραπάνω επενδύσεις, κατά κύριο λόγο, αποτελούν πρωτοπόρες και καινοτόμες δραστηριότητες με υψηλή τεχνολογική εξάρτηση, οι οποίες μέχρι πολύ πρόσφατα είχαν εξαιρετικά περιορισμένη διείσδυση στη χώρα. Η σχεδόν απόλυτη πλειοψηφία αποτελούν έργα υψηλής περιβαλλοντικής, ενεργειακής και αναπτυξιακής σημασίας για την Κεντρική Μακεδονία, καθώς θα δημιουργούν τις μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής βιοαερίου από υποπροϊόντα του πρωτογενούς τομέα στην Ελλάδα. Η θετική επίδραση τους έγκειται στην δημιουργία θέσεων εργασίας, την ενίσχυση του ενεργειακού δυναμικού της περιοχής, αλλά και στην βιώσιμη διαχείριση των απορριμμάτων της τοπικής γεωργικής και κτηνοτροφικής περιοχής. Επιπλέον η απαλλαγή των παραπάνω Δήμων από το πρόβλημα διαχείρισης των οργανικών αποβλήτων, που αποβάλλονται σήμερα ανεξέλεγκτα στο περιβάλλον και που προκύπτουν από τη λειτουργία κτηνοτροφικών και πτηνοτροφικών μονάδων, τυροκομείων κλπ., αποτελεί κρίσιμης σημασίας έργο για την προστασία της υγείας των κατοίκων και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος. Τέλος, η παραγωγή μεγάλων ποσοτήτων οργανικών λιπασμάτων από τη μονάδα, που θα διατίθενται προς χρήση στους τοπικούς καλλιεργητές, θα υποκαταστήσει σε ποσοστό άνω του 50% τα χημικά λιπάσματα, η εκτεταμένη χρήση των οποίων προκαλεί σωρεία περιβαλλοντικών προβλημάτων όπως υπερνίτρωση, ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα κλπ. Η θετική επίδραση λοιπόν είναι μεγάλη και για την κοινωνία, αλλά και για το περιβάλλον.

Τέλος, το 5^ο έργο στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι αυτό, του οποίου η σύμβαση υπεγράφη τον Μάιο του 2016 και αφορά στον εκσυγχρονισμό του δημοτικού φωτισμού σε επιλεγμένους οδικούς άξονες και πάρκα στον Δήμο Θεσσαλονίκης. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 5,80 εκατ. ευρώ και η χρηματοδότηση, μέσω του Jessica, είναι 3,3 εκατ. ευρώ, για 15 χρόνια, με επιτόκιο 1,20%. Η συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς στη χρηματοδότηση, που προέκυψε ύστερα από πρόκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, είναι στο 10% του κόστους επένδυσης, ποσού έως 500.000 ευρώ. Σύμφωνα με στελέχη του δήμου της Θεσσαλονίκης πρόκειται για τον πρώτο δήμο σε ολόκληρη τη χώρα που εντάσσεται στο παραπάνω πρόγραμμα χρηματοδότησης. Στόχος είναι η μείωση των ενεργειακών δαπανών του Δήμου, καθώς και η αισθητική αναβάθμιση περιοχών και πάρκων στο κέντρο της Θεσσαλονίκης και την Άνω Πόλη. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται να κατασκευαστεί νέο δίκτυο φωτισμού στον παραλιακό άξονα, από την πλατεία Λευκού Πύργου έως και το Μέγαρο Μουσικής, καθώς και η αντικατάσταση 2.050 παλιών φωτιστικών με νέα μεγάλης διάρκειας σε 36 κομβικούς δρόμους της πόλης (Εθνος, 2016).

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ακολουθώντας την ίδια μεθοδολογία με την έρευνα που έγινε για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, έχει μέχρι σήμερα εγκριθεί ένα μόνο έργο, το οποίο αφορά στη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας με ΣΔΙΤ ετήσιας

δυναμικότητας 120 χιλ. τόνων, για χρονικό διάστημα 27 ετών. Το έργο βραβεύθηκε ως Συμφωνία της Χρονιάς για τα Απόβλητα στα πλαίσια του προγράμματος βράβευσης «Ετήσιο Βραβείο Χρηματοδότησης» του περιοδικού World Finance και μετά από τρίμηνη αξιολόγησή του.

Η σύμβαση του έργου υπογράφηκε στις 10 Ιουνίου του 2015. Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ανακοίνωσε ότι η εταιρεία ειδικού σκοπού Ε.Π.Α.ΔΥ.Μ. Α.Ε. (Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης), μέτοχοι της οποίας είναι οι θυγατρικές ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις Α.Ε. και ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε., προχώρησε στην υπογραφή της Σύμβαση Σύμπραξης και των σχετικών Συμβάσεων Χρηματοδότησης. Αναθέτουσα Αρχή του Έργου είναι η ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε., η οποία είναι η διαδημοτική εταιρεία των δήμων της δυτικής Μακεδονίας που εμπνεύστηκε την κατασκευή του εργοστασίου διαχείρισης απορριμμάτων με τη χρησιμοποίηση ιδιωτικών και κρατικών κεφαλαίων στα πλαίσια του ΣΔΙΤ.(Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, 2017)

Η συνολική επένδυση ανέρχεται σε περίπου 48 εκατομμύρια ευρώ. Στη χρηματοδότηση του Έργου συμμετείχαν οι εξής φορείς:

- 1) η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με περίπου €13 εκατ.
- 2) το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης (Jessica) Δυτικής Μακεδονίας με περίπου € 13 εκατ. συνδράμοντας στην απορρόφηση κονδυλίων ΕΣΠΑ που άλλως δεν θα αξιοποιούνταν.
- 3) η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος χρηματοδοτώντας το κατασκευαστικό ΦΠΑ του Έργου (€ 5.6 εκατ.)
- 4) η ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις Α.Ε. και η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. μέσω ιδίων πόρων με € 17 εκατ.

Πρόκειται για ένα έργο που αποτελεί πρότυπο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, συμμορφώνεται με τις αυστηρότερες προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας, και παράλληλα είναι το πρώτο ολοκληρωμένο έργο διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα. Η σύμβαση εστιάζει στην χρηματοδότηση, ασφάλιση, κατασκευή και λειτουργία των κάτωθι υποδομών:

- 1) Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) δυναμικότητας 120.000 τόνων ετησίως, Χώρο υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), 10 Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) εκ των οποίων 9 υφιστάμενοι καθώς και Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης – Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) με στόχο την ενημέρωση του κοινού και την ευαισθητοποίησή του πάνω σε θέματα διαχείρισης απορριμμάτων και αειφόρου ανάπτυξης.
- 2) Μέσω της υλοποίησης του Έργου επιτυγχάνεται ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό ανάκτησης ανακυκλώσιμων υλικών (35%), καθώς και ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό εκτροπής Βιοαποδομήσιμων Αποβλήτων – ΒΑΑ (80%).

- 3) Στο έργο αναμένεται να απασχοληθούν άμεσα (περίοδος κατασκευής – 2 έτη) τουλάχιστον 200 εργαζόμενοι, ενώ στην περίοδο λειτουργίας αναμένεται να δημιουργηθούν περισσότερες από 150 θέσεις εργασίας μόνιμου χαρακτήρα και σε βάθος χρόνου 25 ετών.

Με τη λειτουργία της νέας ΜΕΑ, δίνεται η δυνατότητα στους δήμους της δυτικής Μακεδονίας «να πετύχουν τον στόχο της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 1999/31 (ΚΥΑ 29407/3508/2002), η οποία προβλέπει επεξεργασία του βιοαποδομήσιμου κλάσματος των απορριμμάτων σε ποσοστό 65% έως το 2019, αλλά και να τον υπερκαλύψουν, καθώς η ΜΕΑ πετυχαίνει επεξεργασία σε ποσοστό μεγαλύτερο του 80%». Η επίτευξη αυτό του στόχου κατέστησε την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, μια Περιφέρεια χωρίς πρόστιμα από την ΕΕ. Σύμφωνα με δήλωση του γενικού διευθυντή της ΔΙΑΔΥΜΑ Δημοσθένη Μαυρίδη «με τη λειτουργία του νέου εργοστασίου και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνει, η περιφέρειά μας αλλά και η ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ κατατάσσονται στην κορυφή της περιβαλλοντικής πυραμίδας της χώρας». (Αθηναϊκό –Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, 2017).

Ολοκληρώνοντας την παράθεση των εγκεκριμένων έργων, ακολουθώντας την ίδια μεθοδολογία με την έρευνα που έγινε για τις δύο προηγούμενες Περιφέρειες, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης παρατηρούμε ότι έχει εγκριθεί μόνο ένα έργο. Σύμφωνα με την Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας, η οποία λειτούργησε ως ΤΑΑΜΘ, υπογράφηκε στις 30 Ιουλίου του 2014, η πρώτη και μοναδική μέχρι σήμερα σύμβαση χρηματοδότησης έργου στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας JESSICA. Το έργο αφορά στην μετατροπή ενός διατηρητέου κτιρίου (παλαιά καπναποθήκη) στο κέντρο της Δράμας, σε πολυτελές ξενοδοχείο πέντε αστέρων (5*) κλασικού τύπου (ΑΑ), δυναμικότητας 144 κλινών σε 72 δωμάτια. Το ξενοδοχείο αποτελεί το πρώτο πέντε αστέρων ξενοδοχείο σε όλο το νομό της Δράμας, έχοντας την δυνατότητα να αποτελέσει ένα σημαντικό πόλο έλξης επισκεπτών υψηλού επίπεδο. Η συνολική χρηματοδότηση του έργου περιλαμβάνει έκτος από τα κεφάλαια του JESSICA, ιδιωτικά κεφάλαια, κεφάλαια από τον Αναπτυξιακό Νόμο καθώς και τραπεζική χρηματοδότηση από την Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα. Πρόκειται για το μοναδικό έργο στον τομέα του τουρισμού, στο σύνολο των Περιφερειών αναφοράς (ΕΤΕ, 2014). Για το έργο αυτό έχουμε να παρατηρήσουμε ότι η ξενοδοχειακή μονάδα που ολοκληρώθηκε, είναι το μοναδικό έργο στον συγκεκριμένο τομέα της οικονομίας (τουρισμός). Κατά την γνώμη μας, είναι ένα από τα λίγα έργα που χρηματοδοτήθηκαν από το Jessica και ξεκάθαρα δείχνει να λαμβάνει υπόψη τις υποδείξεις της με Αριθμ. Πρωτ. 16646/ΓΓΕΑ20306 /9 - 4 – 2012 Εγκυκλίου “για την ερμηνεία της έννοιας των Ολοκληρωμένων σχεδίων αειφόρου αστικής ανάπτυξης (ΟΣΑΑ) στο πλαίσιο εφαρμογής του χρηματοδοτικού εργαλείου JESSICA” της Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και Ανάπτυξης, του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Συνοψίζοντας, θεωρείται ότι με βάση τα παραπάνω προκύπτει πως με τη σύναψη και διαχείριση των ανωτέρω συμβάσεων, στις Περιφέρειες αναφοράς διευρύνεται η τεχνογνωσία των ΤΑΑ με έμφαση στα έργα περιβαλλοντικού χαρακτήρα. Η εμπειρία που αποκτήθηκε από την υλοποίησή τους αναμένεται μελλοντικά να έχει θετική επίδραση στην διαχείριση παρόμοιων έργων σε επόμενες προγραμματικές περιόδους εφαρμογής του Jessica (Τράπεζα Πειραιώς, 2014).

3.2.2.Γενική αναφορά

Τα έργα που αξιολογήθηκαν σε όλες τις περιφέρειες αφορούσαν, ενδεικτικά, αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών ή/και αστικών ακινήτων, ενεργειακή αναβάθμιση συστημάτων οδο φωτισμού, βασικές αστικές υποδομές (π.χ. εκπαίδευσης, πολιτισμού δίκτυα τηλεθέρμανσης), ανακατασκευή/ανάπλαση παλαιών αποθηκών καθώς και ξενοδοχειακών μονάδων, ανάπλαση πληοθεραπευτηρίου, μονάδες διαχείρισης στερεών αποβλήτων, παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο, αθλητικές εγκαταστάσεις, κέντρα φυσικής αποκατάστασης κλπ.

Δυστυχώς υπήρξε σημαντικός περιορισμός στην συγκέντρωση πληροφοριών, αναφορικά με τα έργα που έχουν απορριφθεί από τα αρμόδια ΤΑΑ στις Περιφέρειες αναφοράς. Οι πληροφορίες σε όλες τις πηγές στις οποίες έγινε αναζήτηση δεδομένων καταγράφουν μόνο τον αριθμό των έργων που ήταν σε διαδικασία αξιολόγησης, αλλά και των έργων που είχαν εγκριθεί και τα οποία παρουσιάστηκαν παραπάνω.

Πιο συγκεκριμένα η Τράπεζα Πειραιώς ως ΤΑΑΚΜ, στο δελτίο τύπου της για την υπογραφή της πρώτης σύμβασης έργου με την ΒΙΟΑΕΡΙΟ ΠΕΛΛΑΣ ΑΕ, αναφέρει ότι συνολικά τον Μάρτιο του 2014, βρίσκονταν στο στάδιο αξιολόγησης στην Κεντρική Μακεδονία, 12 έργα συνολικού προϋπολογισμού €75,5 εκ που αιτούνταν χρηματοδότηση από το JESSICA ύψους €36,7 εκ. Σε μεταγενέστερο δελτίο τύπου της, τον Δεκέμβριο του 2014, κατά την ανακοίνωση της υπογραφής δύο συμβάσεων έργου με τις Βορειοελλαδική Αειφορία ΑΒΕΕ και ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, ανακοίνωσε επίσης ότι τον μήνα εκείνο βρίσκονταν σε διαδικασία αξιολόγησης στην Κεντρική Μακεδονία 8 έργα συνολικού προϋπολογισμού 32,7 εκατ. ευρώ που αιτούνταν χρηματοδότηση από το JESSICA ύψους 20,7 εκατ. ευρώ, γεγονός το οποίο μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι από τον Μάρτιο του 2014 μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2014, απορρίφθηκε ένα έργο. Ωστόσο δεν κατέστη δυνατός ο εντοπισμός περισσότερων πληροφοριών σχετικά με το έργο αυτό. Στο τελευταίο δελτίο τύπου της τον Οκτώβριο του 2015, σχετικά με την υπογραφή σύμβασης με την Βιοαέριο Λαγκαδά ΑΕ, δεν γίνεται κάποια επιπλέον αναφορά στον αριθμό των έργων που είναι υπό αξιολόγηση. Ωστόσο αναφέρεται ότι η Τράπεζα Πειραιώς κατέβαλε προσπάθεια σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, για την υπογραφή δύο ακόμη έργων που αφορούσαν στην

ενεργειακή αναβάθμιση συστημάτων οδοφωτισμού, καθώς και στην προμήθεια και τοποθέτηση συστήματος υπόγειων κάδων προσωρινής αποθήκευσης αστικών απορριμμάτων, προφανώς αναφερόμενη στο μετέπειτα εγκεκριμένο έργο του Δήμου Θεσσαλονίκης που αφορούσε στο πρώτο εκ των δυο. Από το συγκεκριμένο δελτίο τύπου δεν είναι εμφανές αν υπάρχουν άλλα έργα υπό αξιολόγηση, και ως εκ τούτου δεν μπορούμε να καταλήξουμε σε κάποιο συμπέρασμα σχετικά με τον αριθμό των απορριφθέντων έργων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Μελετώντας την περίπτωση των δύο Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης και Δυτικής Μακεδονίας, τα πράγματα είναι ακόμα περισσότερο αποθαρρυντικά ως προς την συλλογή στοιχείων. Η Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας η οποία λειτουργεί ως ΤΑΑ και για τις δύο παραπάνω Περιφέρειες, δεν έχει προβεί σε κάποια δημοσίευση σχετικά με τον αριθμό των απορριφθέντων έργων. Μόνο στην περίπτωση της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, η ΕΤΕ στο δελτίο τύπου για την μοναδική σύμβαση έργου που υπεγράφη στην Περιφέρεια, αναφέρει ότι βρίσκονται στο στάδιο αξιολόγησης άλλα 4 έργα συνολικού προϋπολογισμού περίπου € 21 εκ. που αιτούνται χρηματοδότηση από το JESSICA ύψους περίπου €9 εκ. Αντίθετα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δεν υπάρχει καμία επίσημη πληροφορία, ούτε σχετικά με τον αριθμό των έργων που βρίσκονται υπό αξιολόγηση.

Κατά συνέπεια η συνολική αναφορά στον αριθμό των υποβληθέντων έργων και των κατηγοριών που ανήκουν δεν είναι εφικτή. Δεν υπάρχουν επίσημες πηγές πληροφοριών που να αναφέρουν πόσες προτάσεις έγιναν συνολικά και σε ποιες κατηγορίες, ενώ επίσης δεν υπάρχει γενική αναφορά στο συνολικό ύψος προϋπολογισμού των έργων και το συνολικό ύψος χρηματοδότησης από το Jessica. Ενδεχομένως τα δεδομένα αυτά θα είναι διαθέσιμα σε μεταγενέστερο χρόνο.

3.3. Παρουσίαση αποτελεσμάτων έρευνας σε φορείς υλοποίησης

Στην προσπάθεια συλλογής πληροφοριών σχετικά με τα εγκεκριμένα έργα, διενεργήσαμε μια μικρού εύρους έρευνα στους φορείς υλοποίησης των έργων. Ο βασικός σκοπός της έρευνας αυτής ήταν η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης σχετικά με τα προβλήματα και τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν σε όλη την διαδικασία εφαρμογής των έργων. Αυτή η έρευνα ήταν μέρος της συνολικής έρευνας, η μεθοδολογία της οποίας παρουσιάζεται στο Παράρτημα 1 και η οποία δεν ολοκληρώθηκε λόγω εξωγενών προβλημάτων τα οποία και αναφέρονται.

Πιο αναλυτικά διερευνήθηκαν οι απόψεις των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σε θέματα που αφορούν α) τα προβλήματα και τις αδυναμίες που παρουσιάστηκαν κατά τις φάσεις του σχεδιασμού, της υποβολής και της υλοποίησης των προτάσεων, β) τα πλεονεκτήματα της ενσωμάτωσης του Jessica στην ελληνική πραγματικότητα, γ) η συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του Jessica, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, και δ) οι προσδοκίες των στελεχών για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Για την διεξαγωγή της έρευνας συλλέχθηκαν πρωτογενή δεδομένα από τους φορείς υλοποίησης των έργων. Για την συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε ένα δομημένο ερωτηματολόγιο, το οποίο σχεδιάστηκε ειδικά για τον σκοπό της παρούσας έρευνας. Το ερωτηματολόγιο αυτό αποτελείται από συνολικά 17 ερωτήσεις και είναι χωρισμένο σε τέσσερα διαφορετικά μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει ερωτήσεις για τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων, το δεύτερο μέρος περιέχει ερωτήσεις σχετικά με τα στοιχεία αιτήσεων χρηματοδότησης, το τρίτο περιλαμβάνει ερωτήσεις που στοχεύουν στην διάγνωση προβλημάτων και αδυναμιών που παρατηρήθηκαν στις διάφορες φάσεις υλοποίησης των έργων και το τέταρτο μέρος περιλαμβάνει ερωτήσεις για τα πλεονεκτήματα ενσωμάτωσης του JESSICA στην ελληνική πραγματικότητα. Τα ερωτηματολόγια ήταν ανώνυμα και σε κανένα σημείο της διαδικασίας δεν ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να καταθέσουν τα προσωπικά τους στοιχεία. Τα ερωτηματολόγια που απαντήθηκαν παραθέτονται αυτούσια στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Το ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε σε ανώτερα στελέχη των φορέων υλοποίησης και διακινήθηκε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η ανταπόκριση ήταν εξαιρετικά μειωμένη δεδομένου από τα επτά ερωτηματολόγια επεστράφησαν συμπληρωμένα μόνο τα τρία, αντανακλώντας το μειωμένο ενδιαφέρον των φορέων για την έρευνα. Δεδομένης της μικρής συμμετοχής στην έρευνα η ανάλυση που θα πραγματοποιηθεί στην συνέχεια είναι ποιοτική περιγραφική.

Οι φορείς οι οποίοι έλαβαν μέρος στην έρευνα, είναι η Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απορριμμάτων Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (ΔΙ.Α.ΔΥ.ΜΑ. Α.Ε.) στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, η Βιοαέριο Λαγκαδά Α.Ε , και η Δέλτα Αξίου Ενεργειακή ΑΕ, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Τα στελέχη τα οποία συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο ήταν όλοι κάτοχοι διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών. Τα δύο στελέχη ήταν προϊστάμενοι διεύθυνσης και το ένα προϊστάμενος τμήματος. Τα άτομα αυτά δήλωσαν ότι είχαν ενεργό ρόλο στις διαδικασίες του σχεδιασμού της πρότασης που υποβλήθηκε, της συμπλήρωσης των ειδικών εντύπων, της παρακολούθησης της υλοποίησης, της διαχείρισης και της ολοκλήρωσης του έργου. Κανένα από τα τρία στελέχη δεν έλαβε μέρος στην σύνταξη τευχών δημοπράτησης.

Αναφορικά με τον συνολικό προϋπολογισμό του έργου, αν και κάποιες από αυτές τις πληροφορίες ήταν ήδη διαθέσιμες:

- 1) η ίδρυση μονάδας παραγωγής και ηλεκτρικής ενέργειας από βιοαέριο στο Κολχικό είχε συνολικό προϋπολογισμό 4.100.000 ευρώ και το έργο χρηματοδοτήθηκε σε ποσοστό 30% από ίδια κεφάλαια, και σε ποσοστό 70% από δανειακά κεφάλαια. Δεν υπάρχει αναφορά για την συμμετοχή του ΤΑΑ, προφανώς λόγω λάθους. Το είδος έργου έγκειται στην βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας.
- 2) η κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από βιοαέριο με τη χρήση βιομάζας ισχύος 1 MWe είχε συνολικό προϋπολογισμό 5.270.000 ευρώ, και το έργο χρηματοδοτήθηκε σε ποσοστό 25% από ίδια κεφάλαια, σε ποσοστό 10% από δανειακά κεφάλαια και σε ποσοστό 65% από την συμμετοχή στο ΤΑΑ. Το είδος έργου έγκειται στην βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας.
- 3) η Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση και Λειτουργία Υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είχε συνολικό προϋπολογισμό 50.000.000 €, και το έργο χρηματοδοτήθηκε σε ποσοστό 36% από ίδια κεφάλαια, σε ποσοστό 38% από δανειακά κεφάλαια και σε ποσοστό 26% από την συμμετοχή στο ΤΑΑ. Το είδος έργου αφορούσε τις αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ

Και οι τρεις φορείς, όπως έχει ήδη αναφερθεί, αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Μόνο στην περίπτωση του έργου, Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση και Λειτουργία Υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) στην Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, η μορφή συνεργασίας ήταν η Σύμπραξη του Δημοσίου με τον Ιδιωτικό Τομέα (ΣΔΙΤ)

Στο τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου οι φορείς κλήθηκαν να αναφέρουν τα βασικά προβλήματα και τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν σε όλη την φάση υλοποίησης των έργων. Κατά τον σχεδιασμό της πρότασης, την υποβολή της και την υλοποίηση της και οι τρεις φορείς αναφέρουν ότι δεν αντιμετωπίστηκαν προβλήματα και δεν διαπιστώθηκαν αδυναμίες. Αυτό είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό, δεδομένου ότι τα ΤΑΑ δεν είχαν προγενέστερη εμπειρία στην υλοποίηση των έργων μέσω του μηχανισμού χρηματοδότησης JESSICA.

Οι δύο από τους τρεις φορείς συμφωνούν με την άποψη ότι δεν υποβλήθηκε αξιόλογος αριθμός προτάσεων σε σχέση με το ενδιαφέρον του νέου χρηματοδοτικού εργαλείου κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, ενώ ο ένας διαφωνεί με την άποψη αυτή. Οι φορείς που συμφωνούν πιστεύουν ότι αυτό έγινε λόγω της έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού στους φορείς

υποβολής, του φόβου απέναντι στον νέο αυτό τύπο χρηματοδότησης, της έλλειψης συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, και λόγω της έλλειψης νοοτροπίας ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.

Και οι τρεις φορείς συμφωνούν με την άποψη ότι κατά την παρούσα προγραμματική Περίοδο 2014-2020 οι κατηγορίες των επιλέξιμων έργων/φορέων/είδος συμπράξεων θα μπορούσαν να επεκταθούν ή διαφοροποιηθούν. Και ενώ οι δύο από τους τρεις φορείς συμφωνούν ότι οι κατηγορίες των επιλέξιμων έργων/φορέων/είδος συμπράξεων θα έπρεπε να διαμορφωθούν εξατομικευμένα, σύμφωνα με τους Περιφερειακούς αναπτυξιακούς στόχους τις κάθε Περιφέρειας, ο ένας από αυτούς αναφέρει ότι θα έπρεπε να είναι το ίδιο σε όλες τις Περιφέρειες.

Κατόπιν οι φορείς κλήθηκαν να αναφέρουν τις απόψεις τους σχετικά με τα πλεονεκτήματα της ενσωμάτωσης του JESSICA στην ελληνική πραγματικότητα. Όσο αφορά τα κίνητρα ένταξης στο πρόγραμμα, και οι τρεις συμφωνούν πολύ ή πάρα πολύ με την άποψη ότι η περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων για επενδύσεις ήταν ένα από τα κίνητρα συμμετοχής στο πρόγραμμα. Όσο αφορά σε ποιο βαθμό το κίνητρο διευκόλυνσης συμμετοχής σε αναπτυξιακά προγράμματα, οι απόψεις δίστανται μεταξύ των τριών φορέων, αφού ο ένας πιστεύει ότι ο λόγος αυτός αποτελεί μέτριο κίνητρο, ο δεύτερος λίγο και ο τρίτος πάρα πολύ.

Στην συνέχεια οι φορείς κλήθηκαν να αναφέρουν τις απόψεις τους σχετικά με τα στοιχεία προστιθέμενης αξίας της αξιοποίησης του JESSICA, που ενσωματώνονται στο σύστημα υλοποίησης δημόσιων έργων. Οι απαντήσεις τους έχουν ως εξής:

- Και οι τρεις φορείς πιστεύουν ότι το JESSICA συνέβαλε πολύ ή πάρα πολύ στην κάλυψη χρηματοδοτικών αναγκών για την υλοποίηση μεγάλων αστικών υποδομών, διαχείρισης απορριμμάτων, ενεργειακής απόδοσης κ.α.
- Οι δύο από τους τρεις φορείς συμφωνούν ότι το Jessica ενσωματώνεται στο σύστημα υλοποίησης δημόσιων έργων σε μέτριο βαθμό, μέσω της επιστροφής του επενδυμένου κεφαλαίου στο ΤΑΑ, με μία πιθανότητα επανεπένδυσης-χρηματοδότησης νέων βιώσιμων αναπτυξιακών έργων, ενώ ο ένας από τους φορείς αναφέρει ότι η ενσωμάτωση αυτή επιτυγχάνεται πάρα πολύ.
- Οι δύο από τους τρεις φορείς συμφωνούν πάρα πολύ ότι η ποικιλία και ελαστικότητα των χρηματοοικονομικών εργαλείων και η διάθεση ελκυστικών χρηματοοικονομικών προϊόντων, εύκολα προσβάσιμων σε Δήμους, νοικοκυριά και ιδιωτικές επιχειρήσεις, δίνουν ώθηση στις τοπικές και περιφερειακές οικονομίες, ενώ ένας φορέας πιστεύει ότι αυτό μέτρια γίνεται.

- Και οι τρεις φορείς συμφωνούν ότι η γρηγορότερη πληρωμή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και η εξοικονόμηση πόρων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ενσωματώνονται στο σύστημα υλοποίησης δημόσιων έργων σε μέτριο βαθμό.
- Οι δύο φορείς συμφωνούν ότι η αξιοποίηση της εμπειρίας του ιδιωτικού τομέα και ιδίως της τεχνογνωσίας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στη διαχείριση κεφαλαίων και στη χρηματοδότηση έργων ενσωματώνονται πολύ στο σύστημα υλοποίησης δημόσιων έργων, ενώ ο τρίτος δεν εκφέρει άποψη.
- Και οι τρεις φορείς συμφωνούν πολύ ή πάρα πολύ με την άποψη ότι μέσω του JESSICA ενθαρρύνεται η μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα των αστικών αναπλάσεων και των έργων υποδομής, με κοινωνικοοικονομικά οφέλη.
- Οι απόψεις δίστανται όσο αφορά την καλύτερη διασπορά ικανοποιητικών κοινωνικοοικονομικών ωφελειών, διανομή μερισμάτων και αποδόσεων στους συμμετέχοντες επενδυτές αφού ένας φορέας πιστεύει ότι αυτό γίνεται μέτρια, ένας ότι γίνεται λίγο, και ένας ότι γίνεται πολύ.
- Ένας φορέας πιστεύει ότι βελτιστοποίηση του μεσο-και μακροπρόθεσμου οφέλους και της προστιθέμενης αξίας, επιτυγχάνονται πολύ για το δημόσιο και τους πολίτες, μέσω της εκμετάλλευσης των ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων, ένας πιστεύει ότι επιτυγχάνονται μέτρια και ο τρίτος δεν εκφέρει άποψη
- Ένας φορέας πιστεύει ότι σε μέτριο βαθμό ενσωματώνεται το Jessica στο σύστημα των δημοσίων έργων μέσω της ύπαρξης λιγότερης γραφειοκρατίας και απασχόλησης από τη διαχειριστική Αρχή για την παρακολούθηση και την καθημερινή καταγραφή στοιχείων, μέσω την ανάθεσης της επιλογής έργων και της διαχείρισης πόρων από την ΔΑ, σε εξωτερικό φορέα. Ο δεύτερος φορέας πιστεύει ότι ο βαθμός ενσωμάτωσης για αυτό το στοιχείο είναι πολύς, ενώ ο τρίτος δεν εκφέρει άποψη.

Η διασπορά των απαντήσεων στα τρία πιο πάνω τελευταία στοιχεία δεν μας οδηγεί σε κάποιο συμπέρασμα, δεδομένου του μικρού μεγέθους του δείγματος. Σε λίγα στοιχεία φαίνεται να υπάρχει συμφωνία απαντήσεων, όπως το γεγονός ότι το JESSICA συνέβαλε πολύ ή πάρα πολύ στην κάλυψη χρηματοδοτικών αναγκών για την υλοποίηση μεγάλων αστικών υποδομών, διαχείρισης απορριμμάτων, ενεργειακής απόδοσης, κλπ. και ότι λόγω του προγράμματος υπάρχει σε μέτριο βαθμό λιγότερη γραφειοκρατία και απασχόληση από τη διαχειριστική Αρχή για την παρακολούθηση και την καθημερινή καταγραφή στοιχείων, λόγω της ανάθεσης για την επιλογή των έργων και της διαχείρισης πόρων από την ΔΑ, σε εξωτερικό φορέα.

Στην επόμενη ερώτηση οι φορείς κλήθηκαν να αναφέρουν τις απόψεις τους, αναφορικά με τον βαθμό στον οποίο συγκεκριμένες ενέργειες έχουν αναληφθεί σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης

ώστε το Jessica να διαδραματίσει τον ρόλο αυτό για τον οποίο συστάθηκε από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς στην Προγραμματική Περίοδο την οποία διανύουμε. Οι απαντήσεις εμφανίζουν και εδώ σημαντική διασπορά λόγω του μικρού μεγέθους του δείγματος και έχουν ως εξής:

- Ο καθορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής, κατηγοριών δράσεων και περιοχών παρέμβασης θεωρείται ότι έχει αναληφθεί μέτρια από δύο φορείς και πολύ από έναν φορέα.
- Η διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους ώστε να: -καταγραφούν καλύτερα οι τοπικές ανάγκες και προτεραιότητες, - διερευνηθεί η δυνατότητα μόχλευσης ιδιωτικών πόρων - γίνει κατανοητή η σημασία που έχει ο ανακυκλούμενος χαρακτήρας του JESSICA σε σύγκριση με τις μέχρι τώρα ενισχύσεις υπό την μορφή εφάπαξ επιχορήγησης, πιστεύεται ότι έχει αναληφθεί μέτρια και από τους τρεις φορείς.
- Η αποτελεσματικότητα του οργανωτικού πλαισίου με το οποίο λειτουργεί το JESSICA φαίνεται να υποστηρίζεται μέτρια από δύο φορείς και πολύ από έναν φορέα.
- Η επαρκής αντιμετώπιση θεσμικών εκκρεμοτήτων που θεωρούνται ανασταλτικοί παράγοντες και καθυστερούν την υιοθέτηση και εφαρμογή του JESSICA; (χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός, απαλλοτριώσεις, ανάθεση μελετών, εγκρίσεις, αδειοδοτήσεις, περιβαλλοντικοί όροι κ.α), υποστηρίζεται μέτρια από δύο φορείς και πολύ από έναν.

Τέλος οι φορείς κλήθηκαν να καταγράψουν σύντομα μια αξιολόγηση για την εφαρμογή του JESSICA στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, και τις προσδοκίες τους για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Ένας φορέας δεν απάντησε καθόλου. Ένας φορέας αναφέρει ότι στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, το πρόγραμμα έτρεξε αρκετά καθυστερημένα ωστόσο ήταν ταχύτερες οι διαδικασίες έγκρισης και διαχείρισης του έργου. Για την νέα προγραμματική περίοδο προτείνει ότι το πρόγραμμα πρέπει να τρέξει πιο γρήγορα.

Τέλος ένας φορέας αναφέρει ότι το JESSICA αποτελεί αξιόλογο χρηματοδοτικό εργαλείο και πως έγινε αποδοτική χρήση των κεφαλαίων που δόθηκαν. Για τον ιδιωτικό τομέα ήρθε λίγο αργά, αλλά στην κατάλληλη περίοδο, την στιγμή δηλαδή που σταμάτησαν οι δανειοδοτήσεις από τις τράπεζες λόγω των ελέγχων κεφαλαίου, ευνοώντας την απορρόφηση των πόρων. Ωστόσο ο φορέας αυτός πιστεύει ότι οι δημόσιοι φορείς της χώρας δεν ήταν έτοιμοι να το διαχειρισθούν και πως το γεγονός ότι έγινε προσπάθεια από τα ΤΑΑ να προσελκύσουν τους Δημόσιους φορείς πρώτα ήταν λάθος. Για την νέα προγραμματική περίοδο δύο από τους τρεις φορείς προτείνουν την επιτάχυνση των διαδικασιών, και ο ένας φορέας σχολιάζει να μην υπάρξει προτεραιότητα του δημοσίου έναντι του ιδιωτικού τομέα.

Κεφάλαιο 4^ο Εξαγωγή Συμπερασμάτων - Προτάσεις

Η μικρή και σύντομη εφαρμογή του Jessica στην Ελλάδα στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, αποτέλεσε σημαντικό περιοριστικό παράγοντα στην συλλογή δεδομένων για την αξιολόγηση της χρήσης του, ως χρηματοδοτικό εργαλείο στην παρούσα εργασία. Οι διαδικασίες εισαγωγής του, από την υπογραφή των συμβάσεων, μέχρι και την έγκριση των κρατικών καθεστώτων, εφαρμόστηκαν με σημαντική καθυστέρηση και δεδομένου ότι το πρόγραμμα είχε περίοδο εφαρμογής μέχρι το τέλος του 2013, ο εναπομείναν χρόνος για την υλοποίηση των συμβάσεων ήταν πολύ μικρός.

Παράλληλα η πρόσφατη εφαρμογή του JESSICA ενδεχομένως δεν έχει δώσει την δυνατότητα στους κρατικούς φορείς, να συγκεντρώσουν στοιχεία σχετικά με την αποτίμηση της χρήσης του. Ως εκ τούτου οι πληροφορίες που υπάρχουν δημοσιευμένες, από επίσημες πηγές σχετικά με το αντίκτυπο που είχε το JESSICA, είναι αρκετά περιορισμένες. Αξιοσημείωτη είναι η έλλειψη δεδομένων σχετικά με τα έργα που αξιολογήθηκαν, και τα ποσοστά αυτών που εγκρίθηκαν και απορρίφθηκαν. Η γνώση των πληροφοριών αυτών θα ήταν ιδιαίτερα σημαντική ώστε να μπορέσουμε να αποφανθούμε σχετικά με την ζήτηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού, τον ρόλο που διαδραμάτισαν τόσο τα ΤΑΑ σε αυτόν, όσο και οι φορείς υλοποίησης. Η άντληση στοιχείων αναφορικά με την ποιότητα των προτάσεων, τις ενδεχόμενες αδυναμίες τους, τους λόγους απόρριψης, την αναλογία προέλευσης μεταξύ του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα επίσης θα ήταν σημαντική. Οι πληροφορίες αυτές θα μας παρείχαν γνώση σχετικά με τον βαθμό αποδοχής του χρηματοδοτικού εργαλείου στην χώρα μας, τον βαθμό στον οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο αστικής ανάπτυξης και των σημείων της διαδικασίας υλοποίησης που απαιτούν διορθώσεις.

Ο περιορισμός στην συλλογή πληροφοριών τονίστηκε και μέσα από την εφαρμογή της μικρού εύρους εμπειρικής έρευνας που διεξαγάγαμε σχετικά με τη διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με τα προβλήματα και τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν σε όλη την διαδικασία εφαρμογής των έργων. Οι φορείς υλοποίησης είναι μέχρι στιγμής 7 στις 3 εξεταζόμενες Περιφέρειες, και στην έρευνα συμμετείχαν οι τρεις μόνο, γεγονός που υπέδειξε την μικρή πρόθεση ενασχόλησης με την έρευνα, και ακολούθως οδήγησε στην εξαγωγή μη ασφαλών συμπερασμάτων για αρκετά από τα ερευνητικά ερωτήματα που θέσαμε. Ακόμα και στην περίπτωση που όλοι οι φορείς συμμετείχαν στην έρευνα, και πάλι ο αριθμός του δείγματος θα ήταν μικρός ώστε να μπορέσουμε να αποκομίσουμε μια συνολική εικόνα σχετικά με την αποτίμηση της

εφαρμογής του χρηματοδοτικού εργαλείου στην Ελλάδα. Οι πληροφορίες που δεν καταφέραμε να συλλέξουμε σχετικά με τα παραπάνω θέματα, ενδέχεται μελλοντικά να είναι πλήρως διαθέσιμες, όταν ολοκληρωθεί και η υλοποίηση των τελευταίων έργων. Ως εκ τούτου μελλοντικές έρευνες παρόμοιες με την δική μας θα μπορούσαν να μελετήσουν το θέμα σε περισσότερο βάθος και με βάση έγκυρα στατιστικά στοιχεία.

Παρ' όλα αυτά τα αποτελέσματα της έρευνας σε κάποιο βαθμό φαίνεται να συνάδουν με τα ευρήματα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Το πρώτο και σημαντικότερο εύρημα αφορά την καθυστέρηση της εφαρμογής του JESSICA στην Ελλάδα, γεγονός το οποίο αποδίδεται στην έλλειψη εμπειρίας των ΤΑΑ και γενικότερα των κυβερνητικών αρχών, στην εφαρμογή παρόμοιου χρηματοδοτικού εργαλείου στο παρελθόν. Η καθυστερημένη εισαγωγή του στην Ελλάδα, είχε ως αποτέλεσμα οι διαδικασίες αξιολόγησης των έργων να γίνουν με ταχείς ρυθμούς. Αποψη η οποία υποστηρίζεται και από τα στελέχη των φορέων υλοποίησης στα οποία έγινε η εμπειρική έρευνα. Δεδομένου του μικρού χρονικού διαστήματος εφαρμογής, οι διαδικασίες έγκρισης των έργων έγιναν επίσης με γρήγορους ρυθμούς, ώστε να μην βγουν εκτός προθεσμιών και οι φορείς να μπορέσουν να λάβουν έγκαιρα χρηματοδότηση. Η έλλειψη εμπειρίας της χώρας στο θέμα αυτό αναγνωρίζεται και από τα στελέχη των φορέων σχετικά με την καθυστέρηση της εφαρμογής, τα οποία ανέφεραν έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού στους φορείς υποβολής, το οποίο με την σειρά του δεν οδήγησε στην υποβολή αξιόλογων προτάσεων έργων για το JESSICA στην Ελλάδα. Για την επόμενη προγραμματική περίοδο τα στελέχη τόνισαν ότι οι διαδικασίες του προγράμματος πρέπει να τρέξουν πιο γρήγορα, κάτι που αναμένεται να γίνει σε κάποιο βαθμό, αφού ήδη τα ΤΑΑ των Περιφερειών που μελετήσαμε, έχουν αποκτήσει κάποια εμπειρία.

Ωστόσο η μη υποβολή αξιόλογου αριθμού προτάσεων φαίνεται να υποστηρίζεται και από άλλους παράγοντες και όχι μόνο από την έλλειψη εμπειρίας της χώρας, όπως ήταν ο φόβος και η αβεβαιότητα των επενδυτών απέναντι σε αυτό το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο. Αυτό υποστηρίζεται τόσο από τα στελέχη των φορέων υλοποίησης, όσο και από την θεωρητική επισκόπηση του θέματος, όπου αναφέρεται ότι τα μικρά ποσοστά απορρόφησης της χρηματοδότησης σε κάποιες περιφέρειες, ήταν το γεγονός ότι την ίδια περίοδο υπήρχε διαθεσιμότητα πόρων και από άλλες πηγές, οι οποίες ήταν ήδη καλά γνωστές και εφαρμοσμένες. Αντίθετα η εφαρμογή του εργαλείου JESSICA με ανακυκλούμενες πιστώσεις, ήταν κάτι που δεν είχε εφαρμοστεί ξανά στην Ελλάδα στον τομέα της αστικής ανάπτυξης.

Επίσης η πολιτική και οικονομική αστάθεια που επικρατεί στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια φαίνεται να έχει λειτουργήσει τόσο ως κίνητρο για την εφαρμογή του JESSICA στην Ελλάδα, όσο και ως αντικίνητρο σε κάποιες περιπτώσεις. Πιο αναλυτικά και ενώ μέσα από την

εμπειρική διερεύνηση προτάσσεται ότι οι δυσκολίες χρηματοδότησης και η έλλειψη ρευστότητας στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα λειτούργησε ως κίνητρο από τους φορείς υλοποίησης, στην βιβλιογραφία αναφέρεται ότι η οικονομική αστάθεια σε συνδυασμό με την καινοτομία του προγράμματος ήταν παράγοντες που λειτούργησαν ανασταλτικά και συντέλεσαν στον μικρό βαθμό συμμετοχής (Grant Thornton, 2016).

Επίσης η σύντομη διάρκεια του προγράμματος στην προηγούμενη προγραμματική, δεν επέτρεψε στους εμπλεκόμενους φορείς να το κατανοήσουν σε βάθος, το οποίο επίσης επηρέασε και την αποδοτικότητα των έργων. Η άποψη αυτή τονίζεται και από μέρη που ενεπλάκησαν άμεσα στην διαδικασία αξιολόγησης των έργων σε μια από τις Περιφέρειες τις οποίες μελετήσαμε. Συγκεκριμένα ο Παπαϊωάννου Γ., ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος του Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης JESSICA της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας, πολύ πρόσφατα σε συνέντευξη του είχε δηλώσει επ' αυτού ότι από την στιγμή που ο σκοπός του προγράμματος κατανοηθεί πλήρως από τους εμπλεκόμενους φορείς της χώρας μας, τότε το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής JESSICA καθώς και χρηματοοικονομικά εργαλεία της επόμενης προγραμματικής περιόδου με την ίδια φιλοσοφία, θα μπορούσαν να αποτελέσουν σημαντικά αναπτυξιακά εργαλεία για την Ελλάδα(Παπαϊωάννου, 2014).

Ο κ. Παπαϊωάννου τονίζει επίσης στην συνέντευξη του το γεγονός ότι στο πλαίσιο του JESSICA δεν υπεγράφησαν ικανοποιητικός αριθμός ΣΔΙΤ. Στις Περιφέρειες που μελετήσαμε, μόνο ένα από τα επτά έργα που εγκρίθηκαν, είχε συνάψει ΣΔΙΤ. Σύμφωνα με τον Παπαϊωάννου αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι κάποιοι φορείς της Αυτοδιοίκησης εμφανίζονται επιφυλακτικοί ως προς τα έργα ΣΔΙΤ. Αυτό συμβαίνει επειδή υπάρχουν αρκετά ερωτηματικά σε σχέση με την κατανομή των πόρων, τη σύνδεση με το νομικό πλαίσιο των δημόσιων έργων, τη μελλοντική επιβάρυνση του Δημοσίου, τη χρονοβόρα και σύνθετη διαδικασία κτλ. Επιπλέον, υπάρχουν επιφυλάξεις αν οι κρίσιμες για το κοινωνικό σύνολο υποδομές θα περάσουν στην άμεση κατοχή ιδιωτών με αυξημένο ενδεχομένως κόστος για τους πολίτες(Παπαϊωάννου, 2014).

Αναφορικά με την αποτίμηση του εργαλείου για την προηγούμενη προγραμματική περίοδο ο κ. Παπαϊωάννου αναφέρει ότι ήδη γίνονται όλες οι ενέργειες για την καταγραφή των προβλημάτων που ανέκυψαν στην προηγούμενη περίοδο, προκειμένου να γίνουν βελτιώσεις στο υφιστάμενο πλαίσιο του JESSICA. Παράλληλα προτείνει μια σειρά από βελτιώσεις που πρέπει να γίνουν ώστε το JESSICA να είναι αξιοποιήσιμο στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στις επόμενες προγραμματικές περιόδους. Οι προτεινόμενες αλλαγές αφορούν (Παπαϊωάννου, 2014):

- 1) την επέκταση του αντικειμένου, το πρόγραμμα δηλαδή να μην αφορά μόνο σε αστική ανάπτυξη αλλά ευρύτερες υποδομές όπου υπάρχει προοπτική ανάπτυξης, όπως αιολικά

- πάρκα, εγκαταστάσεις αφαλάτωσης αλλά και επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα με εξαγωγικό χαρακτήρα (τρόφιμα όπως λάδι, κρασί, φέτα),
- 2) την επαύξηση των διαθέσιμων πόρων από τα υφιστάμενα €258 εκ. για ολόκληρη την επικράτεια,
 - 3) την κάλυψη όλης της επικράτειας, αφού στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο δεν περιλάμβανε την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, δηλαδή τις Κυκλάδες και τα Δωδεκάνησα) και
 - 4) την αύξηση του ύψους χρηματοδότησης ανά έργο.

Σημαντική είναι και η συνέντευξη του κ. Μυρτάκη, ο οποίος είναι Α' Αντιπρόεδρος στην Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα και Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης Κρήτης. Αν και η έρευνα μας δεν εστίασε στην Περιφέρεια Κρήτης, εντούτοις αξίζει να αναφέρουμε κάποιες από τις πολύ σημαντικές του απόψεις σχετικά με την αποτίμηση της εφαρμογής του χρηματοδοτικού εργαλείου JESSICA στην Ελλάδα, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, από όπου τονίζεται για ακόμα μια φορά το γεγονός ότι η εμπειρία που έχει ήδη αποκτηθεί, θα οδηγήσει σε καλύτερη διαχείριση των πόρων του προγράμματος στις επόμενες προγραμματικές περιόδους (Μυρτάκης, 2014).

Η Παγκρήτια Τράπεζα είχε αναλάβει τη διαχείριση συνολικά περίπου 15 εκατ. ευρώ από το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA. Έως τα τέλη Αυγούστου είχαν γίνει εκταμιεύσεις για δύο έργα συνολικού ποσού €1.046.440 (με κεφάλαια JESSICA ποσού €373.220 και κεφάλαια συγχρηματοδότησης €673.220), εκ των οποίων το ένα έχει ολοκληρωθεί. Τα έργα που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα αφορούν τον τομέα του τουρισμού και την δημιουργία χώρου στάθμευσης στο κέντρο Χανίων, ενώ αναμένεται να υλοποιηθούν ακόμα δύο έργα στον τομέα της υγείας, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση των υποδομών πρόνοιας, της υγείας των πολιτών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων (Μυρτάκης, 2014). Βλέπουμε ότι τα έργα που υλοποιήθηκαν και αναμένεται να ολοκληρωθούν στην Περιφέρεια Κρήτης είναι σε διαφορετικούς τομείς από αυτούς των Περιφερειών στην Βόρεια Ελλάδα, στις οποίες εστίασαμε στην παρούσα εργασία.

Ο Μυρτάκης (2014), τονίζει επίσης τα πλεονεκτήματα της κατοχύρωσης των συμβάσεων ΣΔΙΤ, προκειμένου να αρθούν οι επιφυλάξεις πολλών αιρετών της Αυτοδιοίκησης να προχωρήσουν σε Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Κάνει επίσης λόγο και για την θετική επίδραση των έργων που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα και αναμένεται να ολοκληρωθούν, αναφέροντας ότι προσφέρουν προστιθέμενη αξία, δημιουργώντας ανάπτυξη, νέες θέσεις εργασίας, σταθερή ροή επενδύσεων και μεταφορά τεχνογνωσίας από τον ιδιωτικό στον δημόσιο τομέα.

Επίσης αναφέρει ότι οι υπάρχουσες οικονομικές συνθήκες στην χώρα, ήταν από μια πλευρά ανασταλτικές στην αξιοποίηση του JESSICA ως χρηματοδοτικού μηχανισμού, δεδομένης της δυσκολίας εξεύρεσης βιώσιμων επενδύσεων για την εφαρμογή του εργαλείου και την επίτευξη βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, λόγω προβλημάτων ρευστότητας κυρίων των φορέων και του Τραπεζικού κλάδου. Ωστόσο καταλήγει ότι παρ' όλα αυτά το Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής JESSICA παρέχει τη δυνατότητα και την ευελιξία, στη δύσκολη αυτή οικονομική συγκυρία, για τη χρηματοδότηση μεγάλου εύρος δαπανών, με τη μορφή δανεισμού και ιδίων κεφαλαίων.

Ένας ακόμα σημαντικός περιορισμός που γίνεται εμφανής από την μελέτη των έργων που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα στις Περιφέρειες που μελετήσαμε, και αποτελεί σημαντικό σημείο προβληματισμού είναι ότι αρκετά από τα έργα δεν συνδέονταν άμεσα με την αστική ανάπτυξη και δεν υπήρχε συμβατότητα με τα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα. Το γεγονός αυτό τονίζεται και από τον Ραγκούση (2013), διευθύνων σύμβουλο στην Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε. (Πληροφόρηση, Επιμόρφωση, Τοπική Ανάπτυξη ΑΕ)., ο οποίος προτάσσει ότι στην επόμενη προγραμματική περίοδο η επιλογή των επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο του JESSICA, θα πρέπει να γίνεται περισσότερο εστιασμένα, ώστε να μην επιλέγονται έργα προς χρηματοδότηση που δεν συνδέονται με την αστική ανάπτυξη.

Παράλληλα ο Ραγκούσης (2013) προτείνει ότι τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης θα πρέπει να κάνουν όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να προσελκύσουν το επενδυτικό ενδιαφέρον για το JESSICA σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, το ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και την ΚΕΔΕ (Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας). Οι προτάσεις που θα συγκεντρωθούν θα πρέπει να αξιολογηθούν και να ομαδοποιηθούν με βάση τον ανταποδοτικό τους χαρακτήρα, ενώ οι δημόσιοι φορείς και συγκεκριμένα οι ΟΤΑ θα πρέπει να κάνουν ενέργειες για την προβολή των σχεδίων αυτών, με απώτερο σκοπό την προσέλκυση μεγαλύτερου επενδυτικού ενδιαφέροντος.

Στην παραπάνω άποψη συνηγορεί και ο κος Κωνσταντίνος Σταυρίδης, ειδικός συνεργάτης της Εθνικής Τράπεζας για το χρηματοδοτικό εργαλείο Jessica. Αναφέρει χαρακτηριστικά ότι το Jessica εξοικειώνει τους ΟΤΑ στην κουλτούρα των ανταποδοτικών έργων και της επιστρεφόμενης χρηματοδότησης, κάτι από μόνο του έχει σημαντική προστιθέμενη αξία, δεδομένου του ότι από την επόμενη Προγραμματική Περίοδο, αρκετά μεγαλύτερο ποσοστό των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων θα διοχετεύεται μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων και όχι με την συνήθη μορφή της επιχορήγησης (Σταυρίδης, 2014).

Τέλος όσο αφορά στους ΟΤΑ δεδομένης της εμπειρίας της εφαρμογής του JESSICA κατά την διάρκεια της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου, προτείνεται (Σταυρίδης, 2014):

- 1) Οι Περιφέρειες να επικοινωνήσουν στους Δήμους πιο άμεσα την χρήση των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως το Jessica και παράλληλα να εξασφαλίστούν και διατεθούν πόροι για την ωρίμανση των έργων που επιθυμούν να εντάξουν οι Δήμοι (π.χ. εκπόνηση μελετών, προετοιμασία τευχών δημοπράτησης).
- 2) Τα ολοκληρωμένα σχέδια αστικής ανάπτυξης των Δήμων πρέπει να είναι περισσότερο εστιασμένα στην υλοποίηση έργων βασικών αστικών υποδομών, όπως π.χ. διαχείριση απορριμμάτων, και λιγότερο σε έργα αξιοποίησης δημοτικών ακινήτων με σημαντικό κίνδυνο αγοράς και αμφίβολα επιχειρηματικά σχέδια.
- 3) Όσο αφορά σε έργα ιδιωτών, λόγω του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των παρεμβάσεων που χρηματοδοτεί το Jessica, είναι απαραίτητο τα έργα να έχουν σύμφωνη γνώμη των Δήμων στους οποίους υλοποιείται το έργο.
- 4) Τέλος παράλληλα με όλα τα παραπάνω πρέπει να υπάρχει σαφές και επεξεργασμένο επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και δέσμευση του φορέα για την στήριξη του έργου με επαρκές ύψος ιδίων κεφαλαίων.

Ολοκληρώνοντας εκτιμούμε πως επίκαιρες παραμένουν οι προτάσεις στελεχών της ΕΤΕπ (Χρήστος Κοντογεώργιος, επικεφαλής Jessica Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, και Ηλίας Παπαγεωργίου υπεύθυνος του Ταμείου Χαρτοφυλακίου Jessica Ελλάδος Ηράκλειο 2011):

Για τις πόλεις

- Να συζητήσουν τις διάφορες πλευρές του έργου, κυρίως με τις Διαχειριστικές Αρχές (αμφίδρομα...)
- Να προετοιμάσουν τα έργα (σε συνεργασία με ιδιώτες συνεταιίρους) για ...διασφάλιση ανακύκλωσης
- Να σχηματοποιήσουν υπάρχον ή νέο ΟΣΑΑ
- Να ξεκινήσουν άμεσα την προετοιμασία έργων

Για τα υποψήφια Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης

- Να εξοικειωθούν με το Επιχειρησιακά Προγράμματα
- Να δημιουργήσουν χαρτοφυλάκιο έργων για υποβολή με το Επιχειρησιακό Σχέδιο κατά τη διάρκεια διαγωνισμού για το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης
- Να συζητήσουν με Δήμους/πόλεις για ολοκληρωμένα σχέδια αστικής ανάπτυξης και τις προοπτικές για να συμπεριλάβουν έργα που δημιουργούν έσοδα

Για τους κύριους των έργων

- Να εξοικειωθούν με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα
- Να προετοιμάσουν σωστά τα έργα που δημιουργούν έσοδα-Μελέτη σκοπιμότητας / επιχειρηματικό σχέδιο του έργου
- Να συζητήσουν με την πόλη/ το δήμο τις προοπτικές να συμπεριληφθούν τα έργα σε ένα ΟΣΑΑ
- Να ξεκινήσουν άμεσα την προετοιμασία των έργων

Βιβλιογραφία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βενιέρης Ι.,(2007), *ΣΔΙΤ-Συμπράξεις Δημοσίου & Ιδιωτικού Τομέα-Το Συμβατικό Πλαίσιο*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

Πολύζος Σ. (2015). *Αστική Ανάπτυξη*. Αθήνα: Κριτική

Πρέζα Ε., Μεταξάς Θ., (2013), *Οι συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα ως αναπτυξιακό εργαλείο της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης: μια εμπειρική διερεύνηση στις Ελληνικές Περιφέρειες*. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Baun, M., & Marek, D. (2014). *Cohesion policy in the European Union*. Palgrave Macmillan.

Benedetto, G., & Milio, S. (Eds.). (2012). *European Union budget reform: institutions, policy and economic crisis*. Springer.

Bollen, F. (1997). Cohesion Policy in an Ever Larger Union. *EIPASCOPE*, 1997(3), 1-5.

Dąbrowski, M. (2015). ‘Doing more with less’ or ‘doing less with less’? Assessing EU cohesion policy’s financial instruments for urban development. *Regional Studies, Regional Science*, 2(1), 73-96.

Kalvet, T., Vanags, A., & Maniokas, K. (2012). Financial engineering instruments: the way forward for cohesion policy support? Recent experience from the Baltic states. *Baltic Journal of Economics*, 12(1), 5-22.

Kreuz, C., & Nadler, M. (2011). *UDF typologies and governance structures in the context of JESSICA implementation*. Brussels: DG REGIO

Manzella, G. P., & Mendez, C. (2009). *The turning points of EU Cohesion policy*. Brussels: European Commission.

Michie R and Wishlade F (2011). *Between Scylla and Charybdis: Navigating financial engineering instruments through Structural Fund and State aid requirements*, IQNet Thematic Paper No. 29(2), European Policies Research Centre, University of Strathclyde, Glasgow.

Nugent, N. (2010). *The government and politics of the European Union*. PalgraveMacmillan.

Porretta, P., & Pes, G. (2016). *Microfinance, EU Structural Funds and Capacity Building for Managing Authorities: A Comparative Analysis of European Convergence Regions*. Springer.

Saravelos, G. (2007). The success of EU cohesion policy: the case of Greece and Ireland. In *Proceedings of the Third Observatory Symposium on Contemporary Greece*.

Schneidewind P., Radzyner A., Hahn M., Gaspari E. (2013). *Financial Engineering Instruments in Cohesion Policy*. European Parliament

Servulo and Associados – European Investment Bank (2009) *Study on the Legal Implementation of JESSICA in Portugal*.

Triantafyllopoulos N. (2009). *The possibilities of PPPs in urban regeneration projects in Greece, Proceedings of the 2nd congress of Regional and Urban Planning and Development Congress*, Volos.

Triantafyllopoulos, N., & Alexandropoulou, I. (2010). Land-based financing of the EU JESSICA Initiatives. In *17 th Annual European Real Estate Society conference* (pp. 23-26).

Webb, S., Hummerstone, E., Karlsson, A.-K., Hirst, P., & Blin, A.-S. (2011). *JESSICA for smart and sustainable cities*. Horizontal Study. Background Paper. Luxemburg: EIB.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ/ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

Αθηναϊκό Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων. (2017). Η Δυτ. Μακεδονία, η 1τη περιοχή στην Ελλάδα με Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Απορριμμάτων. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.amna.gr/articlep/142872/I-Dut.-Makedonia--i-1ti-periochi-stin-Ellada-me-Olokliromeno-Sustima-Diacheirisis-Aporrimmaton> [Πρόσβαση 07/03/2017]

Έθνος online (2016). Θεσσαλονίκη: *Νέος φωτισμός σε κεντρικούς δρόμους μέσω του προγράμματος Jessica*. Διαθέσιμο στην δ/νση http://www.ethnos.gr/koinonia/arthro/thessaloniki_neos_fotismos_se_kentrikous_dromous_meso_tou_programmatos_jessica-64378068/ [Πρόσβαση 03/03/2017]

Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας, (2006). *Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υποβολή φακέλου πρότασης για χρηματοδότηση έργων από το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης*, Διαθέσιμο στην δ/νση <http://www.ibg.gr/IBGPublicSite/Forms/Greek/JessicaTAAMTH.aspx> [Πρόσβαση 20/01/2017]

Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας, (2012). *Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης (ΤΑΑΜΘ)*. Διαθέσιμο στην δ/νση <http://www.ibg.gr/IBGPublicSite/Forms/Greek/JessicaTAAMTH.aspx> [Πρόσβαση 02/03/2017]

Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας, (2012). *Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (ΤΑΑΔΜ)*. Διαθέσιμο στην δ/νση <http://www.ibg.gr/IBGPublicSite/Forms/Greek/JessicaTAADM.aspx> [Πρόσβαση 02/03/2017]

Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας, (2014). *Δελτίο τύπου. Υπεγράφη η πρώτη σύμβαση χρηματοδότησης έργου στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Jessica*. Διαθέσιμο στην δ/νση http://www.ibg.gr/IBGPublicSite/Files/20140731_3FF00D7E1AC342028DB2B754AB78E6AB.pdf [Πρόσβαση 02/03/2017]

European Court of Auditors –ECA, (2015), *Are financial instruments a successful and promising tool in the rural development area?*, Special Report, Luxembourg. Διαθέσιμο στην δ/νση http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_05/SR15_05_EN.pdf [Πρόσβαση 22/01/2017] European Commission – EC, (2008), *Final Report Jessica Evaluation Study For Greece On Behalf Of European Investment Bank*, Διαθέσιμο στη δ/νση <http://www.eib.org/attachments/greece-final-report-dtz.pdf> [Πρόσβαση 22/01/2017]

European Commission – EC, (2013), *Financial Instruments in Cohesion Policy*, Διαθέσιμο στη δ/νση [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/495870/IPOL-REGI_ET\(2013\)495870_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/495870/IPOL-REGI_ET(2013)495870_EN.pdf) [Πρόσβαση 24/01/2017] European Commission – EC, (2014), *Financial Instruments in Cohesion Policy*, Διαθέσιμο στη δ/νση http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_en.pdf [Πρόσβαση 24/01/2017]

European Commission – EC, (2016), *European Regional Development Fund*, Διαθέσιμο στη δ/http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/ [Πρόσβαση 24/01/2017]

European Commission – EC, European Investment Bank, (2010), *JESSICA Instruments for Energy Efficiency in Greece*, Διαθέσιμο στην δ/νση <https://www.jessicafund.gr/wp-content/uploads/jessica-instruments-for-energy-efficiency-in-greece-en.pdf> [Πρόσβαση 18/01/2017]

European Investment Bank (EIB) , (2011). *Call for Expressions of Interest: ref. VP-959. JESSICA Holding Fund Greece Selection of Urban Development Funds*. Διαθέσιμο στην δ/νση http://www.eib.org/attachments/eoi/vp959_tor_en.pdf [Πρόσβαση 02/03/2017]

Grand Thornton (2016). *Επικαιροποίηση της εκ των προτέρων αξιολόγησης (ex ante assessment) για τον εκ νέου σχεδιασμό και εφαρμογή των χρηματοδοτικών εργαλείων της ΠΠ 20142020 βάσει των νέων δεδομένων της ελληνικής οικονομίας*. Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού, Διαθέσιμο στην δ/νση <https://www.espa.gr/el/pages/elibraryFS.aspx?item=2378> [Πρόσβαση 02/03/2017]

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ.966/2012 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 25ης Οκτωβρίου 2012 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, Διαθέσιμο στη δ/νση <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:EL:PDF> [Πρόσβαση 22/01/2017] ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, Διαθέσιμο στη δ/νση www.epdm.gr/Uploads/Files/files_for_content/kn1083.pdf [Πρόσβαση 22/01/2017]

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 5ης Ιουλίου 2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999, Διαθέσιμο στη δ/νση https://2007-2013.espa.gr/elibrary/1080_2006_consolidated_el.pdf [Πρόσβαση 22/01/2017]

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 8ης Δεκεμβρίου 2006, Διαθέσιμο στη δ/νση http://www.epdm.gr/Uploads/Files/files_for_content/kn1828.pdf [Πρόσβαση 22/01/2017]

Κατανομή των Πόρων στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου JESSICA. (2016). Διαθέσιμο στη δ/ση <https://www.jessicafund.gr/index.php/jessica-in-greece/action-plan/allocation-of-resource/> [Πρόσβαση 22/02/2017]

Μαντζούφας Ν. (2014). Συμπράττοντας για την Ανάπτυξη, ΣΔΙΤ. Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα. Διαθέσιμο στη δ/ση http://www.sdit.mnec.gr/sites/default/files/assets/1.x_Ex_x_x.pdf [Πρόσβαση 22/02/2017]

Μυρτάκης Ν. (2014). Βελτιώνουμε τις υποδομές και δημιουργούμε νέες θέσεις εργασίας μέσω JESSICA. Διαθέσιμο στην δ/ση <http://www.aftodioikisi.gr/proto-thema/n-mirtakis-pagkritia-trapeza-veltionoume-tis-ipodomes-kai-dimiourgoume-nees-theseis-ergasias-meso-jessica/> [Πρόσβαση 03/03/2017]

Παπαιωάνου Γ. (2014). Το JESSICA είναι σημαντικό αναπτυξιακό εργαλείο – Αρκεί να κατανοηθεί πλήρως από τους ΟΤΑ. Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.aftodioikisi.gr/proto-thema/g-papaioannou-trapeza-peiraios-to-jessica-einai-simantiko-anaptixiako-ergaleio-arkei-na-katanoitheipliros-apo-tous-ota/> [Πρόσβαση 3/03/2017]

Προεδρικό διάταγμα 60/2007 - ΦΕΚ 64/Α'/16.3.2007, Διαθέσιμο στην δ/ση http://www.dsnet.gr/Epikairothta/Nomothesia/pd60_07.htm [Πρόσβαση 3/03/2017]

Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2005. Διαθέσιμο στη δ/ση http://www.epdm.gr/Uploads/Files/files_for_content/pd60.pdf [Πρόσβαση 3/03/2017]

PWC, (2014), Χρηματοδότηση μέσω καινοτόμων χρηματοδοτικών εργαλείων στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020, ΣΕΣΜΑ. Διαθέσιμο στη δ/ση www.sesma.gr/el/to-ergomas/erevnes.../19_42b7ceaf621e80c0b481d9d561023b24 [Πρόσβαση 3/03/2017]

Ραγκούσης Σ. (2013). Χρηματοδοτικά προγράμματα Elena&Jessica. Διαθέσιμο στην δ/ση <https://www.slideshare.net/PolisConference/elena-jessica> [Πρόσβαση 3/03/2017]

Σταυρίδης Κ. (2014). Χωρίς το JESSICA κοινωνικά επιθυμητά έργα δεν θα ήταν βιώσιμα. Διαθέσιμο στην δ/ση <http://www.aftodioikisi.gr/proto-thema/k-stavridis-ethniki-trapeza-xoris-to-jessica-koinonika-epithimita-erga-den-tha-itan-viosima/> [Πρόσβαση 07/03/2017]

Τράπεζα Πειραιώς (2012). *Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για τη χρηματοδότηση επιλέξιμων έργων στο Πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Jessica» Για Την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. ενεργώντας ως «Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».* Διαθέσιμο στη δ/ση www.piraeusbank.gr/~media/Gr/Megales-Epiheiriseis/Files/Jessica_Macedonia_Invitation.pdf [Πρόσβαση 22/01/2017]

Τράπεζα Πειραιώς (2014). *Δελτίο Τύπου. Υπεγράφη η πρώτη σύμβαση χρηματοδότησης έργου στην Κεντρική Μακεδονία στο πλαίσιο του JESSICA.* Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.piraeusbankgroup.com/el/press-office/press-release/2014/03/jessica> [Πρόσβαση 2/03/2017]

Τράπεζα Πειραιώς (2014). *Δελτίο Τύπου. Υπογραφή δύο συμβάσεων χρηματοδότησης έργων στην Κεντρική Μακεδονία στο πλαίσιο του JESSICA.* Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.piraeusbankgroup.com/el/press-office/press-release/2014/12/ypografi-2-simvasewn-xrimatodotisis> [Πρόσβαση 2/03/2017]

Τράπεζα Πειραιώς (2015). *Δελτίο Τύπου. Υπογραφή μιας σύμβασης χρηματοδότησης Έργου στην Κεντρική Μακεδονία στο Πλαίσιο του Jessica.* Διαθέσιμο στη δ/ση <http://www.piraeusbankgroup.com/el/press-office/announcement/2015/10/jessica> [Πρόσβαση 2/03/2017]

Τι είναι η πρωτοβουλία JESSICA, Διαθέσιμο στη δ/ση <https://www.jessicafund.gr/index.php/about-jessica/what-is-jessica/> [Πρόσβαση 24/01/2017]

Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού (2015), *Συμπράξεις Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα.* Διαθέσιμο στη δ/ση http://websdit.ypes.gr/fileadmin/documents/ppp_briefguide_gr.pdf [Πρόσβαση 24/01/2017]

Ward T (2012). *Expert evaluation network 2012. The use of the ERDF to support Financial Engineering Instruments. A report to the European Commission Directorate-General for Regional Policy.* Διαθέσιμο στην δ/ση http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert_innovation/2012_evalnet_fei_synthesis_final.pdf [Πρόσβαση 24/01/2017]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μεθοδολογία Έρευνας

Σκοπός και Ερευνητικά Ερωτήματα

Σκοπός της εμπειρικής μελέτης και κεντρικό ερώτημα στην παρούσα εμπειρική μελέτη, αποτελεί η διερεύνηση του βαθμού, στον οποίο ο χρηματοδοτικός μηχανισμός JESSICA Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas), μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικά αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, αλλά και ο βαθμός κατανόησης και αποδοχής του, από την Τοπική και Περιφερειακή αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Με βασικό άξονα τον σκοπό της εμπειρικής μελέτης, τέθηκαν τρεις επιμέρους στόχοι. Ο πρώτος στόχος (Α) αφορά στην διερεύνηση της αποτύπωσης των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του Jessica στην Ελλάδα, μέσα από δεδομένα που αντλήθηκαν από τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ), τα οποία συγχρηματοδότησαν τα έργα που υλοποιήθηκαν, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013. Ο δεύτερος στόχος (Β) είναι η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των ΤΑΑ σχετικά με την συμβολή του χρηματοδοτικού μηχανισμού Jessica στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013. Ο τρίτος στόχος (Γ) εστιάζει αφενός στην διερεύνηση της αποτύπωσης των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του Jessica στην Ελλάδα, μέσα από δεδομένα που αντλήθηκαν από τους φορείς υλοποίησης, και αφετέρου στην διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης σχετικά με τα προβλήματα και τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν σε όλη την διαδικασία εφαρμογής των έργων.

Αρχικά λοιπόν και σε ότι αφορά τον πρώτο ερευνητικό στόχο (Α), η αποτύπωση της εφαρμογής του Jessica στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, παρουσιάζεται μέσα από την καταγραφή του συνολικού αριθμού των έργων για τα οποία έγιναν αιτήσεις, διαχωριζόμενα σε αυτά που εγκρίθηκαν και τελικά υλοποιήθηκαν και σε αυτά που απορρίφθηκαν από τα ΤΑΑ, του μείγματος χρηματοδότησης που ακολουθήθηκε, του είδους των έργων και των μορφών συνεργασίας που ακολουθήθηκαν. Ως εκ τούτου τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν για την κάλυψη του πρώτου ερευνητικού στόχου ήταν τα εξής:

- A1. Η διερεύνηση του συνολικού αριθμού των έργων που υλοποιήθηκαν ανά ΤΑΑ και του προϋπολογισμού τους.

- A2. Η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μείγματος, που χρησιμοποιήθηκε στα εγκεκριμένα έργα ανά ΤΑΑ.
- A3. Η διερεύνηση του είδους των εγκεκριμένων έργων που χρηματοδοτήθηκαν ανά ΤΑΑ.
- A4. Η διερεύνηση του αριθμού των εγκεκριμένων έργων με βάση το είδος φορέα, ανά ΤΑΑ.
- A5. Η διερεύνηση των μορφών συνεργασίας που ορίστηκαν σε κάθε έργο, ανά ΤΑΑ.
- A6. Η διερεύνηση του αριθμού των απορριφθέντων έργων με βάση το είδος έργου, το είδος του φορέα και την μορφή συνεργασίας, ανά ΤΑΑ.

Εν συνεχεία, για την κάλυψη του δεύτερου ερευνητικού στόχου (B), κρίθηκε απαραίτητο να καταγραφούν οι απόψεις των στελεχών των ΤΑΑ, σε θέματα που αφορούν την αξιολόγηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν, τα πλεονεκτήματα ενσωμάτωσης του Jessica στην Ελληνική πραγματικότητα και την συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του Jessica, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, αλλά και σε θέματα που αφορούν τις προσδοκίες των στελεχών για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Για την κάλυψη του στόχου αυτού, τέθηκαν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

- B1. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των ΤΑΑ, σχετικά με την ικανότητα και την ετοιμότητα των φορέων υλοποίησης, κατά το στάδιο δημοσίευσης της πρόσκλησης και μετά από αυτό, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- B2. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των ΤΑΑ, σχετικά με τον βαθμό στον οποίο υποβλήθηκε αξιολογος αριθμός προτάσεων σε σχέση με το ενδιαφέρον του Jessica, ως χρηματοδοτικό μηχανισμό, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- B3. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των ΤΑΑ, σχετικά με τις αιτίες της ενδεχόμενης απόρριψης των έργων, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- B4. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των ΤΑΑ, σχετικά με τα κίνητρα συμμετοχής των φορέων υλοποίησης στο Jessica, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- B5. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των ΤΑΑ, σχετικά με τα πλεονεκτήματα της συμμετοχής στο Jessica, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- B6. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των ΤΑΑ, σχετικά με την συμβολή του χρηματοδοτικού μηχανισμού Jessica στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής

οικονομίας, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013 (συνολική αξιολόγηση του Jessica).

B7. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των ΤΑΑ, σχετικά με τον βαθμό στον οποίο οι ενέργειες της κεντρικής διοίκησης είναι ικανοποιητικές, προς την κάλυψη του ρόλου του Jessica ως χρηματοδοτικού εργαλείου, στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020.

B8. Η διερεύνηση των προσδοκιών των στελεχών των ΤΑΑ, από την εφαρμογή του Jessica στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Τέλος για την κάλυψη του τρίτου ερευνητικού στόχου (Γ), κρίθηκε απαραίτητο να καταγραφεί αρχικά ο συνολικός αριθμός των έργων που υλοποίησε ο συγκεκριμένος φορέας, ο προϋπολογισμός τους, το μίγμα χρηματοδότησης που ακολουθήθηκε, η κατηγορία στην οποία ανήκει το έργο, το είδος του φορέα, και η μορφή της συνεργασίας που ακολουθήθηκε, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013. Δευτερευόντως διερευνήθηκαν οι απόψεις των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σε θέματα που αφορούν πρώτον τα προβλήματα και τις αδυναμίες που παρουσιάστηκαν κατά τις φάσεις του σχεδιασμού, της υποβολής και της υλοποίησης των προτάσεων, δεύτερον τα πλεονεκτήματα της ενσωμάτωσης του Jessica στην ελληνική πραγματικότητα, τρίτον την συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του Jessica, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, και τέταρτο τις προσδοκίες των στελεχών για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Για την κάλυψη του στόχου αυτού, τέθηκαν τα παρακάτω ερευνητικά ερωτήματα:

Γ1. Η διερεύνηση του συνολικού αριθμού των έργων που υλοποίησε κάθε φορέας και του προϋπολογισμού τους στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Γ2. Η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μείγματος των έργων που υλοποίησε κάθε φορέας στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Γ3. Η διερεύνηση των χαρακτηριστικών (είδος έργου, μορφή συνεργασίας) των έργων που υλοποίησε κάθε φορέας στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Γ4. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με την φύση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν κατά την φάση του σχεδιασμού των προτάσεων στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.

- Γ5. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με την φύση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν κατά την φάση της υποβολής των προτάσεων, και του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- Γ6. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με την φύση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν κατά την φάση της υλοποίησης των προτάσεων στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- Γ7. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με την υποβολή αξιολογού αριθμού προτάσεων στην προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- Γ8. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με την επέκταση ή την διαφοροποίηση των κατηγοριών των επιλέξιμων έργων, στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020.
- Γ9. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με τα κίνητρα συμμετοχής των φορέων υλοποίησης στον χρηματοδοτικό μηχανισμό Jessica.
- Γ10. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με τα πλεονεκτήματα της συμμετοχής τους στην πρωτοβουλία Jessica.
- Γ11. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με τον βαθμό στον οποίο οι ενέργειες της κεντρικής διοίκησης είναι ικανοποιητικές, προς την κάλυψη του ρόλου του Jessica ως χρηματοδοτικού εργαλείου, στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020.
- Γ12. Η διερεύνηση των απόψεων των στελεχών των φορέων υλοποίησης, σχετικά με την συμβολή του χρηματοδοτικού μηχανισμού Jessica στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, στην προγραμματική περίοδο 2007-2013 (συνολική αξιολόγηση του Jessica).
- Γ13. Η διερεύνηση των προσδοκιών των στελεχών των φορέων υλοποίησης, από την εφαρμογή του Jessica στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Τα ερευνητικά ερωτήματα, σχεδιάστηκαν με τρόπο ώστε να καλύψουν πλήρως τον σκοπό και τους επιμέρους στόχους της έρευνας οι οποίοι είναι πολυδιάστατοι. Τα δεδομένα που θα αντλήσουμε για κάθε ένα από αυτά, είναι ιδιαίτερα σημαντικά, καθώς θα μας παρέχουν με

σημαντικές πληροφορίες, σχετικά την ζήτηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού, και τον ρόλο που διαδραμάτισαν τόσο τα ΤΑΑ σε αυτόν, όσο και οι φορείς υλοποίησης. Οι πληροφορίες αυτές θα μας παράσχουν γνώση σχετικά με τον βαθμό αποδοχής του χρηματοδοτικού εργαλείου στην χώρα μας, τον βαθμό στον οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο αστικής ανάπτυξης και των σημείων της διαδικασίας υλοποίησης που απαιτούν διορθώσεις. Επίσης από την εμπειρική έρευνα, θα αντλήσουμε πληροφορίες, σχετικά με τα βασικά χαρακτηριστικά του χρηματοδοτικού εργαλείου Jessica, τα οποία ενδεχομένως λειτούργησαν ενθαρρυντικά ή ανασταλτικά στην έγκριση ή την απόρριψη των προτάσεων που υποβλήθηκαν. Οι πληροφορίες αυτές, οι οποίες προέρχονται εκ των έσω από τους φορείς υλοποίησης και τα ΤΑΑ, είναι ιδιαίτερα σημαντικές στους φορείς χάραξης πολιτικής για την προώθηση της αστικής ανάπτυξης, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, αφού τα χαρακτηριστικά που λειτούργησαν ενθαρρυντικά μπορούν να ενδυναμωθούν στις επόμενες προγραμματικές περιόδους, ενώ αντίστοιχα αυτά που λειτούργησαν ανασταλτικά θα πρέπει να επανεξεταστούν, προκειμένου το χρηματοδοτικό εργαλείο Jessica να είναι βιώσιμο στον τομέα της αστικής ανάπτυξης μελλοντικά.

3.2. Μεθοδολογία Έρευνας

Κάθε εμπειρική έρευνα, χρησιμοποιεί διαφορετική μεθοδολογία και τεχνικές συλλογής δεδομένων, με βάση των είδος των πληροφοριών που θέλει να αντλήσει. Ως εκ τούτου προκειμένου να σχεδιαστεί σωστά και να λάβει αξιόπιστα και έγκυρα αποτελέσματα, ώστε να θεωρείται επιτυχής, πρέπει να επιλεγεί η καταλληλότερη μορφή και μέθοδος έρευνας, η οποία θα εγγυάται την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της.

Στην παρούσα εργασία, αρχικά πραγματοποιήθηκε δευτερογενής έρευνα, δηλαδή συλλέχθηκαν και καταγράφηκαν πληροφορίες οι οποίες έχουν δημιουργηθεί από τρίτους ερευνητές σχετικά με βασικά σημεία του χρηματοδοτικού εργαλείου Jessica. Η ανασκόπηση της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας συντέλεσε στην καταγραφή των σημαντικότερων σημείων του θέματος. Η δευτερογενής έρευνα είναι η απαραίτητη βάση για τη διεξαγωγή της πρωτογενούς έρευνας, η οποία και θα πραγματοποιηθεί σε δεύτερη φάση. Τα δευτερογενή δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν, βρέθηκαν μέσα από την ανασκόπηση κυρίως διεθνών ερευνητικών μελετών, βιβλίων και άρθρων, δημοσιευμένων σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και δικτυακούς τόπους, αλλά και σε ελληνικές πηγές και αποτελούν βασική πηγή γνώσης σχετικά με την αποτίμηση της εφαρμογής του χρηματοδοτικού εργαλείου Jessica στην Ελλάδα και την Ευρώπη γενικότερα. Τα δεδομένα της δευτερογενούς έρευνας παρουσιάστηκαν με απόλυτη σαφήνεια και προσοχή στο θεωρητικό μέρος της παρούσας εργασίας, ώστε να καλυφθεί πλήρως το υπό μελέτη θέμα.

Η πρωτογενής έρευνα, της οποίας τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο επόμενο κεφάλαιο, είναι η έρευνα, η οποία πραγματοποιείται για πρώτη φορά και η βασική της διαδικασία έγκειται, στο να συγκεντρώσει ο ερευνητής δεδομένα για να καλύψει τον συγκεκριμένο σκοπό της. Στην πρωτογενή έρευνα υπάρχουν δύο τύποι έρευνας, η ποιοτική και η ποσοτική.

Η ποσοτική έρευνα βασίζεται στις ποσοτικές μετρήσεις κάποιων χαρακτηριστικών και έχει εφαρμογή σε φαινόμενα που μπορεί να εκφραστούν σε όρους ποσοτήτων ενώ η ποιοτική έρευνα, από την άλλη πλευρά, ασχολείται με ένα ποιοτικό φαινόμενο, δηλαδή, φαινόμενα που σχετίζονται με ή αφορούν την ποιότητα ή το είδος. Η ποσοτική έρευνα είναι μια τυπική, αντικειμενική, και συστηματική διαδικασία, κατά την οποία συλλέγονται αριθμητικά στοιχεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με τον κόσμο. Χρησιμοποιείται προκειμένου να περιγράψει τις μεταβλητές, να εξετάσει ενδεχόμενες σχέσεις μεταξύ των μεταβλητών, και για τον προσδιορισμό των αλληλεπιδράσεων αιτίου-αποτελέσματος μεταξύ των μεταβλητών.

Στην παρούσα εργασία, χρησιμοποιήθηκε η ποσοτική έρευνα για την συλλογή δεδομένων. Υπάρχει μια ποικιλία τεχνικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή αριθμητικών δεδομένων σε μια ποσοτική ερευνητική μελέτη. Οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενες τεχνικές είναι η παρατήρηση, η συνέντευξη, τα ερωτηματολόγια, και οι φυσιολογικές μετρήσεις. Μέσω των εν λόγω τεχνικών συλλογής, τα δεδομένα συλλέγονται και καταγράφονται συστηματικά, ενώ στην συνέχεια οργανώνονται έτσι ώστε να μπορούν να εισαχθούν σε ένα πρόγραμμα ανάλυσης, το οποίο θα τα μετατρέψει σε σημαντικές πληροφορίες. Στην παρούσα εργασία, το βασικό εργαλείο συλλογής δεδομένων ήταν το ερωτηματολόγιο. Η κάλυψη των επιμέρους στόχων της έρευνας στην περίπτωση μας, απαιτήσε την δημιουργία 3 διαφορετικών ερωτηματολογίων.

3.3. Σχεδιασμός Έρευνας

3.3.1. Δείγμα Έρευνας

Προκειμένου να καλυφθούν τα ερευνητικά ερωτήματα που θέσαμε, κρίθηκε απαραίτητη η διαλογή τριών διαφορετικών δειγμάτων. Το πρώτο δείγμα της έρευνας απαρτίζεται από τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ), ως δομές χρηματοδότησης, στην Ελλάδα. Οι δομές του δείγματος αυτού ήταν συνολικά 5, στα πλαίσια εφαρμογής του χρηματοδοτικού μηχανισμού Jessica. Προκειμένου η αποτύπωση της εφαρμογής του Jessica, να γίνει στο σύνολο της χώρας, επιλέχθηκαν όλοι οι φορείς χρηματοδότησης, οι οποίοι συνεισέφεραν πόρους στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου. Τα ΤΑΑ ανά περιφέρεια της Ελλάδας είναι τα εξής:

- Για τις Περιφέρειες Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων και για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» το αρμόδιο ΤΑΑ είναι η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας.
- Για τις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Μακεδονίας και Ηπείρου το αρμόδιο ΤΑΑ είναι η Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας.
- Για τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου το αρμόδιο ΤΑΑ είναι η EFG Eurobank.
- Για τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας το αρμόδιο ΤΑΑ είναι η Τράπεζα Πειραιώς.
- Για την Περιφέρεια Κρήτης το αρμόδιο ΤΑΑ είναι η Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα.

Ως εκ τούτου το ερωτηματολόγιο στάλθηκε σε κάθε ένα από τα ανωτέρω

Το δεύτερο δείγμα αποτελείται από τα στελέχη των ΤΑΑ, τα οποία επιλέχθηκαν με ιδιαίτερη προσοχή, και υπό τον όρο ότι είχαν λάβει ενεργό συμμετοχή σε οποιαδήποτε φάση της υλοποίησης των έργων (διοικητική υποστήριξη σε κάθε φάση, διαδικασίες υποβολής, αξιολόγησης ή υλοποίησης προτάσεων, διαδικασία παρακολούθησης υλοποίησης, κλπ.). Ο συνολικός αριθμός των στελεχών που απευθύνθηκε η έρευνα ήταν 17 άτομα. Ο αριθμός αυτός προέκυψε από την αναφορά-παράθεση των ονομάτων τους στις προκηρύξεις των όλων των ΤΑΑ σε όλες τις Περιφέρειες. Το δείγμα αυτό, στο σύνολο του, χρησιμοποιήθηκε για να απαντήσουμε στα ερευνητικά ερωτήματα, που καλύπτουν τον δεύτερο επιμέρους στόχο της έρευνας (ερευνητικά ερωτήματα Β1-Β8).

Τέλος το τρίτο δείγμα αποτελείται, από 18 στελέχη που εκπροσωπούν τους 18 φορείς, και έχουν γνώση της επένδυσης που υλοποιήθηκε με την χρήση του Χρηματοδοτικού εργαλείου Jessica στην Προγραμματική περίοδο 2007-2013 στο σύνολο των Περιφερειών της Ελλάδος. Το δείγμα αυτό, στο σύνολο του, χρησιμοποιήθηκε για να απαντήσουμε στα ερευνητικά ερωτήματα, που καλύπτουν τον τρίτο επιμέρους στόχο της έρευνας (ερευνητικά ερωτήματα Γ1-Γ13).

3.3.2. Εργαλεία Συλλογής Δεδομένων

Για την συλλογή των δεδομένων, ο στόχος ήταν η χρησιμοποίηση 7 ορθών δομημένων ερωτηματολογίων, τα οποία σχεδιάστηκαν ειδικά για τον σκοπό της παρούσας έρευνας. Τα 5 εκ των 7 ερωτηματολογίων, απευθύνθηκαν στους ΤΑΑ και κάθε ένα από αυτά διαμορφώθηκε

ανάλογα, με κριτήριο την Περιφέρεια για την οποία είναι υπεύθυνο κάθε ΤΑΑ. Τα ερωτηματολόγια αυτά σχεδιάστηκαν με τρόπο ώστε να καλύψουν τα ερευνητικά ερωτήματα Α1-Α6. Έτσι από τα 5 ερωτηματολόγια που απευθύνονταν στους ΤΑΑ:

- [1] Ένα ερωτηματολόγιο δόθηκε προς απάντηση στην Eurobank σε ένα κεντρικό σημείο επικοινωνίας όπως αυτό δινόταν στην προκήρυξη για τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου.
- [2] Ένα ερωτηματολόγιο δόθηκε προς απάντηση στην Εθνική Τράπεζα ένα κεντρικό σημείο επικοινωνίας όπως αυτό δινόταν στην προκήρυξη, για τις Περιφέρειες Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη».
- [3] Ένα ερωτηματολόγιο δόθηκε προς απάντηση στην Επενδυτική Τράπεζα ένα κεντρικό σημείο επικοινωνίας όπως αυτό δινόταν στην προκήρυξη, για τις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Μακεδονίας και Ηπείρου.
- [4] Ένα ερωτηματολόγιο δόθηκε προς απάντηση στην Τράπεζα Πειραιώς ένα κεντρικό σημείο επικοινωνίας όπως αυτό δινόταν στην προκήρυξη, για τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας.
- [5] Ένα ερωτηματολόγιο δόθηκε προς απάντηση στην Παγκρήτια Τράπεζα ένα κεντρικό σημείο επικοινωνίας όπως αυτό δινόταν στην προκήρυξη, για την Περιφέρεια Κρήτης.

Τα ερωτηματολόγια αυτά, τα οποία είναι όμοια για κάθε ΤΑΑ και για κάθε Περιφέρεια, αποτελούνται από δύο διαφορετικά μέρη. Οι ερωτήσεις του πρώτου μέρους, οι οποίες στο σύνολο τους είναι 5, αφορούν τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων, ενώ οι ερωτήσεις του δεύτερου μέρους, αφορούν δεδομένα από τα στοιχεία των αιτήσεων της χρηματοδότησης και είναι στο σύνολο τους 6, για κάθε διαφορετική Περιφέρεια.

Τα υπόλοιπα 2 ερωτηματολόγια, απευθύνονται:

- [1] Το πρώτο στα στελέχη των ΤΑΑ, για την κάλυψη των ερευνητικών ερωτημάτων Β1-Β8. Το ερωτηματολόγιο αυτό αποτελείται από συνολικά 11 ερωτήσεις και είναι χωρισμένο σε τρία διαφορετικά μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει ερωτήσεις για τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων, το δεύτερο μέρος περιέχει ερωτήσεις σχετικά με την αξιολόγηση των εργαλείου jessica, και το τρίτο μέρος περιλαμβάνει ερωτήσεις για τα πλεονεκτήματα ενσωμάτωσης του jessica στην ελληνική πραγματικότητα.
- [2] το δεύτερο στα στελέχη των φορέων υλοποίησης, για την κάλυψη των ερευνητικών ερωτημάτων Γ1-Γ13. Το ερωτηματολόγιο αυτό αποτελείται από συνολικά 17 ερωτήσεις και είναι χωρισμένο σε τέσσερα διαφορετικά μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει

ερωτήσεις για τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων, το δεύτερο μέρος περιέχει ερωτήσεις σχετικά με τα στοιχεία αιτήσεων χρηματοδότησης, το τρίτο μέρος περιλαμβάνει ερωτήσεις που στοχεύουν στην διάγνωση προβλημάτων και αδυναμιών που παρατηρήθηκαν στις διάφορες φάσεις υλοποίησης των έργων και το τέταρτο μέρος περιλαμβάνει ερωτήσεις για τα πλεονεκτήματα ενσωμάτωσης του jessica στην ελληνική πραγματικότητα.

3.3.3. Ερευνητικές Διαδικασίες

Με δεδομένο ότι τα ερευνητικά ερωτήματα στα οποία επιζητούμε απαντήσεις, είναι πολλά και διαφορετικής φύσης, τα ερωτηματολόγια σχεδιάστηκαν με τρόπο, ώστε να είναι όσο το δυνατόν πιο απλά και κατανοητά στους ερωτώμενους και να τα συμπληρώσουν σε όσο το δυνατό λιγότερο χρόνο (10) και σωστά. Τα ερωτηματολόγια που διανεμήθηκαν, αποτελούνταν εξ ολοκλήρου από ερωτήσεις, τόσο κλειστού, όσο και ανοιχτού τύπου, με προεπιλεγμένες δυνατές απαντήσεις στις περισσότερες περιπτώσεις, μέθοδος η οποία διευκολύνει τους ερωτώμενους και διασφαλίζει τις απαντήσεις στην ίδια ακριβώς ερώτηση. Επίσης τα ερωτηματολόγια καταγραφής απόψεων από τα στελέχη των ΤΑΑ και των φορέων υλοποίησης περιέχουν το καθένα από δύο ερωτήσεις ανάπτυξης.

Τα ερωτηματολόγια ήταν ανώνυμα και σε κανένα σημείο της διαδικασίας δεν ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να καταθέσουν τα προσωπικά τους στοιχεία, πλην κάποιων πληροφοριών δημογραφικής φύσης που κρίθηκε απαραίτητο να ζητηθούν για λόγους ομαδοποίησης και ταξινόμησης των αποτελεσμάτων. Η διανομή, αλλά και η συγκέντρωση των ερωτηματολογίων, για την καταγραφή και καταμέτρηση των απαντήσεων, έγινε από την ερευνήτρια. Σε κάθε ερωτώμενο εξηγήθηκε ο σκοπός της έρευνας, διασαφηνίστηκε ότι η συμμετοχή είναι εθελοντική, και πως τα αποτελέσματα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς. Μετέπειτα τα ερωτηματολόγια στάλθηκαν στους ερωτώμενους μέσω μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και συλλέχθηκαν με τον ίδιο τρόπο. Η έρευνα διενεργήθηκε στο χρονικό διάστημα από τις 21/02/2017 μέχρι τις 24/02/2017

3.5. Περιορισμοί Έρευνας

Οι σημαντικότεροι περιορισμοί, οι οποίοι ανακύπτουν από την εκπόνηση της έρευνας, ήταν αρχικά το μειωμένο ενδιαφέρον των ερωτώμενων για συμμετοχή στην έρευνα, το οποίο δικαιολογείται από τον αυξημένο φόρτο εργασίας που υπάρχει στις δομές αυτές. Έτσι αντιμετωπίστηκαν δυσκολίες σε επίπεδο επικοινωνίας ή και ενδιαφέροντος για ενασχόληση με την έρευνα, όμως σε κάθε περίπτωση δεν ασκήθηκε καμία πίεση από πλευράς ερευνητή για την συμμετοχή στην έρευνα. Επίσης δεδομένων των πολλών ερευνητικών ερωτημάτων που θέσαμε, ο χρόνος για την διεξαγωγή της έρευνας ήταν σχετικά μεγάλος και οι τηλεφωνικές επαφές με τους ΤΑΑ και τους φορείς υλοποίησης ήταν μεγάλης διάρκειας.

Συνοψίζοντας θα θέλαμε να παρατηρήσουμε ότι η διεξαγωγή της έρευνας ήταν ιδιαίτερα δύσκολη δεδομένης της μεταβατικής περιόδου, ουσιαστικά ανάμεσα στις δύο Προγραμματικές περιόδους του ΕΣΠΑ. Αντιμετωπίσαμε προβλήματα όπως η μετάθεση ή η αλλαγή θέσεων των στελεχών που είχαν ασχοληθεί με την αξιολόγηση παρακολούθηση, υλοποίηση των έργων που χρηματοδοτήθηκαν, όπως επίσης η δυσπραγία επικοινωνίας με τα ανώτερα στελέχη Τραπεζών ιδιαίτερα την συγκεκριμένη περίοδο με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Οικονομικοί αυτοί Οργανισμοί.

Τέλος θεωρούμε ότι η υλοποίηση της έρευνας αυτής σε επόμενο χρόνο πραγματικά θα μπορούσε να δώσει στοιχεία τέτοια ώστε να εξαχθούν ενδιαφέροντα συμπεράσματα για την μελέτη της ενσωμάτωσης του συγκεκριμένου χρηματοδοτικού εργαλείου στην Ελληνική οικονομική πραγματικότητα.



ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της διπλωματικής εργασίας της Θεολόγου Δέσποινας με θέμα: «**Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA και η συμβολή του στην αναζωογόνηση της οικονομίας στο Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο**». Εκπονείται υπό την επίβλεψη του Επίκουρου Καθηγητή του ΑΠΘ κo Ζαρωτιάδη Γρηγόριο, στο πλαίσιο του Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση», τμήμα Θεσσαλονίκης. Ο σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού **JESSICA** - Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).) και ειδικότερα η διερεύνηση και αποτύπωση των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του στην Ελλάδα.. Η συμβολή του στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, εάν και εφόσον υιοθετηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κεντρικό Ερώτημα: Κατά πόσο το χρηματοδοτικό εργαλείο **JESSICA** μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικά αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο; Βαθμός κατανόησης και αποδοχής από την Τοπική και Περιφερειακή αυτοδιοίκηση

Ο χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του δεν ξεπερνάει τα 10 λεπτά. Είναι ανώνυμο, δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις, παρά μόνο η προσωπική σας εκτίμηση για τα ερωτώμενα θέματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Επωνυμία του Φορέα σας

... ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBAK.....

2. Περιοχή ευθύνης του ταμείου σας

| | |
|---|---------------|
| 1 | ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ |
| 2 | ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ |

3. Δημογραφικά στοιχεία του αρμοδίου που έχει την ευθύνη συμπλήρωσης του παρόντος ερωτηματολογίου.

Επίπεδο εκπαίδευσης

| | |
|--|--|
| | Απόφοιτος/η λυκείου |
| | Απόφοιτος/η ΑΕΙ |
| | Απόφοιτος/η ΤΕΙ |
| | Κάτοχος διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών |
| | Διδακτορικό δίπλωμα |

Τίτλος Πτυχίου.....

4. Θέση στον φορέα

| | | | | | |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|
| | Υπάλληλος | | Προϊστάμενος Τμήματος | | Προϊστάμενος Διεύθυνσης |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|

5. Τσεκάρετε, καθήκοντα που ασκήσατε στα πλαίσια της υλοποίησης του προγράμματος

| | |
|--|------------------------------|
| | Διοικητική υποστήριξη |
| | Αξιολόγηση προτάσεων |
| | Παρακολούθηση υλοποίησης |
| | Διαχείριση πόρων του ταμείου |
| | Άλλο, καταγράψτε |

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Στερεά Ελλάδα

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός Έργου |
|-----|----------------|--------------|----------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | ποσοστό |
|-------------------------------|---------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | Αριθμός |
|--|---------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |

| | |
|--|--|
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | Αριθμός |
|---|---------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | Αριθμός |
|---|---------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|---------------------------------------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|---------------------------------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |

| | |
|---|--|
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- Πελοπόννησος

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός Έργου |
|-----|----------------|--------------|----------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | ποσοστό |
|-------------------------------|---------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | Αριθμός |
|--|---------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών | |

| | |
|--|--|
| περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|---------------------------------------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|---------------------------------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |

| | |
|---|--|
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

Ευχαριστούμε για τον χρόνο σας!



ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της διπλωματικής εργασίας της Θεολόγου Δέσποινας με θέμα: «**Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA και η συμβολή του στην αναζωογόνηση της οικονομίας στο Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο**». Εκπονείται υπό την επίβλεψη του Επίκουρου Καθηγητή του ΑΠΘ κo Ζαρωτιάδη Γρηγόριο, στο πλαίσιο του Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «**Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση**», τμήμα Θεσσαλονίκης. Ο σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού **JESSICA** - Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).) και ειδικότερα η διερεύνηση και αποτύπωση των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του στην Ελλάδα.. Η συμβολή του στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, εάν και εφόσον υιοθετηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κεντρικό Ερώτημα: Κατά πόσο το χρηματοδοτικό εργαλείο **JESSICA** μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικά αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο; Βαθμός κατανόησης και αποδοχής από την Τοπική και Περιφερειακή αυτοδιοίκηση

Ο χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του δεν ξεπερνάει τα 10 λεπτά. Είναι ανώνυμο, δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις, παρά μόνο η προσωπική σας εκτίμηση για τα ερωτώμενα θέματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Επωνυμία του Φορέα σας

... ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.....

2. Περιοχή ευθύνης του ταμείου σας

| | |
|---|---------------|
| 1 | Αττική |
| 2 | Δυτική Ελλάδα |
| 3 | Ιόνια νησιά |
| 4 | ΕΠΙΠΕΡΑΑ |

3. Δημογραφικά στοιχεία του αρμοδίου που έχει την ευθύνη συμπλήρωσης του παρόντος ερωτηματολογίου.

Επίπεδο εκπαίδευσης

| | |
|--|--|
| | Απόφοιτος/η λυκείου |
| | Απόφοιτος/η ΑΕΙ |
| | Απόφοιτος/η ΤΕΙ |
| | Κάτοχος διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών |
| | Διδακτορικό δίπλωμα |

Τίτλος Πτυχίου.....

4. Θέση στον φορέα

| | | | | | |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|
| | Υπάλληλος | | Προϊστάμενος Τμήματος | | Προϊστάμενος Διεύθυνσης |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|

5. Τσεκάρετε, καθήκοντα που ασκήσατε στα πλαίσια της υλοποίησης του προγράμματος

| | |
|--|------------------------------|
| | Διοικητική υποστήριξη |
| | Αξιολόγηση προτάσεων |
| | Παρακολούθηση υλοποίησης |
| | Διαχείριση πόρων του ταμείου |
| | Άλλο, καταγράψτε |

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Αττική

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός Έργου |
|------------|-----------------------|---------------------|-----------------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | Ποσοστό |
|-------------------------------|----------------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | Αριθμός |
|--|----------------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |

| | |
|--|--|
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | Αριθμός |
|---|---------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | Αριθμός |
|---|---------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |

| | |
|---|--|
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- **Ιόνια νησιά**

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός Έργου |
|------------|-----------------------|---------------------|-----------------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | ποσοστό |
|-------------------------------|----------------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |

| | |
|--|--|
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|---------------------------------------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|---------------------------------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

| | |
|---------------|--|
| ΣΥΝΟΛΟ | |
|---------------|--|

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- Δυτική Ελλάδα

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός Έργου |
|-----|----------------|--------------|----------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | ποσοστό |
|-------------------------------|---------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | Αριθμός |
|---|---------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |

| | |
|--|--|
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

| | |
|---------------|--|
| ΣΥΝΟΛΟ | |
|---------------|--|

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- **ΕΠΠΕΡΑΑ**

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός Έργου |
|------------|-----------------------|---------------------|-----------------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | ποσοστό |
|-------------------------------|----------------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |

| | |
|--|--|
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

| | |
|---------------|--|
| ΣΥΝΟΛΟ | |
|---------------|--|

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

Ευχαριστούμε για τον χρόνο σας!



ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της διπλωματικής εργασίας της Θεολόγου Δέσποινας με θέμα: «**Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA και η συμβολή του στην αναζωογόνηση της οικονομίας στο Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο**». Εκπονείται υπό την επίβλεψη του Επίκουρου Καθηγητή του ΑΠΘ κo Ζαρωτιάδη Γρηγόριο, στο πλαίσιο του Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «**Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση**», τμήμα Θεσσαλονίκης. Ο σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού **JESSICA** - Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).) και ειδικότερα η διερεύνηση και αποτύπωση των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του στην Ελλάδα.. Η συμβολή του στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, εάν και εφόσον υιοθετηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κεντρικό Ερώτημα: Κατά πόσο το χρηματοδοτικό εργαλείο **JESSICA** μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικά αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο; Βαθμός κατανόησης και αποδοχής από την Τοπική και Περιφερειακή αυτοδιοίκηση

Ο χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του δεν ξεπερνάει τα 10 λεπτά. Είναι ανώνυμο, δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις, παρά μόνο η προσωπική σας εκτίμηση για τα ερωτώμενα θέματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Επωνυμία του Φορέα σας

... ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ.....

2. Περιοχή ευθύνης του ταμείου σας

| | |
|---|--------|
| 1 | ΚΡΗΤΗΣ |
|---|--------|

3. Δημογραφικά στοιχεία του αρμοδίου που έχει την ευθύνη συμπλήρωσης του παρόντος ερωτηματολογίου.

Επίπεδο εκπαίδευσης

| | |
|--|--|
| | Απόφοιτος/η λυκείου |
| | Απόφοιτος/η ΑΕΙ |
| | Απόφοιτος/η ΤΕΙ |
| | Κάτοχος διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών |
| | Διδακτορικό δίπλωμα |

Τίτλος Πτυχίου.....

4. Θέση στον φορέα

| | | | | | |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|
| | Υπάλληλος | | Προϊστάμενος Τμήματος | | Προϊστάμενος Διεύθυνσης |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|

5. Τσεκάρετε, καθήκοντα που ασκήσατε στα πλαίσια της υλοποίησης του προγράμματος

| | |
|--|------------------------------|
| | Διοικητική υποστήριξη |
| | Αξιολόγηση προτάσεων |
| | Παρακολούθηση υλοποίησης |
| | Διαχείριση πόρων του ταμείου |
| | Άλλο, καταγράψτε |

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός Έργου |
|------------|-----------------------|---------------------|-----------------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | ποσοστό |
|-------------------------------|----------------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | Αριθμός |
|--|----------------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |

| | |
|--|--|
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | Αριθμός |
|---|---------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | Αριθμός |
|---|---------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |

| | |
|---|--|
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

Ευχαριστούμε για τον χρόνο σας!



ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της διπλωματικής εργασίας της Θεολόγου Δέσποινας με θέμα: «**Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA και η συμβολή του στην αναζωογόνηση της οικονομίας στο Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο**». Εκπονείται υπό την επίβλεψη του Επίκουρου Καθηγητή του ΑΠΘ κo Ζαρωτιάδη Γρηγόριο, στο πλαίσιο του Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση», τμήμα Θεσσαλονίκης. Ο σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού **JESSICA** - Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).) και ειδικότερα η διερεύνηση και αποτύπωση των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του στην Ελλάδα.. Η συμβολή του στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, εάν και εφόσον υιοθετηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κεντρικό Ερώτημα: Κατά πόσο το χρηματοδοτικό εργαλείο **JESSICA** μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικά αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο; Βαθμός κατανόησης και αποδοχής από την Τοπική και Περιφερειακή αυτοδιοίκηση

Ο χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του δεν ξεπερνάει τα 10 λεπτά. Είναι ανώνυμο, δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις, παρά μόνο η προσωπική σας εκτίμηση για τα ερωτώμενα θέματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Επωνυμία του Φορέα σας

... ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.....

2. Περιοχή ευθύνης του ταμείου σας

| | |
|---|--------------------|
| 1 | ΘΕΣΣΑΛΙΑ |
| 2 | ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ |

3. Δημογραφικά στοιχεία του αρμοδίου που έχει την ευθύνη συμπλήρωσης του παρόντος ερωτηματολογίου.

Επίπεδο εκπαίδευσης

| | |
|--|--|
| | Απόφοιτος/η λυκείου |
| | Απόφοιτος/η ΑΕΙ |
| | Απόφοιτος/η ΤΕΙ |
| | Κάτοχος διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών |
| | Διδακτορικό δίπλωμα |

Τίτλος Πτυχίου.....

4. Θέση στον φορέα

| | | | | | |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|
| | Υπάλληλος | | Προϊστάμενος Τμήματος | | Προϊστάμενος Διεύθυνσης |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|

5. Τσεκάρετε, καθήκοντα που ασκήσατε στα πλαίσια της υλοποίησης του προγράμματος

| | |
|--|------------------------------|
| | Διοικητική υποστήριξη |
| | Αξιολόγηση προτάσεων |
| | Παρακολούθηση υλοποίησης |
| | Διαχείριση πόρων του ταμείου |
| | Άλλο, καταγράψτε |

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Θεσσαλίας

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός Έργου |
|-----|----------------|--------------|----------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | ποσοστό |
|-------------------------------|---------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | Αριθμός |
|--|---------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |

| | |
|--|--|
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | Αριθμός |
|---|---------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | Αριθμός |
|---|---------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |

| | |
|---|--|
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- **Κεντρική Μακεδονία**

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός Έργου |
|------------|-----------------------|---------------------|-----------------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | ποσοστό |
|-------------------------------|----------------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | Αριθμός |
|--|----------------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών | |

| | |
|--|--|
| περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | Αριθμός |
|---|----------------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |

| | |
|---|--|
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

Ευχαριστούμε για τον χρόνο σας!



ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της διπλωματικής εργασίας της Θεολόγου Δέσποινας με θέμα: «**Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA και η συμβολή του στην αναζωογόνηση της οικονομίας στο Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο**». Εκπονείται υπό την επίβλεψη του Επίκουρου Καθηγητή του ΑΠΘ κo Ζαρωτιάδη Γρηγόριο, στο πλαίσιο του Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση», τμήμα Θεσσαλονίκης. Ο σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού **JESSICA** - Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).) και ειδικότερα η διερεύνηση και αποτύπωση των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του στην Ελλάδα.. Η συμβολή του στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, εάν και εφόσον υιοθετηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κεντρικό Ερώτημα: Κατά πόσο το χρηματοδοτικό εργαλείο **JESSICA** μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικά αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο; Βαθμός κατανόησης και αποδοχής από την Τοπική και Περιφερειακή αυτοδιοίκηση

Ο χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του δεν ξεπερνάει τα 10 λεπτά. Είναι ανώνυμο, δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις, παρά μόνο η προσωπική σας εκτίμηση για τα ερωτώμενα θέματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

| |
|--------------------------------------|
| ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ |
|--------------------------------------|

1. Επωνυμία του Φορέα σας

...Επενδυτική Τράπεζα της Ελλάδας.....

2. Περιοχή ευθύνης του ταμείου σας

| | |
|---|-------------------------------|
| 1 | Ανατολική Μακεδονία και Θράκη |
| 2 | Βόρειο Αιγαίο |
| 3 | Δυτικής Μακεδονίας |
| 4 | Ηπείρου |

3. Δημογραφικά στοιχεία του αρμοδίου που έχει την ευθύνη συμπλήρωσης του παρόντος ερωτηματολογίου.**Επίπεδο εκπαίδευσης**

| | |
|--|--|
| | Απόφοιτος/η λυκείου |
| | Απόφοιτος/η ΑΕΙ |
| | Απόφοιτος/η ΤΕΙ |
| | Κάτοχος διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών |
| | Διδακτορικό δίπλωμα |

Τίτλος Πτυχίου.....

4. Θέση στον φορέα

| | | | | | |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|
| | Υπάλληλος | | Προϊστάμενος Τμήματος | | Προϊστάμενος Διεύθυνσης |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|

5. Τσεκάρετε, καθήκοντα που ασκήσατε στα πλαίσια της υλοποίησης του προγράμματος

| | |
|--|------------------------------|
| | Διοικητική υποστήριξη |
| | Αξιολόγηση προτάσεων |
| | Παρακολούθηση υλοποίησης |
| | Διαχείριση πόρων του ταμείου |
| | Άλλο, καταγράψτε |

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός έργου |
|-----|----------------|--------------|----------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | Ποσοστό |
|-------------------------------|---------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | αριθμός |
|--|---------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |

| | |
|--|--|
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | αριθμός |
|---|----------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | αριθμός |
|---|----------------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, | |

| | |
|--------------------------------|--|
| μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ |
|--------------------|----------------|
|--------------------|----------------|

| | ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|------------------------------------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός έργου |
|-----|----------------|--------------|----------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | Ποσοστό |
|-------------------------------|---------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | αριθμός |
|--|---------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών | |

| | |
|--|--|
| περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | αριθμός |
|---|---------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | αριθμός |
|---|---------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |

| | |
|---|--|
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός έργου |
|-----|----------------|--------------|----------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | Ποσοστό |
|-------------------------------|---------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | αριθμός |
|--|---------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |

| | |
|--|--|
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | αριθμός |
|---|---------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | αριθμός |
|---|---------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |

| | |
|---|--|
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- Περιφέρεια Ηπείρου

1. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων, στις Περιφέρειες ευθύνης σας:

| α/α | Επωνυμία Φορέα | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός έργου |
|-----|----------------|--------------|----------------------|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

2. Το συνολικό χρηματοδοτικό μείγμα του των εγκεκριμένων έργων, αποτελείται :

| Πηγή χρηματοδότησης | Ποσοστό |
|-------------------------------|---------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100% |

3. Παραθέστε τον αριθμό ανά είδος έργου που χρηματοδότησε το ταμείο σας:

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | αριθμός |
|--|---------|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |

| | |
|--|--|
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

4. Παραθέστε τον αριθμό εγκεκριμένων έργων ανά είδος φορέα:

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | αριθμός |
|---|---------|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

5. Παραθέστε τον αριθμό ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | αριθμός |
|---|---------|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

6. Από τις προτάσεις που υποβλήθηκαν, καταγράψτε τον αριθμό αυτών που απορρίφθηκαν.

- ανά κατηγορία έργου

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά είδος φορέα

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |

| | |
|---|--|
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

- ανά μορφή συνεργασίας

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ |
|---|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |
| ΣΥΝΟΛΟ | |

Ευχαριστούμε για τον χρόνο σας!



ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της διπλωματικής εργασίας της Θεολόγου Δέσποινας με θέμα: «**Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA και η συμβολή του στην αναζωογόνηση της οικονομίας στο Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο**». Εκπονείται υπό την επίβλεψη του Επίκουρου Καθηγητή του ΑΠΘ κo Ζαρωτιάδη Γρηγόριο, στο πλαίσιο του Διαπανεπιστημιακού Δια τμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «**Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση**», τμήμα Θεσσαλονίκης. Ο σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού **JESSICA** - Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).) και ειδικότερα η διερεύνηση και αποτύπωση των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του στην Ελλάδα.. Η συμβολή του στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, εάν και εφόσον υιοθετηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κεντρικό Ερώτημα: Κατά πόσο το χρηματοδοτικό εργαλείο **JESSICA** μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικά αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο; Βαθμός κατανόησης και αποδοχής από την Τοπική και Περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Ο χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του δεν ξεπερνάει τα 10 λεπτά. Είναι ανώνυμο, δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις, παρά μόνο η προσωπική σας εκτίμηση για τα ερωτώμενα θέματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Επωνυμία του Φορέα σας

.....

2. Περιοχή ευθύνης του ταμείου σας;

.....

3. Δημογραφικά στοιχεία του αρμοδίου που έχει την ευθύνη συμπλήρωσης του παρόντος ερωτηματολογίου.

Επίπεδο εκπαίδευσης

| | |
|--------------------------|--|
| <input type="checkbox"/> | Απόφοιτος/η λυκείου |
| <input type="checkbox"/> | Απόφοιτος/η ΑΕΙ |
| <input type="checkbox"/> | Απόφοιτος/η ΤΕΙ |
| <input type="checkbox"/> | Κάτοχος διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών |
| <input type="checkbox"/> | Διδακτορικό δίπλωμα |

Τίτλος Πτυχίου.....

4. Θέση στον φορέα

| | | | | | |
|--------------------------|-----------|--------------------------|-----------------------|--------------------------|-------------------------|
| <input type="checkbox"/> | Υπάλληλος | <input type="checkbox"/> | Προϊστάμενος Τμήματος | <input type="checkbox"/> | Προϊστάμενος Διεύθυνσης |
|--------------------------|-----------|--------------------------|-----------------------|--------------------------|-------------------------|

5. Καθήκοντα που ασκήσατε στα πλαίσια της υλοποίησης του προγράμματος

| | |
|--------------------------|------------------------------|
| <input type="checkbox"/> | Διοικητική υποστήριξη |
| <input type="checkbox"/> | Αξιολόγηση προτάσεων |
| <input type="checkbox"/> | Παρακολούθηση υλοποίησης |
| <input type="checkbox"/> | Διαχείριση πόρων του ταμείου |
| <input type="checkbox"/> | Άλλο, καταγράψτε |

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

6. Επιχειρώντας μια προσπάθεια αξιολόγησης της ικανότητας – ετοιμότητας των φορέων κατά το στάδιο πραγματοποίησης της πρόσκλησης και μετά, θεωρείτε ότι:

| | | Καθόλου | Λίγο | Μέτρια | Πολύ | Πάρα πολύ |
|---|--|---------|------|--------|------|-----------|
| 1 | οι φορείς είχαν ορθά κατανοήσει τις ιδιαιτερότητες της JESSICA; | | | | | |
| 2 | τα προτεινόμενα από αυτούς έργα εξασφάλιζαν επαρκώς την ικανότητα μόχλευσης και ανακύκλωσης; | | | | | |
| | οι φάκελοι των έργων που υποβλήθηκαν μπορούσαν να θεωρηθούν επαρκείς; | | | | | |

7. Θα μπορούσατε να συμφωνήσετε με την παραδοχή ότι δεν υποβλήθηκε αξιόλογος αριθμός προτάσεων σε σχέση με το ενδιαφέρον του νέου χρηματοδοτικού εργαλείου κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο;

| | | | |
|--------------------------|-----|--------------------------|-----|
| <input type="checkbox"/> | Ναι | <input type="checkbox"/> | Όχι |
|--------------------------|-----|--------------------------|-----|

Εάν ΝΑΙ, γιατί;

| | |
|--------------------------|----------------------|
| <input type="checkbox"/> | Έλλειψη δημοσιότητας |
|--------------------------|----------------------|

| | |
|--|---|
| | Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού στους φορείς υποβολής |
| | Ο φόβος του νέου τύπου χρηματοδότησης |
| | Η έλλειψη νοοτροπίας ολοκληρωμένων παρεμβάσεων |
| | Η έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα |
| | Αυστηρά κριτήρια δανειοδότησης |
| | Άλλοι λόγοι. Καταγράψτε..... |

8. Από τους φακέλους που υποβλήθηκαν για χρηματοδότηση και απορρίφθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος, ποιοι θεωρείται ότι ήταν οι βασικοί λόγοι απόρριψης;

| | |
|--|---------------------------------------|
| | Ελλιπή στοιχεία |
| | Αδυναμία τεκμηρίωσης της βιωσιμότητας |
| | Δεν πληρούν όλους του όρους |
| | Αδυναμία ωρίμανσης |
| | Άλλοι λόγοι. Καταγράψτε..... |

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ JESSICA ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

9. Σε ποιο βαθμό τα παρακάτω κίνητρα συμμετοχής στον χρηματοδοτικό μηχανισμό JESSICA αποτελούν κίνητρα για τους φορείς υλοποίησης;

| | | Καθόλου | Λίγο | Μέτρια | Πολύ | Πάρα πολύ |
|---|---|---------|------|--------|------|-----------|
| 1 | Περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων για επενδύσεις | | | | | |
| 2 | Η διευκόλυνση υλοποίησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων. | | | | | |

16. Σε ποιο βαθμό τα παρακάτω στοιχεία προστιθέμενης αξίας, από την αξιοποίηση του JESSICA, ενσωματώνονται στο σύστημα υλοποίησης δημόσιων έργων.

| | | Καθόλου | Λίγο | Μέτρια | Πολύ | Πάρα πολύ |
|---|--|---------|------|--------|------|-----------|
| 1 | Συμβολή στην κάλυψη χρηματοδοτικών αναγκών για την υλοποίηση μεγάλων αστικών υποδομών, διαχείρισης απορριμμάτων, ενεργειακής απόδοσης κ.α | | | | | |
| 2 | Επιστροφή του επενδυμένου κεφαλαίου στο ΤΑΑ, με μία πιθανότητα επανεπένδυσης-χρηματοδότησης νέων βιώσιμων αναπτυξιακών έργων | | | | | |
| 3 | Ποικιλία και ελαστικότητα των χρηματοοικονομικών εργαλείων, διάθεση ελκυστικών χρηματοοικονομικών προϊόντων, εύκολα προσβάσιμων σε Δήμους, νοικοκυριά και ιδιωτικές επιχειρήσεις, δίνοντας ώθηση στις τοπικές και περιφερειακές οικονομίες | | | | | |
| 4 | Γρηγορότερη πληρωμή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εξοικονόμηση πόρων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων | | | | | |
| 5 | Αξιοποίηση της εμπειρίας του ιδιωτικού τομέα και ιδίως της τεχνογνωσίας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στη διαχείριση κεφαλαίων και στη χρηματοδότηση έργων | | | | | |
| 6 | Ενθάρρυνση μόχλευσης ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα των αστικών αναπλάσεων και των έργων υποδομής, με κοινωνικοοικονομικά οφέλη | | | | | |
| 7 | Καλύτερη διασπορά ικανοποιητικών κοινωνικοοικονομικών ωφελειών, διανομή μερισμάτων και αποδόσεων στους συμμετέχοντες επενδυτές | | | | | |

| | | | | | | |
|---|---|--|--|--|--|--|
| 8 | Βελτιστοποίηση του μεσο-και μακροπρόθεσμου οφέλους και της προστιθέμενης αξίας που επιτυγχάνονται για το δημόσιο και τους πολίτες, μέσω της εκμετάλλευσης των ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων. | | | | | |
| 9 | Λιγότερη γραφειοκρατία και απασχόληση από τη διαχειριστική Αρχή για την παρακολούθηση και την καθημερινή καταγραφή στοιχείων, μέσω την ανάθεσης της επιλογής έργων και της διαχείρισης πόρων από την ΔΑ, σε εξωτερικό φορέα | | | | | |

10. Σε ποιο βαθμό οι παρακάτω ενέργειες έχουν αναληφθεί σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης ώστε το Jessica να διαδραματίσει τον ρόλο αυτό για τον οποίο συστάθηκε από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς στην Προγραμματική Περίοδο την οποία διανύουμε ;

| | | Καθόλου | Λίγο | Μέτρια | Πολύ | Πάρα πολύ |
|---|--|---------|------|--------|------|-----------|
| 1 | Καθορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής, κατηγοριών δράσεων και περιοχών παρέμβασης,. | | | | | |
| 2 | Διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους ώστε να: - καταγραφούν καλύτερα οι τοπικές ανάγκες και προτεραιότητες, - διερευνηθεί η δυνατότητα μόχλευσης ιδιωτικών πόρων - γίνει κατανοητή η σημασία που έχει ο ανακυκλούμενος χαρακτήρας του | | | | | |

| | | | | | | |
|---|--|--|--|--|--|--|
| | JESSICA σε σύγκριση με τις μέχρι τώρα ενισχύσεις υπό την μορφή εφάπαξ επιχορήγησης | | | | | |
| 3 | Το οργανωτικό πλαίσιο με το οποίο λειτουργεί το JESSICA είναι αποτελεσματικό | | | | | |
| 4 | Επαρκής αντιμετώπιση θεσμικών εκκρεμοτήτων που θεωρούνται ανασταλτικοί παράγοντες και καθυστερήσουν την υιοθέτηση και εφαρμογή του JESSICA; (χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός, απαλλοτριώσεις, ανάθεση μελετών, εγκρίσεις, αδειοδοτήσεις, περιβαλλοντικοί όροι κ.α) | | | | | |

11. Μπορείτε με βάση την εμπειρία σας να διατυπώσετε:

Μία πολύ συνοπτική αξιολόγηση της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου;

.....

.....

.....

.....

Προσδοκίες για την νέα Προγραμματική περίοδο που διανύουμε;

.....

.....

.....
.....

Ευχαριστούμε για τον χρόνο σας!



ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της διπλωματικής εργασίας της Θεολόγου Δέσποινας με θέμα: «**Το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA και η συμβολή του στην αναζωογόνηση της οικονομίας στο Τοπικό και Περιφερειακό Επίπεδο**». Εκπονείται υπό την επίβλεψη του Επίκουρου Καθηγητή του ΑΠΘ κo Ζαρωτιάδη Γρηγόριο, στο πλαίσιο του Διαπανεπιστημιακού Δια τμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «**Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση**», τμήμα Θεσσαλονίκης. Ο σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση του χρηματοδοτικού μηχανισμού **JESSICA** - Κοινή Ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas).) και ειδικότερα η διερεύνηση και αποτύπωση των δεδομένων της πρώτης περιόδου εφαρμογής του στην Ελλάδα.. Η συμβολή του στην ανάπτυξη της Τοπικής και Περιφερειακής οικονομίας, εάν και εφόσον υιοθετηθεί από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κεντρικό Ερώτημα: Κατά πόσο το χρηματοδοτικό εργαλείο **JESSICA** μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ουσιαστικά αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο; Βαθμός κατανόησης και αποδοχής από την Τοπική και Περιφερειακή αυτοδιοίκηση. Ο χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του δεν ξεπερνάει τα 10 λεπτά. Είναι ανώνυμο, δεν υπάρχουν σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις, παρά μόνο η προσωπική σας εκτίμηση για τα ερωτώμενα θέματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

ΜΕΡΟΣ Ι: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Επωνυμία του Φορέα σας

.....

2. Περιοχή ευθύνης του Φορέα σας στο πλαίσιο ευθύνης του Jessica

.....

3. Δημογραφικά στοιχεία του αρμοδίου που έχει την ευθύνη συμπλήρωσης του παρόντος ερωτηματολογίου.

Επίπεδο εκπαίδευσης

| | |
|--|--|
| | Απόφοιτος/η λυκείου |
| | Απόφοιτος/η ΑΕΙ |
| | Απόφοιτος/η ΤΕΙ |
| | Κάτοχος διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών |
| | Διδακτορικό δίπλωμα |

Τίτλος Πτυχίου.....

4. Θέση στον φορέα

| | | | | | |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|
| | Υπάλληλος | | Προϊστάμενος Τμήματος | | Προϊστάμενος Διεύθυνσης |
|--|-----------|--|-----------------------|--|-------------------------|

5. Καθήκοντα που ασκήσατε στα πλαίσια της υλοποίησης του προγράμματος

| | |
|--|--------------------------------|
| | Σχεδιασμός πρότασης |
| | Συμπλήρωση των ειδικών εντύπων |
| | Σύνταξη τευχών δημοπράτησης |
| | Παρακολούθηση υλοποίησης |
| | Διαχείριση |
| | Ολοκλήρωση έργου/αποπληρωμές |

ΜΕΡΟΣ ΙΙ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

6. Συμπληρώστε τον τίτλο και το ύψος του προϋπολογισμού του εγκεκριμένου/ων έργου/έργων.

| | Τίτλος έργου | Προϋπολογισμός έργου |
|---|--------------|-------------------------|
| 1 | | |
| 2 | | |
| | | |
| | | |

7. Το χρηματοδοτικό μίγμα με το οποίο υλοποιήθηκε/αν το/τα έργο/α αποτελείται/ούνται :

(επαναλαμβάνετε τον πίνακα εάν υλοποιήσατε παραπάνω από 1 έργο)

| | ποσοστό |
|-------------------------------|----------------|
| Ίδια κεφάλαια | |
| Δανειακά κεφάλαια | |
| Εισφορά σε είδος (πχ ακίνητο) | |
| Συμμετοχή του ΤΑΑ | |
| | 100 |

8. Συμπληρώστε, το/τα έργο/α που υλοποίησε ο φορέας σας:

- σε ποια κατηγορία από τις επιλέξιμες ανήκει;

| ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ | |
|--|--|
| Αστικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ύδρευσης και αποχέτευσης, της ενέργειας κ.λπ. | |
| Χώροι πολιτιστικής κληρονομιάς ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος - για τουριστικές ή άλλες βιώσιμες χρήσεις | |
| Αποκατάσταση υποβαθμισμένων βιομηχανικών τοποθεσιών περιλαμβανομένης της εκκαθάρισης και απορρύπανσης του χώρου | |
| Χώροι γραφείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους τομείς της πληροφορικής και/ή της έρευνας και ανάπτυξης. | |
| Πανεπιστημιακά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, βιοτεχνολογικών και άλλων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων. | |
| Βελτιώσεις στην Ενεργειακή Αποδοτικότητα | |

- σε ποια από τις παρακάτω νομικές μορφές εμπίπτει ο φορέας σας;

| ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ | |
|---|--|
| Δημόσιοι Φορείς (ΟΤΑ Α & Β Βαθμού και επιχειρήσεις αυτών, Υπουργεία, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) | |
| Ιδιωτικοί Φορείς (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου) | |
| Επιχειρηματικά Σχήματα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |

- Στην περίπτωση συνεργασίας σε ποια κατηγορία ανήκει;

| ΜΟΡΦΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ | |
|--|--|
| Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) | |
| Σύμβαση παραχώρησης | |
| Σύμβαση δημόσιου έργου με μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση | |

| | |
|---|--|
| Αξιοποίηση ακινήτων με το σύστημα της αντιπαροχής μέσω σύμβασης κατασκευής δημόσιου έργου | |
| Πώληση και ταυτόχρονη μίσθωση ακινήτων του Δημοσίου, μακροχρόνιες μισθώσεις | |
| Σύσταση δικαιώματος Επιφάνειας | |

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ: ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ:

9. Διαπιστώθηκαν αδυναμίες κατά το σχεδιασμό της πρότασης;

| | | | |
|--|-----|--|-----|
| | Ναι | | Όχι |
|--|-----|--|-----|

Εάν ναι με τι σχετίζονται;

| | |
|--|---|
| | Αδυναμία κατανόησης της JESSICA ως χρηματοδοτικού εργαλείου |
| | Αδυναμία επιλογής επιλέξιμου, για τη JESSICA, έργου |
| | Αδυναμία διερεύνησης εκπλήρωσης των βασικών απαιτήσεων (βιωσιμότητα, κοινωνικά οφέλη, επιλεξιμότητα δαπανών, συμβολή στην επίτευξη των στόχων του Α.Π. του Ε.Π. που συνεισφέρει στους πόρους του Τ.Α.Α., τεκμηρίωση αδυναμίας υλοποίησης χωρίς τη συνδρομή της JESSICA) |

Άλλο (αναφέρετε).....

10. Διαπιστώθηκαν αδυναμίες κατά την υποβολή;

| | | | |
|--|-----|--|-----|
| | Ναι | | Όχι |
|--|-----|--|-----|

Εάν ναι με τι σχετίζονται;

| | |
|--|--|
| | Αδυναμία συμπλήρωσης των εντύπων εξαιτίας ελλείμματος τεχνογνωσίας |
| | Αδυναμία ωρίμανσης του έργου |

| |
|--|
| Αδυναμία συλλογής των απαραίτητων δικαιολογητικών πληρότητας |
| Αδυναμία κατάρτισης αξιόπιστης χρηματοοικονομικής ανάλυσης |

Άλλο (αναφέρετε).....

Εάν ναι πως αντιμετωπίσατε τις ανωτέρω αδυναμίες;

| |
|--|
| Με την πρόσληψη ή με τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου με εξειδικευμένο στέλεχος |
| Με τη χρήση εξωτερικού συμβούλου |

11. Διαπιστώθηκαν αδυναμίες κατά την υλοποίηση;

| | | | |
|--------------------------|-----|--------------------------|-----|
| <input type="checkbox"/> | Ναι | <input type="checkbox"/> | Όχι |
|--------------------------|-----|--------------------------|-----|

Εάν ναι με τι σχετίζονταν;

| |
|--|
| Αδυναμία ανταπόκρισης στις απαιτήσεις της πρωτοβουλίας και της σχετικής πρόσκλησης |
| Δυσκολίες συντονισμού με τους εταίρους (εφόσον υπήρχαν) |
| Απουσία εξειδικευμένου προσωπικού |
| Δυσκολίες συνεργασίας με το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης |

12. Θα μπορούσατε να συμφωνήσετε με την παραδοχή ότι δεν υποβλήθηκε αξιόλογος αριθμός προτάσεων σε σχέση με το ενδιαφέρον του νέου χρηματοδοτικού εργαλείου κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο;

| | | | |
|--------------------------|-----|--------------------------|-----|
| <input type="checkbox"/> | Ναι | <input type="checkbox"/> | Όχι |
|--------------------------|-----|--------------------------|-----|

Εάν ΝΑΙ, γιατί;

| |
|----------------------|
| Έλλειψη δημοσιότητας |
|----------------------|

| | |
|--|---|
| | Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού στους φορείς υποβολής |
| | Ο φόβος του νέου τύπου χρηματοδότησης |
| | Η έλλειψη νοοτροπίας ολοκληρωμένων παρεμβάσεων |
| | Η έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα |
| | Αυστηρά κριτήρια δανειοδότησης |
| | Άλλοι λόγοι. Καταγράψτε..... |

13. Συμφωνείτε ότι κατά την παρούσα προγραμματική Περίοδο 2014-2020 θα μπορούσαν οι κατηγορίες των επιλέξιμων έργων/φορέων/είδος συμπράξεων να επεκταθούν ή διαφοροποιηθούν :

| | | | |
|--------------------------|-----|--------------------------|-----|
| <input type="checkbox"/> | Ναι | <input type="checkbox"/> | Όχι |
|--------------------------|-----|--------------------------|-----|

Εάν ΝΑΙ, πως;

| | |
|--|---|
| | Το ίδιο σε όλες τις Περιφέρειες |
| | Εξατομικευμένα, σύμφωνα με τους Περιφερειακούς αναπτυξιακούς στόχους τις κάθε Περιφέρειας |
| | Άλλο. Καταγράψτε |

ΜΕΡΟΣ IV: ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΟΥ JESSICA ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

14. Σε ποιο βαθμό τα παρακάτω κίνητρα συμμετοχής στον χρηματοδοτικό μηχανισμό JESSICA αποτελούν κίνητρα για τους φορείς υλοποίησης;

| | | Καθόλου | Λίγο | Μέτρια | Πολύ | Πάρα πολύ |
|---|---|---------|------|--------|------|-----------|
| 1 | Περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων για επενδύσεις | | | | | |
| 2 | Η διευκόλυνση υλοποίησης των αναπτυξιακών | | | | | |

| | | | | | |
|---------------|--|--|--|--|--|
| προγραμμάτων. | | | | | |
|---------------|--|--|--|--|--|

15. Σε ποιο βαθμό τα παρακάτω στοιχεία προστιθέμενης αξίας, από την αξιοποίηση του JESSICA, ενσωματώνονται στο σύστημα υλοποίησης δημόσιων έργων.

| | | Καθόλου | Λίγο | Μέτρια | Πολύ | Πάρα πολύ |
|---|--|---------|------|--------|------|-----------|
| 1 | Συμβολή στην κάλυψη χρηματοδοτικών αναγκών για την υλοποίηση μεγάλων αστικών υποδομών, διαχείρισης απορριμμάτων, ενεργειακής απόδοσης κ.α | | | | | |
| 2 | Επιστροφή του επενδυμένου κεφαλαίου στο ΤΑΑ, με μία πιθανότητα επανεπένδυσης-χρηματοδότησης νέων βιώσιμων αναπτυξιακών έργων | | | | | |
| 3 | Ποικιλία και ελαστικότητα των χρηματοοικονομικών εργαλείων, διάθεση ελκυστικών χρηματοοικονομικών προϊόντων, εύκολα προσβάσιμων σε Δήμους, νοικοκυριά και ιδιωτικές επιχειρήσεις, δίνοντας ώθηση στις τοπικές και περιφερειακές οικονομίες | | | | | |
| 4 | Γρηγορότερη πληρωμή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εξοικονόμηση πόρων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων | | | | | |
| 5 | Αξιοποίηση της εμπειρίας του ιδιωτικού τομέα και ιδίως της τεχνογνωσίας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στη διαχείριση κεφαλαίων και στη χρηματοδότηση έργων | | | | | |
| 6 | Ενθάρρυνση μόχλευσης ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα των αστικών αναπλάσεων και των έργων υποδομής, με κοινωνικοοικονομικά οφέλη | | | | | |
| 7 | Καλύτερη διασπορά ικανοποιητικών | | | | | |

| | | | | | | |
|---|---|--|--|--|--|--|
| | κοινωνικοοικονομικών ωφελειών, διανομή μερισμάτων και αποδόσεων στους συμμετέχοντες επενδυτές | | | | | |
| 8 | Βελτιστοποίηση του μεσο-και μακροπρόθεσμου οφέλους και της προστιθέμενης αξίας που επιτυγχάνονται για το δημόσιο και τους πολίτες, μέσω της εκμετάλλευσης των ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων. | | | | | |
| 9 | Λιγότερη γραφειοκρατία και απασχόληση από τη διαχειριστική Αρχή για την παρακολούθηση και την καθημερινή καταγραφή στοιχείων, μέσω την ανάθεσης της επιλογής έργων και της διαχείρισης πόρων από την ΔΑ, σε εξωτερικό φορέα | | | | | |

16. Σε ποιο βαθμό οι παρακάτω ενέργειες έχουν αναληφθεί σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης ώστε το Jessica να διαδραματίσει τον ρόλο αυτό για τον οποίο συστάθηκε από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς στην Προγραμματική Περίοδο την οποία διανύουμε ;

| | | Καθόλου | Λίγο | Μέτρια | Πολύ | Πάρα πολύ |
|---|--|---------|------|--------|------|-----------|
| 1 | Καθορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής, κατηγοριών δράσεων και περιοχών παρέμβασης,. | | | | | |
| 2 | Διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους ώστε να: - καταγραφούν καλύτερα οι τοπικές ανάγκες και προτεραιότητες, - διερευνηθεί η δυνατότητα μόχλευσης ιδιωτικών πόρων - γίνει κατανοητή η | | | | | |

| | | | | | | |
|---|--|--|--|--|--|--|
| 3 | <p>σημασία που έχει ο ανακυκλούμενος χαρακτήρας του JESSICA σε σύγκριση με τις μέχρι τώρα ενισχύσεις υπό την μορφή εφάπαξ επιχορήγησης</p> <p>Το οργανωτικό πλαίσιο με το οποίο λειτουργεί το JESSICA είναι αποτελεσματικό</p> | | | | | |
| 4 | <p>Επαρκής αντιμετώπιση θεσμικών εκκρεμοτήτων που θεωρούνται ανασταλτικοί παράγοντες και καθυστερήσουν την υιοθέτηση και εφαρμογή του JESSICA;</p> <p>(χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός, απαλλοτριώσεις, ανάθεση μελετών, εγκρίσεις, αδειοδοτήσεις, περιβαλλοντικοί όροι κ.α)</p> | | | | | |

17. Μπορείτε με βάση την εμπειρία σας να διατυπώσετε:

Μία πολύ συνοπτική αξιολόγηση της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου;

.....

.....

.....

.....

Προσδοκίες για την νέα Προγραμματική περίοδο που διανύουμε;

.....
.....
.....
.....

Ευχαριστούμε για τον χρόνο σας!